

Brez vojne kot ribe na suhem

DUSAN KALC

Medtem ko se Kofi Annan v imenu organizacije, ki naj bi izrazala voljo in interes človeštva (mar OZN ni nastala s tem namenom?), trudi, da bi prepričal Sadama, naj ne izziva usode, je Pentagon, ki si je prevzel vlogo kovačnice usode človeštva, postrojil svojo križarsko vojsko v Perzijskem zalivu, pripravljeno kljub »pametnim« bombam na nespametno klanje.

Spet se igrakamo z usodo človeštva. Ropotanje bobnov in rožljanje orožja bi lahko izpadlo kot farsa, če ne bi imelo obrisov naznanjajoče tragedije. Ob tem se zastavlja vprašanje: kakšen smisel ima danes zalivska vojna. Leta 1991 so se »dobromisleci« lahko vsaj sklicevali na resolucijo OZN št. 678, ki je pooblašcala države članice, da proti Iraku uporabijo vsa potrebna sredstva za spametovanje Saddama in zascito suverenosti Kuvajta (ali bolje rečeno velikih naftnih interesov Zapada v tem predelu sveta!). Danes se sklicujejo na nevarnost Sadamovih arzenalov (drugo vprašanje je, kje so pravzaprav nameščeni in kako jih lahko unicimo) po starorimskem (imperialističnem!) nacelu »Si vis pacem, para bellum« (Če želiš mir, pripravi vojno). Pri tem se seveda ne vprašamo, zakaj ZDA in njihovih zaveznikov ne težijo in zaskrblijujejo v enaki meri druge velike (in miru potencialno nevarne) smodnišnice tega sveta (Turčija, Libija, Indonezija, Pakistan, Indija, Izrael itd.) in zakaj so teiste sile brezbrizno gledale, kako je tekla kri v Bosni.

Diktator Sadam sicer ne zasluži nobene milosti, vendar zakaj ga potem leta 1991 niso zrušili, temveč se omejili le na embargo, ki ima izključno lastnost, da krepi moči tistega, proti kateremu je uperjen? Ali pa jim je slo (in jim gre tudi danes) predvsem za to, da na koži nedolžnega ljudstva preizkusijo in porabijo (v dobrobit zapadne ekonomije) nova orožja? Včeraj bombe, ki lahko zadenejo muho, ne da bi se dotaknile drugega, danes bombe, ki lahko eksplodirajo samo pod zemljo, potem ko so prebile debele plasti zemlje, betona ali česar koli, to se pravi v zakonitih.

Mar ni vse to grozotno, perverzno, hinavsko? Mar ni nekaj manihejskega v tem, ko trdijo, da so arabski arzenali v službi vojne, ameriški pa izključno v službi miru?

Pa se eno vprašanje se nam zastavlja, ko nas hladno objemajo grozeči vojni vetrovi, čeprav zaenkrat njihov mrliški hlad omiljajo prihljaji upanja, da bo mogoče gordijski voz iranske krize razvozlati z diplomatsko spretnostjo in ne presekat z vojno sekiro. Kakšne posledice bo morebitna vojna vihra imela ne le v Iraku, kjer bo žrtveno jagnje spet nedolžno ljudstvo (še vedno namreč ne vemo in na Zahodu tudi nočemo vedeti, koliko grobov so po Iraku posejale Bushove »pametne« bombe), temveč širom po svetu? Najmanj, kar na primer tudi mi v Italiji lahko pričakujemo od morebitnega ameriškega napada, je hud potres v našem politično upravnem tkivu. Kaj bo s Prodijevo vlado? Kakorkoli že, odnosi med ljudmi in političnimi silami bodo pod hudim pritiskom. Odprli se bosta (delno sta se že) tranzverzalni fronti zagovornikov »pravične« vojne in mirovnikov, ki so se zdeli v zadnjih letih kot nekakšna »zivalska vrsta v izumiranju«, a so se prav v zadnjem času spet razmnožili, tako pri nas kot v samih ZDA. Kot po dramskem tekstu se bodo po eni strani oglašili zagovorniki nacela »raison d'etat«, po drugi pa običajni politični mrhovinarji, ki jim vse prav pride, tudi preliivanje krvi nedolžnih ljudi, le da dosežejo svoje cilje in osibijo nasprotnika.

S kančkom domisljije in drobem pesimizma pa si v primeru vojne lahko zamislimo še turobnejše scenarije. Kako bo reagiral islamski svet? Nasilje, vemo, rojeva nasilje, čeprav to jastrebov ne zanima, ali pa jim celo paše. Lahko se zato usuje plaz, pod katerim bodo, kot že nekajkrat v tem »kratkem« a razgibanem in krutem stoletju, obticali milijoni in pod njim bo obticala vest človeštva.

Morda je nekoliko naivno zatrjevati, kot piše veliki maroški pisatelj Tahar Ben Jelloun, da bi bilo treba Saddama Husseinu zrušiti s prestola s politiko pravičnosti in po mirni poti osibiti njegovo moč in vpliv, kajti vojna prinaša nasproten učinek. Zato bi bilo »odvzeti Saddamu vojno, pravi Ben Jelloun, kot potegniti ribo na suho«.

In morda je preveč enostavno in povsem neresno postavljati med vzroke Clintonove odločnosti, da se znese nad Irakom, težave, v katere je zasel zaradi svoje spolne sle (seveda poleg potrebe, da ameriški »gospodje vojne« kot zmagovalci hladne vojne uveljavijo svojo nadmoč v svetu). Vendar, če bi vse to utegnili biti res, potem mora človek resno, nemanijejsko razmisliti, kako pravzaprav namerava stopiti v tretje tisočletje. Hkrati pa mora spet potegniti na dan mnoge izgubljene vrednote in posteno nabrusiti svojo vest, svoj spomin, svoja čustva in svojo željo po življenju.

BAGDAD / DESNES SREČANJE S SADAMOM HUSEINOM

Kofi Annan še išče pot do mirne rešitve spora

Svetovna javnost vedno bolj odločno proti vojaškemu spopadu

BAGDAD - Medtem ko generalni sekretar ZN Kofi Annan nadaljuje razgovore z iraskimi voditelji za mirno rešitev krize, se odpor proti novi vojni veča po vsem svetu.

Zgovoren primer prihaja iz Italije: pred tekmo Lazio-Inter sta nogometna zvezdnika Youri Djorkaeff in Roberto Mancini predstavila svoj miroljubniški apel z naslovom »Delajmo za mir«. Sinoci je bila v Rimu manifestacija proti vojni, večje stevilo mirovnikov pa se pripravlja na odhod v Bagdad, kjer bodo postavili sotope pred civilne objekte, kot so sole in bolnice, in prevzeli vlogo »človeških scitov«.

Na 2. strani

Kontestacija mladih Goričanov

GORICA - Skupina mladih Goričanov kontestira pobudo nacionalistov za postavitev "Spomenika goriskemu ljudstvu". Tak spomenik, ugotavljajo, bi ob tisočletnici mesta pomenil anahronistično proslavljanje čistosti italijanske identitete in bi torej bil nov zid sovraštva in nerazumevanja med pripadniki različnih narodnih skupnosti. Občinski upravi, ki je v osnutku letošnjega proračuna namenila 20 milijonov lir za postavitev spornega spomenika, predlagajo alternativo: denar naj raje namenijo za "posvojitev na daljavo" vojnih sirot in pomoč žrtvam vojne na območju nekdanje Jugoslavije. Tako bo denar krepil sožitje in ne sovraštvo, pravijo podpisniki iz izrazajo željo, da bi občinski možje, enkrat toliko, prisluhnili predlogu mladine.

Na 7. strani

OPČINE / 31. KRAŠKI PUST

Veselo o sedanosti in bodočnosti

OPČINE - Norčavi pust je tokrat poskrbel za neobčajno toplo in sončno vreme, 31. Kraski pust pa je več tisočglavo množico (po podatkih policije se je na Opčinah včeraj popoldne zbralo okrog 20 tisoč ljudi) razveselil z vrsto izredno lepo in domiselno pripravljenih voz in izdelanih mask. V težkem boju za točke so dobrodošli zlodeji (f. KROMA) iztržili točko več kot kriski vesoljčki, ki so z enakim nalletom prevladali nad prosesko-kontovelskimi družicami Ercoline. Na četrtm mestu pa je pristal

prečniški Miklavček. Med skupinami mask so bili najboljši Kitajci iz Boljunc, za njimi pa se je uvrstila skupina VZS/CEO Cuk, Milkovič, Sesljan, CEM. Ob zaključku mimohoda so se veselili vsi nastopajoči, z njimi pa vsi obiskovalci, predvsem pa organizatorji, saj se jim je tokrat vloženi trud se posebno obrestoval. Veselju se je pridružila tudi zalostna nota, zmagovalci so namreč pokal posvetili spominu mladima pustnima delavcema, ki nista docakala letošnje izvedbe.

Na 28. strani

Papež včeraj posvetil 20 novih kardinalov

VATIKAN - Na trgu sv. Petra v Rimu je bila včeraj slovesna posvetitev 20 novih kardinalov, ki jih je papež Janez Pavel II. imenoval 19. januarja letos. Med njimi je tudi slovenski nadškof dr. Alojzij Ambrožič, ki služi v Torontu v Kanadi. Nadškof Ambrožič je drugi kardinal slovenskega rodu. Prvi je bil Jakob Missia, ljubljanski škof od leta 1884 do 1897 in nato nadškof v Gorici, ki je bil za kardinala imenovan leta 1899.

Na 2. strani

Med mladimi razpečevali predvsem tablete ecstasy

TRST - Policija je po daljši in zahtevni preiskavi odkrila skupini, ki sta se ukvarjali z razpečevanjem mamil, ena na Trgu Oberdan, kjer je mladim ponujala zlasti ecstasy, druga na Trgu sv. Jakoba, odvisnike je oskrbovala s heroinom.

Medtem se druga preiskava, ki se je pričela v Trstu, kjer so agenti finančne straze zaplenili skoraj 6500 kg marihuane, pospešeno nadaljuje v Sloveniji in na Hrvaškem, kjer so včeraj odkrili se 1.000 kg mamil.

Na 4. strani

Danes svečan zaključek olimpijskih iger v Naganu

Po šestnajstih dneh bo danes padel zastor nad zimskimi olimpijskimi igrami v Naganu. Včeraj so podelili se pet kompletov medalj, v slalomu, ki je najbolj zanimal Slovence

in Italijane, pa so oboji ostali praznih rok. Tomba je smučal slabo in ni startal na drugi progi, slovenska aduta Jure Košir in Andrej Miklavc pa sta izpadla že na prvi progi.

IRAK / DANES VERJETNO ODLOČILNI DAN

Sekretar OZN Kofi Annan danes pri Sadamu Huseinu

Niti notranje nasprotovanje ne zavira ameriškega vojaškega stroja

BAGDAD - Generalni sekretar ZN Kofi Annan in podpredsednik iraške vlade Tarek Aziz sta včeraj v Bagdadu začela pogovore, na katerih sta poskusala najti rešitev spora v zvezi z inspekcijami ZN za razorožitev Iraka. Annan je izjavil, da po prvih pogovorih v Iraku, ki jih je označil za koristne in konstruktivne, ni izgubil volje za rešitev iraške krize, in izrazil pričakovanje, da se bodo pogajanja končala z oblikovanjem pisnega dokumenta. Annan je izjavil, da so se pogajanja »dobro začela«. Poudaril je, da sicer obe strani čaka se veliko dela, da pa ostaja optimist. Generalni sekretar naj bi se s Huseinom sestal danes, iz virov blizu delegacije ZN pa se je iz-

vedelo, da naj bi bilo srečanje odvisno od rezultatov sinočnih pogovorov. Annan je prav tako izrazil upanje, da bodo uspeli pripraviti pisni dokument, s katerim se bo Irak obvezal, da bo omogočil pregled objektov, kjer naj skladišči sredstva za množično uničevanje.

O možnostih mirne rešitve je Annan včeraj spregovoril z nekaterimi veleposlaniki, med drugimi je telefonsko obvestil o razvoju dogajanja tudi italijanskega premjera Romana Prodi.

Poljski in francoski predsednik Aleksander Kwasniewski in Jacques Chirac ter nemški kancler Helmut Kohl so na včerajšnjem srečanju zasedeli mnogo uspeha generalne-

mu sekretarju ZN Kofiju Annanu: na tiskovni konferenci so voditelji Poljske, Nemčije in Francije povedali, da se zavedajo, da gre za težka in pomembna pogajanja. Poudarili so, da so prepričani, da je generalni sekretar »prava oseba, ki je na pravem mestu ob pravem času«.

Znak v smeri popuščenja napetosti med Irakom in OZN je tudi sklep varnostnega sveta ZN, ki je se v petek sprejel resolucijo, s katero je podaljšal izvajanje programa »nafta za hrano«, ki omogoča Iraku prodajo nafte za nakup hrane in humanitarnih potrebščin. Irak bo lahko po novem v šestih mesecih izvozil za 5,2 milijarde dolarjev nafte. Generalni sekretar ZN Kofi Annan je iz Bagdada

pozdravil odločitev Varnostnega sveta, podpredsednik iraške vlade Tarek Aziz pa je izjavil, da lahko Irak v šestih mesecih proizvede za največ 4 milijarde dolarjev nafte.

Včeraj sta prispeli v Bagdad letali s humanitarno pomočjo iz Združenih arabskih emiratomov in dostavili 80 ton pomoči, zlasti medicinskega materiala ter zdravil. Prejšnji teden je letalo s humanitarno pomočjo za Irak prispelo iz emirata Katar.

Kljub poskusom Kofija Annana in mednarodne diplomacije, da bi utrdili nove perspektive za mirno rešitev spora, pa Zda vneta nadaljujejo z vojaškimi pripravami za letalski napad na Irak.

Politika ameriškega predsednika Billa Clintona o reševanju iraške krize dozivlja medtem v samih Zda vse več napadov s strani nasprotnikov vojaške akcije, kakor tudi s strani nekaterih, ki vojaške akcije nočejo omejiti le na letalsko bombardiranje sumljivih objektov.

Državna sekretarka Albright, sekretar za obrambo Cohen in svetovalec za nacionalno varnost Berger so bili prvi, ki so pred dnevi doziveli hladen tus na javni tribuni v Columbusu, ko so skušali predstaviti cilje ameriške politike. V petek je enako doletelo ameriškega veleposlanika v ZN Richardsona, ko je na univerzi v Minneapolisu prav tako naletel na glasno neodobranje skupine studentov. Nezadovoljstvu nekaterih studentskih skupin se je pridružil tudi nekdanji predsednik ZDA Carter, ki je dejal, da bo vojaška akcija uničila ugled ZDA v svetu.

Poleg omenjene, lahko bi ji rekli mirovniške opozicije, pa so se začeli oglašati »jastrebi«, ki menijo, da samo bombardir-

ranje ni dovolj. Skupina nekdanjih vodilnih politikov, med katerimi je nekaj bivših svetovalcev za nacionalno varnost, je predsednika Clintona pozvala, naj se ne omeji le na zmanjšanje iraške sposobnosti za proizvodnjo orožja za množično uničevanje, ampak naj uniči vir zla, to je, odstrani Sadama Huseina z oblasti. Slednji tako zahtevajo za Sadama tiralico, na kateri piše živ ali mrt, samo da gre.

V ameriški javnosti prevladuje mnenje, da je predsednik Clinton s svojimi sodelavci preslabo ali vsaj prepozno začel razlagati, kaj sploh hočejo doseči v Zalivu. Ljudi je namreč težko prepričati, naj zrtvujejo svoja ali življenja svojih najbližjih, za omejitev nevarnosti, ki bo tudi po zrtvah ostala tam, kjer je, morda se večja kot prej. Porocila kažejo, da se Sadam Husein tokrat ne bo odločil za aktivno obrambo, niti za povračilne napade, ampak bo le zakopal glavo v pesek in počakal, da nevihta mine. Potem bo lahko sam sebe predstavil kot mučenika ameriške agresije in se bo bolj trdno zasidral na oblasti. To je potrdil celo sam nekdanji zmagovalac zalivske vojne general Schwarzkopf, ki je dejal, da vidi v Kofiju Annanu veliko upanje za mir.

Medtem ko se Kofi Annan pogaja, pa državna sekretarka Albrightova poziva Američane, ki so v Izraelu ali Kuvajtu, da odpotujejo domov. Iz Iraka pa so že odpoklicali svoje državljane in odsvetovali vsem, da potujejo v to državo. Bela hiša torej ni optimistična glede izida pogovorov v Iraku, od izida pa so odvisni nadaljnji ukrepi. Bill Clinton je zabredel predalec, da bi lahko zdaj popustil, tudi zaradi kopice domačih afer.

VATIKAN

Papež je včeraj posvetil dvajset novih kardinalov

Med njimi je tudi slovenski nadškof dr. Alojzij Ambrožič

VATIKAN - Na trgu sv. Petra v Rimu je bila včeraj slovesna posvetitev 20 novih kardinalov, ki jih je papež Janez Pavel II. imenoval 19. januarja letos, med njimi pa je tudi slovenski nadškof dr. Alojzij Ambrožič (na sliki -AP), ki zdaj služi v Torontu v Kanadi.

Z včerajšnjo posvetitvijo steje kolegij kardinalov sedaj 165 članov. Med temi je 43 starejših od 80 let in ne morejo več sodelovati v volitvah za papeški položaj. Najmlajši novi kardinal je dunajski nadškof Christoph Schoenborn, najstarejši pa Poljak Adam Kozłowiecki, ki steje 86 let. Papež Janez Pavel II. je za kardinala nameraval imenovati tudi nekdanjega nuncija v Bonnu, nadškofa Giuseppeja Ukaca, ki pa je pred imenovanjem januarja letos umrl. Od začetka svojega pontifikata v letu 1978 je papež Janez Pavel II. imenoval skupno 134 kardinalov.

Dr. Ambrožič se je rodil leta 1930 pri Dobrovi pri Ljubljani, klasično gimnazijo je začel v Lju-

bljani in jo končal v Avstriji, od tam pa se je leta 1948 preselil v Kanado. Po studiju teologije je bil leta 1955 posvečen v duhovnika, podiplomski studij je opravil v Italiji in Nemčiji, leta 1986 je bil imenovan za škofa in nato leta 1990 za nadškofa v Torontu. Ima kanadsko državljanstvo.

Nadškof Ambrožič je drugi kardinal slovenskega rodu. Prvi je bil Jakob Missia, ljubljanski škof od leta 1884 do 1897 in nato nadškof v Gorici, ki je bil za kardinala imenovan leta 1899.

Ob januarskem imenovanju je novemu kardinalu dr. Ambrožiču ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode poslal cestitko "v imenu ljubljanske Cerkve, v katere naročju je novi kardinal prejel milost svetega krsta in prve osnove zvelicavnega nauka". Po besedah nadškofa Rodeta se "slovenski katolici z veseljem in ponosom oziramo na nadškofa Ambrožiča kot na nadvse odličnega rojaka". (STA)

Vsakdo sam izbira ...

važno je, da je izbira prava.

CGIL
C A A F

vsem dostopen davčni servis

CAAF CGIL
nudi fiskalno pomoč
ob izpolnjevanju
vseh davčnih
obveznosti kot:

NAŠE USLUGE

- izpolnitev mod. 730
- izpolnitev mod. 740
- izpolnitev in obračun davka ICI
- prijave raznih dohodkov
- obrazci davkarje, prizivi in zahtevki za povračila
- vse vrste ostalih odnosov s finančno upravo

NAŠI SEDEŽI

TRST - tel. 040/3786210-211
Milje, Nabrežina,
Domjo, Sv. Ivan, Campi Elisi,
Rojan - Barkovlje,
Škedenj, Opčine

GORICA - tel. 0481/45825
Tržič, Ronke, Gradišče, Krmin,
Foljan - Sredipolje, Doberdob,
Škocjan ob Soči, Gradež, Starancan,
S. Pier d'Isonzo, Turriaco

PRIVATIZACIJE / PO BESEDNEM SPOPADU S PREDSEDNIKOM FIATA ROMITIJE

D'Alema ublažil polemiko

RIM - Voditelj DSL Massimo D'Alema je včeraj nekoliko ublažil polemiko, v katero se je zapletel s predsednikom Fiata Cesarejem Romitiem okrog vprašanja privatizacije velikih državnih podjetij. D'Alema se je v minulih dneh kritično obregnil ob dejstvo, da si je finančna družba Fiata z odkupom 0,6 odstotka delnic zagotovila odločilno besedo pri vodenju telefonske družbe Telecom. Romiti pa je voditelja DSL zavrnil, rekoc, da se je odkup delnic izvršil po pravilih trga, v katerem se sicer italijanska država za tako prerada vtika.

»Vlada ni ničesar podarila, tega nisem nikoli dejal,« je včeraj pojasnil D'Alema, govorec na kongresu združenja trgovcev

Confeserenti v Rimu. Voditelj DSL je tudi pojasnil, da ne gre toliko za problem obnašanja tega ali onega subjekta na finančnem tržistu, kolikor pravil, ki to tržišče urejajo. Po njegovem bi se ne smelo dogajati, da nekaj večjih finančnikov s sorazmerno majhnimi udeležbami kontrolirajo cele gospodarske sisteme. Nujno bi bilo, da bi npr. t.i. »public company« v Italiji funkcionirale kot v drugih razvitih državah na način, da bi imeli tudi majhni delničarji dejansko možnost vpliva.

Pristavimo naj, da so podobna stališča včeraj izrazili tudi drugi voditelji vladne večine, vključno Di Pietro, po katerem je nesprejemljivo, da bi monopol države zamenjal monopol privatnikov.

Berlusconi ostro napadel tajnika DSL

RIM - Silvio Berlusconi je včeraj zaključil dvodnevno zasedanje vsedržavnega sveta gibanja Forza Italia z ostrim napadom na vladno večino in se zlasti na DSL. »D'Alema nas je razočaral in po vsej državi bomo Italijanom govorili, kako si ni mogoče delati utvar, da bi se iz komunizma lahko rodilo kaj dobrega.« Berlusconi je namreč mnenja, da D'Alemove stranko, kljub vsem preokretom, se vedno sestavljajo in vodijo komunisti, ki pod Prodijevo vlado sistematično zasedajo vse vzvode oblasti. Berlusconi je bil ostro kritičen tudi do dela dvodomne komisije za ustavne reforme, ki da je obrodila »polovičen rezultat«. To seveda zna imeti hude posledice.

Voditelj FI je napadel tudi Demokratično unijo za republiko (UDR) bivšega predsednika republike Cossiga, češ da se ni jasno opredelila proti Oljki.

Na vsedržavnem svetu so potrdili, da bo prvi kongres FI od 15. do 18. aprila v Milanu.

PRIPRAVE / DEŽELNE VOLITVE

Kako bo Oljka nastopila?

TRST - Jutri zvečer se bodo v Vidmu ponovno sestali deželni tajniki strank koalicije Oljke, da bi (mogoče poslednjič) preverili možnost skupnega nastopa na junijskih deželnih volitvah. Kot je znano, ima pomisleke proti oblikovanju skupne kandidatne liste zlasti DSL, saj so se predstavniki vseh ostalih strank in gibanj, ki sodelujejo na pogovorih (PPI, Zeleni, PRI, SI, SSK in Gibanje za Oljko), že povoljno izrekli za takšno rešitev. DSL doslej ni izrekla zadnje besede, postavila pa je vrsto pogojev, ki bodo predet jutrišnjega sestanka. Omeniti velja, da so se pred nekaj dnevi izrekli za skupno listo Oljke vsi deželni parlamentarci

levosredinske koalicije, vključno tisti iz vrst DSL, in da so izjavo v tem smislu objavili tudi nekateri župani, ki se v Oljki prepoznajo.

Koliko bodo vse te izjave zalegle, bo jasno jutri ali čez nekaj dni. Junij se namreč blizu in ni si mogoče misliti, da se bodo temeljne odločitve o volilne nastopu sprejemale zadnji hip. Dosedanje volilne sondeže so pokazale, da ostaja Severna liga prva stranka v deželi z nekaj več kot 20 odstotki in da sta takoj za njo FI (18 odstotkov) in NZ (17 odstotkov). Če bo res prišlo do zblizanja med SL in desno sredino, bo leva sredina, vključno s SKP in snujocim se strtim polom, na volitvah težko prevladala.

VIDEM / KONZULTA

Dežela pokazala še večji posluš za priseljence

V ospredju stanovanja

VIDEM - Deželna ustanova za izseljence in priseljence bo nekaj osnovnih ciljev v letošnjem letu naposled uresničila. Tako je napovedal predsednik ustanove Nemo Gonano v uvodnem poročilu konzulte za priseljence, ki je bila včeraj v Vidmu in kjer je predstavil obračun za lansko leto ter letošnji program deželnih posegov za priseljence.

»Gre za rezultat, o katerem smo doslej samo sanjali,« je poudaril Gonano, »omogočila pa ga je odločitev deželnega sveta, ki je ob odobritvi proračuna dodelil nadaljnjih 700 milijonov lir, kar prica o pozornosti, ki jo namenja temu področju.« Potem ko je orisal sedanje razmere (notranji demografski padec, ki so ga nadoknadili s priseljenci, se zlasti iz krajev bivše Jugoslavije, izpraznjeni sprejemni centri v Cervignanu in Purgessimu, monitoraža maloobmejnih migracijskih tokov, povezanih z zaposlitvenimi problemi), se je Gonano zaustavil ob izvedenih posegih, pri čemer je iznesel se zlasti dejavnost, ki jo je povsem financirala sama ustanova (618 milijonov lir) v 19 sprejemnih centrih ter v 4 centrih za usluge, ter številne pobude na solskem in kulturnem področju ter pri usposabljanju. Z nadaljnjimi 700 milijoni pa bodo lahko spravili v pogon mehanizem, s katerim se bodo soočili z vprašanjem bivališca, ki je za priseljence največja težava, se večja od same zaposlitve. Nezaupljivost najemnikov bodo premagali z ustanovitvijo rotacijskega in garancijskega sklada z neposrednim sodelovanjem raznih združenj. Na zasedanju konzulte so načeli se celo vrsto vprašanj (mladotletniki, zdravstvo, voluntariat itd.).

SSK / O MANJŠINSKEM ZAŠČITNEM ZAKONU

Potrebno je enotno stališče

S sestanka deželnega tajništva

Odobritev pravičnega zaščitnega zakona ostaja slej ko prej temeljna zahteva Slovencev v Italiji in po mnenju SSK je nujno, da Slovenci v Italiji ohranimo glede tega vprašanja enotno stališče, kakor smo ga znali izoblikovati leta 1993 z izdelavo skupnega zakonskega predloga.

Tako je poudarilo deželno tajništvo SSK na svoji zadnji seji v petek, 20. t. m., v Nabrezini. Tajništvo je soglasno ocenilo, da ostaja skupni zakonski predlog v svoji načelni zasnovi se vedno polno veljaven, zaradi česar bi bilo po njegovem hudo, če bi kaka komponenta naše narodnostne skupnosti začela od njega odstopati v bistvenih zadevah. Seveda pa je mogoče to ali ono formulacijo skupnega zakonskega besedila izboljšati oziroma jo dopolniti. Tako bo npr. treba ažurnirati člene o solstvu, saj smo v zadnjih letih na tem področju zabeležili več novosti, od parifikacije dvojezične sole v Spetru v Beneški Sloveniji, do uvedbe obvezne univerzitetne izobrazbe za osnovnošolske učitelje v celotnem italijanskem sistemu. To slednje na

novi odpira vprašanje o možnosti izobraževanja v slovenskem jeziku tudi na univerzitetni ravni, saj bi bilo nujno, da bi se vsaj bodoči slovenski učitelji v slovenščini pripravljali na svoj poklic.

Takšno stališče o zaščitnem zakonu namerava SSK zagovarjati na napovedanem skorajšnjem sestanku tradicionalnih predstavnikov slovenske manjšine. Ob tej priložnosti SSK namerava sprožiti tudi druge probleme, ki predstavljajo vir nenehnih trenj v odnosih med predstavniki Slovencev v Italiji, zacusi s problemom ureditve samega skupnega zastopništva v skladu z načeli in metodami demokracije.

Deželno tajništvo SSK je na svoji zadnji seji v Nabrezini poglobljeno razpravljalo tudi o pripravah na junijske deželne volitve. Govor je bil o raznih variantah, ki se ponujajo slovenski stranki za nastop na njih. SSK namerava napraviti vse, da bi se v novi deželni zbornici ponovno zaslislali njen glas ter verno izražal poglede in zahteve slovenske manjšine.

CGIL / SINDIKALNA ALTERNATIVA

Proti novemu napadu na Irak

V sredo Humanistična stranka pred konzularno agencijo ZDA

TRST - Leva struja sindikata CGIL Sindikalna alternativa se je v sporočilu odločno opredelila proti novi vojni v Zlivi: pri tem se sklicuje ne samo na 11. člen republiške ustave, s katerim Italija zavrača vojno kot sredstvo za rešitev mednarodnih sporov, ampak tudi na dejstvo, da ne bi rešili nobenega problema s ponovnimi bombardiranjami in bi celo odprli obdobje mednarodne negotovosti. Zato Sindikalna alternativa CGIL poziva italijansko vlado, naj ne dovoli rabe letalskih oporišč na italijanskem ozemlju za morebitne napade na Irak, in naj se pridruži večini držav, ki so leta 1991 podpirale vojaško spopad, medtem ko ga danes zavračajo.

Tudi Humanistična stranka je orisala svojo zaskrbljenost zaradi naraščanja napetosti v zvezi z Irakom. V znak protesta se bodo zbrali v sredo, 24. t.m. pred konzularno agencijo Zda v Ul. Roma 15, in sicer od 11. do 12. ure. Gibanje predlaga tudi ustanovitev tržaske koordinacije proti vojni,

za kar poziva zainteresirane, naj se udeležijo srečanja, ki bo v četrtek,

26. t.m. ob 21. uri v sezezu krožka Futura v Ul. Industria 20/a.

PREDSTAVITEV / PRIHODNJO SOBOTO IN NEDELJO

Programska konferenca SKP

TRST - Prihodnjo soboto in nedeljo bo na Pomorski postaji prva pokrajinska programska konferenca Stranke komunistične prenov. Pobudo so predstavili javnosti na včerajšnji tiskovni konferenci tržaski tajnik Jacopo Venier, predsednik pokrajinskega odbora Jure Canciani in deželni svetovalec Fausto Monfalcon.

Na zasedanju bo na dnevnem redu dokument vodstva, o katerem razpravljajo te dni v kroških in sekcijskih. V dokumentu so obdelane osnovne tematike gospodarskega, družbenega in političnega življenja na Trzaskem. Med drugim je orisana strategija, da bi odbrzali stare privilegije s strani nove desnice, ki se zbira okrog zupana Riccarda Illyja in ne sovpada več z zastarelo skrajno desnico. V dokumentu je govor tudi o slovenski manjšini in njenih problemih. Zaključki in predlogi pa so namenjeni širši razpravi v okviru tržaske leveice.

Po koncu nedeljskega zaključnega dela pokrajinske konference, ki je predviden kmalu po poldnevu, se bodo zbrani podali z avtobusi v Aviano, kjer se bodo pridružili manifestaciji proti ameriškim vojaškim oporiščem in proti morebitnemu ponovnemu napadu na Irak. Manifestacije se bo udeležil tudi vsedrjavni tajnik SKP Fausto Bertinotti.

ŠKODA FELICIA

kvaliteta je postala lepa

Grupa Volkswagen
FINGERMA finanzia la vostra Skoda

Verzija	Motor	CV	Poraba*	Lir.000**
LX	1.3	54	6,4	15.650
GLX	1.3	68	6,7	17.408
GLX	1.6	75	6,9	19.574
LX	1.9D	64	6,4	19.442
GLX	1.9D	64	6,4	20.516

* po direktivi CEE 93/116 (l/100 km mešana poraba)
** cena ključ v roke (A.P.I.E.T. izključen)

NOVI MOTORJI
1.3 MPI - 1.6 MPI - 1.9D

do Lit. 12.000.000* BREZ obresti na 24 mesecev

* Primer (po zakonu 154/92): SKODA FELICIA WAGON 1.3 LX cena »ključ v roke« 18.397.200 lir (APIET izklj.) - Predajem 6.397.200 lir - Finansirani znesek 12.000.000 lir - Stroški preiskav in koleki 220.000 lir - Trajanje 24 mesecev - Obrok 500.000 lir- TAN O, 00% - T.A.E.G. 1,64% - Predhodna odobritev FINGERMA S.p.a. Ponudba velja do 31.03.1998. Obrazci z nadaljnjimi pojasnili pri zastopniku.

Pridite si jo ogledat. Preizkusite jo pri vašem zastopniku Skoda

AUTOSALONE CLAUDIO TRST, Ul. Geppa 8 - Tel. 040/370108 - Fax 040/361034

NOVICE

Sporazum za družbeno vključevanje prizadetih

V prostorih Trzasko pokrajine na Trgu Vittorio Veneto bodo jutri ob 11.30 podpisali programski sporazum za solsko in družbeno integracijo prizadetih otrok. Sporazum, katere pobudnik je bila pokrajinska uprava, bodo podpisali poleg predsednika Pokrajine še župani občin Trst, Devin-Nabrezina, Milje, Dolina, Repentabor, Zgonik, solski skrbnik in predstavniki zdravstvenih služb.

Na železniški postaji prišli 36 Romunov

Skusali so se skriti v ustavljenih vagonih, vendar zaman, železniška policija je včeraj zjutraj vse odkrila in odpeljala. Skupno je prišla 36 romunskih državljanov, med katerimi je bilo tudi šest mladoletnikov. Nekateri se niso mogli sprijazniti, da je njihova pot na Zahod končana in so skusali pobegniti, zasledovali so jih tako v notranjosti postaje kot tudi na zunanji strani. Eden od beguncev je reagiral in lažje ranil agenta, ki sta ga dohitela. Tujci so sli na pot pred tednom dni, potovali so z vlakom, avtomobili in drugimi prevoznimi sredstvi preko Madzarske, Hrvaske in Slovenije. Enega od Romunov so aretirali, sumijo, da je organiziral beg v tujino, prijavi so ga pod obtožbo nudenja pomoči, upiranja javnemu funkcionarju in nedovoljene posesti orožja.

Vinjen nasilnež grozil župniku

Od župnika cerkve v Ul. del Ronco je osorno zahteval denar, vendar je bil odgovor negativen, nakar je s pestjo razbil sipo na vratih župnišča. Nasilnež, 39-letni Angelo Flora, je bil očitno vinjen, težko se je držal na nogah. Posegla je policija, ki ga je identificirala in zatem poklicala osebje službe 118. Moški je namreč pravil, da si bo vzel življenje, da se izven zavora ne znajde, češ da mu nihče ne pomaga, je brez dela in strehe nad glavo. Odločili so se, da ga odpeljejo v glavno bolnišnico.

Pridržana prognoza

Na križišču med ulicama Muzio in De Amicis se je včeraj okrog polnoči pripetila prometna nesreča, v kateri se je težje poškodoval 22-letni mladenič, za katerega so si zdravniki pridržali prognozo. Mladenič se je peljal z motornim kolesom skupaj s prijateljem, bil je brez varnostne celade, ko je prišlo do trčenja z avtomobilom. Medtem ko se je prijatelj resil brez hujših posledic, se je sam težje udaril, tako da so ga morali operirati. Zapisnik o nezgodi so opravili mestni redarji, ki pa niso hoteli posredovati podrobnejših podatkov z imeni vpletenih.

DEVINSKO NABREŽINSKI REGULACIJSKI NAČRT

Pozornost načrtovalcev za Sosljanski zaliv

Drugo srečanje je potekalo v četrtek v Sosljanu

Cetrkova predstavitev regulacijskega načrta v Sosljanu je bila, zlasti če jo primerjamo s sempo-lajsko, dokaj umirjena in sproščena. Ob prisotnosti župana Marina Vocija, načrtovalca Maura Baionija in odgovornega za urbanistiko, geometra Roberta Bova, je razprava tekla pretežno o novostih, ki jih načrt predvideva za sosljansko območje. Načrt, ki je občinsko skupnost stal približno tristo milijonov, je v poldrugem letu dela izvedla pisarna znanega arh. Salzana z univerze v Benetkah.

Kot je povedal urbanist Baioni, je skupina načrtovalcev posvetila prav posebno pozornost Sosljanskemu zalivu, saj gre za osrednjo turistično zanimivost občinskega ozemlja, ki lahko ob učinkovitem koriščenju promovira tudi vse ostale gospodarske dejavnosti. Po novem naj bi občinska uprava uredila dve veliki parkirišči, od katerih bo eno neke naj sedanjo zapuščenno javo, drugo pa ob vhodu na Rilkejevo pespot, kjer stoji danes kampin Marrepineta. Od parkirišč se bosta v zaliv spustili dve dvigali, medtem ko bo se naprej predviden tudi spust po stopnicah in stezah. Sosljanski zaliv naj bi za avtomobile postal out-cona, saj bo v bodočem smeli z avtomobilom do obale le v izrednih primerih in

S četrkovega srečanja v Sosljanu (foto KROMA)

za krajše postanke. Prostor, ki je danes namenjen parkiriscem, bo naposled preurejen v sportne in rekreacijske namene. Načrt nadalje predvideva koncentracijo navtičnih pomolov pretežno na jugovzhodni strani zaliva, območje zapuščene jave pa bo namenjeno gradnji infrastrukture oz. gostinskih dejavnosti.

Ob upoštevanju, da je preko občinskega ozemlja speljana brezplačna avtocesta, so načrtovalci preučili možnost, da se prav na avtocesto posmeri velik del medobčinskega prometa. To bi avtomatično razbremenilo pokrajinsko cesto in bistveno omililo pro-

met v centru Sosljana. Jlednji bo, podobno kot vsa ostala jedra občinskih naselij, preurejen v funkciji pešačenja, kot so tudi zamišljeni novi pločniki in posebne kolesarske steze.

Tudi sosljanske skupščine se je udeležilo veliko ljudi, podobni skupščini pa sta za prihodnji teden predvideni v sredo ob 18. uri v Ribiskem naselju ter v četrtek v nabrežinski občinski knjižnici. Na vseh javnih srečanjih, ki sicer iz objektivnih razlogov potekajo v italijanski, je uprava poskrbela za navzočnost predavatelja. Kot je bilo sicer tudi že napovedano, bo v kratkem ponovljena predstavitev regulacijskega

načrta v Sempolaju. Zaradi zapletenosti vprašanja razvoja kmetijstva bo na tem srečanju po vsej verjetnosti prisoten tudi kmetijski izvedenec in italijanski poslanec prof. Prestamburgo. Na četrkovem večeru je bila obenem izrečena zamisel, da bi uprava podrobneje seznanila občinstvo z vsebino regulacijskega načrta preko tiskanja in razdeljevanja posebne brosure, ali pa preko posebne priloge dnevnega tiska. Naj se spomnimo, da bo od začetka marca celoten načrt dostopen vsem občanom, ki bodo imeli trideset delovnih dni časa za predložitev kakršnihkoli prijav in ugovorov.

(GB)

KRUT

Čemu služijo Bachovi cvetovi

V sredo je bilo na se-dezu KRUT v Ul. Cicerone pedavanje dr. Maje Radin z naslovom »Bachovi cvetovi«, »kaj so in čemu služijo«. S tem predavanjem, ki je bilo pred dnevi že v italijanski, se je hotel KRUT lotiti problema alternativne medicine, ki je danes v središču pozornosti širše javnosti.

Predavateljica (po rodu iz Benetk, a dobro obvlada slovensčino) je biolog in ji je ta problem zelo blizu. Zato je znala tudi obrazložiti udeležencem (v glavnem so bile to ženske), kaj so pravzaprav Bachovi cvetovi, čemu služijo, kako se jih lahko poslužujemo, da nam bodo res koristili.

Najprej smo izvedeli, da je bil Bach zdravnik, ki je živel in delal v 18. stoletju. Sam je zbolel za rakom, pa se ni vdal usodi, temveč je želel poiskati v naravi pomoč za to bolezen. Nasel jo je v nekaterih cvetovih, ki jih je nato začel uporabljati za zdravljenje različnih obolenj, fizičnih in psihičnih. Bil je mnenja, da lahko notanje pocutje človeka spremeni tudi njegov odnos do bolezni ter mu pomaga, da se začne zdraviti.

Udeležence je, v imenu krožka, pozdravila dr. Martina Ozbič, ki je se povedala, da bo 1. marca v zdravilišču v Strunjanu enodnevni tečaj, ki ga bo vodila dr. Maja Darin in bo posvečen prav tematiki alternativnega zdravljenja.

Neva Lukes

NA TRGU OBERDAN IN PRI SV. JAKOBU

Mamilo razpečevali med mladimi

Preiskava, ki sta jo vodila le-teci oddelek trzasko kvesture in devinsko-nabrežinski komisarjat, je bila zelo zahtevna, trajala je nekaj mesecev, agenti so se poslužili najsodobnejših tehnoloških pripomočkov, naposled pa so le stopili na prste dvema skupina, ki sta se ukvarjali z razpečevanjem mamil. Skupini sta si izbrali znana kraja, Trg Oberdan in Trg sv. Jakoba, ponudbo sta tudi prilagodili »trzišču«: prva se je v glavnem ukvarjala s sintetičnimi mamili, kot na primer »ecstasy«, ki je namenjen predvsem mladim, druga pa je ponujala heroine.

Na celu skupine na Trgu Oberdan, kjer je bila posebno aktivna konec tedna, ko se mladi odpravljajo v diskoteke, je bil 30-letni Andrea Pregarc iz Ul. San Pasquale 115, s policijo je že imel opravka. Z mamili se je oskrboval na Nizozemskem, kamor je potoval skupaj z zarocenko, 22-letno Monico Rosetta iz Ul. Pasteur 1. Na pot sta se odpravljala z vlakom ali pa z avtomobilom, s kupcijami sta očitno dobro zaslužila, na Nizozemskem je ecstasy poceni in se zlahka pride do njega. Poleg tega je preko trzišča z ecstasyjem možna oskrba tudi z drugimi sintetičnimi mamili, s katerimi zadovoljujejo raznovrstne potrebe in zahteve. V začetku

trzišče s sintetičnimi mamili nima nič skupnega s »klasičnim« trgom mamil, s časom pa dobi enake značilnosti.

Pregarcu je sla na roko tudi mati, 57-letna Marisa Silvestri, s katero prebiva v omenjeni ulici: posojala mu je avtomobil in je dopuščala, da je mamilo skrival v stanovanju. Prodajal pa je od heroine do ecstasyja, hasiša, LSD, s katerimi ni oskrboval samo kupcev na Trgu Oberdan, temveč tudi bližnje področje onkraj meje, pri čemer se je posluževal drugih oseb.

Drugo skupino sta vodila Francesco Pertichino ter Alessandro Cuscuso, prav tako stara znanca varnostnih sil in sodišč. Cuscuso so zasacili in aretirali že 8. novembra lani, prijeli so ga v trenutku, ko je razpečeval

nekaj doz heroina, v četrtek pa so na podlagi zapornega naloga aretirali se Pregarc in Rosettovo, medtem ko so v hišnem zaporu končali Pertichino (36 let, Ul. Catalani 9), Silvestri Marisa in Michele Veggian (23 let, Nabrezina Postaja 38/a). Opravili so tudi 13 hišnih preiskav pri osebah, proti katerim se teče preiskava, zaplenili pa so razne vrste mamil, od ecstasyja do heroina, hasiša, LSD, anfetamin.

Drugo skupino sta vodila Francesco Pertichino ter Alessandro Cuscuso, prav tako stara znanca varnostnih sil in sodišč. Cuscuso so zasacili in aretirali že 8. novembra lani, prijeli so ga v trenutku, ko je razpečeval

Odkrili še 1.000 kg marihuane

Očitno so prišli na sled res veliki organizaciji tihotapcev z mamili: hrvaška policija je namreč odkrila in zaplenila nadaljnjih tisoč kilogramov marihuane, ki so nedvomno del ene prejšnjih pošiljk. Preiskava, pri kateri sodelujejo italijanska, slovenska in hrvaška policija, se medtem pospešeno nadaljuje, saj skušajo odkriti še katero od oseb, ki pripadajo razvejani mednarodni tolpi.

Zaplemba prave gore marihuane, skoraj 6.500 kilogramov, ki so jo v Trstu opravili agenti finančne straže, je odmevala tudi včeraj. Marihuana je bila iz Trsta namenjena najprej na Slovaško, zatem v Ljubljano, nakar so se tihotapci odločili za Koper, naposled so jo odpeljali v Zagreb, kjer so tamkajšnji policijski agenti aretirali štiri osebe v trenutku, ko so začele odpirati kontejner z mamilom. V skladišču, kamor so odpeljali kontejner, so našli še 600 kg marihuane, v nekaterih drugih manjših skladiščih pa je bilo še tisoč kilogramov enakega mamila.

Uspešni akciji v boju proti tihotapcem z ma-

mili so dali zelo velik poudarek tudi na Hrvaškem, kjer je posebno tiskovno konferenco organiziralo notranje ministrstvo, in sicer na se-dezu Interpol v Zagrebu. Na tiskovni konferenci je podtajnik na notranjem ministrstvu, ob katerem so bili tudi predstavniki hrvaške kriminalistične policije, naglasil pomen operacije, ki jo je omogočilo učinkovito sodelovanje med Italijo, Slovenijo in Hrvaško. Tiskovne konference so se udeležili tudi zastopniki pristojnih slovenskih oblasti, iz nase dežele pa so bili državni pravdnik okrajne protimafijske direkcije Raffaele Tito, poveljnik deželnega oddelka davčne policije finančne straže iz Trsta ter poveljnik operativne skupine za boj proti mamilom omenjenega deželnega oddelka davčne policije. Velik pomen, ki ga je operaciji namenila hrvaška vlada, je treba pripisati dejstvu, da je nedavno stopilo v veljavo določilo, ki predvideva sodelovanje Hrvaske na mednarodni ravni za posebne policijske operacije, namenjene zatiranju mednarodne trgovine z mamili.

ŠTRAMAR / SMRTNA KOSA

Poslednje slovo od Flavia Makorja

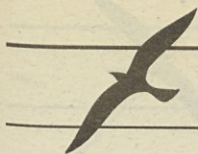
Včeraj so v Stramarju pri Miljah pospremili na zadnji poti 61-letnega Flavio Makorja. Bil je mehanik v pokoju, sicer pa v krajevni stvarnosti znan predvsem kot velik ljubitelj petja in sploh glasbe ter kot pomen Slovenec. Koliko je bil prikljubljen, je dokazala tudi velika množica, ki mu je včeraj prišla izreč poslednje slovo.

Pokojnik se je rodil na Tretji Skofiji. Po razmejivti iz leta 1954 se je z družino preselil v Stramar, ker je njegove oče delal v zavelski rafineriji, a vse do konca je ohranil živ stik z rojstnim krajem. Sam se je izučil za mehanika in dolga leta delal za avtobusnega soferja. Ze od mladih nog pa je gojil tudi petje in sploh glasbo. Deset let je pel v zboru Jadran iz Milj, skoraj stiri deset let pa v mackoljanskem cerkvenem pevskem zboru. Sicer pa je bil pokojnik aktiven član zavelsko-

stramarske slovenske skupnosti in vedno na razpolago za skupne pobude. Med drugim je nazadnje tudi pomagal pri obnovitvenih delih stramarske cerkvice sv. Ivana, ki letos proslavlja 100-letnico svoje izgradnje.

V zavelski cerkvi je bila včeraj pogrebna masa, pri kateri je pel moski oktet iz Skofij. V cerkvi in potem na miljskem pokopališču je pel tudi cerkveni pevski zbor iz Mackolj, pred odprtim grobom pa je govoril Marko Savron. Zeni Rozici in sinu Marku naše iskreno sozljaje.

SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČEStiridesetletnica gledališkega dela *Bogdane Bratuz*

Terrence Mc Nally

MASTER CLASS

Režija VITO TAUFER

PREMIERA

V petek, 27. februarja ob 20.30 RED A

PONOVITVE

V soboto, 28. februarja ob 20.30 RED B
v nedeljo, 1. marca ob 16.30 RED C
v sredo, 4. marca ob 20.30 RED D
v četrtek, 5. marca ob 20.30 RED E
v petek, 6. marca ob 20.30 RED F

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA

bo za skupno

PRAZNOVANJE PUSTA

obiskalo naslednje vasi

DANES, 22. t.m.:

Slivno, Mavhnje, Cerovlje, Prečnik, Sempolaj in Praproto;

JUTRI, 23. t.m.:

Sesljan, Vizovlje, Trnovca in Nabrezina postaja;

TOREK, 24. t.m.:

Nabrezina Kamnolomi in center

KD FRAN VENTURINI

priredi

danes, 22. in v torek, 24. t.m.

od 16.30 do 19.30

otroško pustno rajanje

Igrala bo skupina ADRIA KVINTET

TABORNIKI RMV

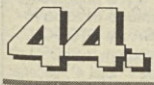
vabijo vse MČ in GG na

SUPERMEGA
PUSTNO RAJANJE

v Bubničevem domu v Repnu

jutri, 23. t. m. od 15.30 do 18.30

Pridite vsi, čaka vas veliko presenečenje!

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO
TRST

sklicuje

REDNI OBČNI ZBOR

v petek, 27. februarja ob 20.30

v Gregorčičevi dvorani v
Ul. sv. Frančiška 20/II v Trstu

Vabljeni člani društva

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA,
22. februarja 1998

MARJETA

Sonce vzhaja ob 6.56
in zatonja ob 17.41 -
Dolžina dneva 10.45 -
Luna vzhaja ob 3.28 in
zatonja ob 13.07

Jutri, PONEDELJEK,
23. februarja 1998

KARPO

VREME VČERAJ OB
12. URI: temperatura
zraka 11,3 stopinje,
zračni tlak 1029,7 mb
ustaljen, veter 3 km na
uro zahodnik, vlaga 80-
odstotna, nebo jasno,
morje skoraj mirno,
temperatura morja 9 sto-
pinj.

ROJSTVA IN SMRTI

Rodil se ni nihče.

UMRLI SO: 56-letna
Ariella Andri, 89-letna
Clorinda Ventrella, 50-
letni Giuseppe Gumsey,
90-letna Pierina Lenar-

OBVESTILO BRALCEM IN NAROCNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo

OSMRNICE, OKVIRJENE OGLASE, MALE OGLASE, ČESTITKE

in nasprošno vsa obvestila v uredništvu Primorskega dnevnika
v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu 040/7796333

Z URNIKOM:

od ponedeljka
do sobote od 10. do 15. ure

KD FRANCE PRESEREN
Boljunec

PUSTNI PLES
v ogrevanem sotoru pri gledališču

DANES, 22. 2. 98 od 14.30 do 18. ure otroško
rajanje - DJ Oskar; zvečer od 20.30
do 1 ure ples s skupino Happy day

JUTRI, 23. 2. 98 od 20.30 do 1 ure ples z
Veselim godci

TOREK, 24. 2. 98 višek pustne zabave s skupino
California - ples od 20.30 do 4. ure.

CENE VSTOPNIC KOT LANI!

SLOVENSKA KULTURNO
GOSPODARSKA ZVEZA

prireja posvet

VSEBINSKA IN FINANČNA
PERSPEKTIVA KULTURNIH USTANOV
SLOVENCEV V ITALIJIv Trstu, 6. marca 1998 ob 15. uri
v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20/II

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV

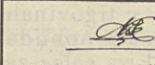
Peterlinova dvorana

Predstavitve najnovejših in najpopolnejših študij
o delovanju

TIGRA na Primorskem

Delo je napisala Miroslava Čenčič, predstavil pa jo bo
Karlo Kocjančič. Prisoten bo tigrovec Ciril Kobal

Srečanje bo jutri, v ponedeljek, 23. februarja ob 20.30

NARODNA IN ŠTUDIJSKA
KNJIŽNICA

vabi člane na

OBČNI
ZBOR

v petek, 27. 2. 1998
ob 18.45 v prvem ter
ob 19.15 v drugem
sklicanju v čitalnici
NSK v Trstu, Ul. sv.
Frančiška 20/I.

Bazovica (tel. 226210)
- s predhodnim telefon-
skim pozivom in z nu-
jnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od
20.30 do 8.30
Trg Libertà 6 (tel.
421125).

Od ponedeljka, 23.
do sobote, 28. februarja
1998

Normalen urnik
lekarn od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi
od 13.00 do 16.00

Ul. dell'Orologio 6
(začetek Ul. Diaz - tel.
300605), Ul. Pasteur 4/1
(tel. 911667), Milje -
Mazzinijev drevored 1
(tel. 271124).

Prosek (tel.
225141/225340) - s
predhodnim telefon-
skim pozivom in z nu-
jnim receptom.

Lekarne odprte od
19.30 do 20.30

Ul. dell'Orologio 6
(začetek Ul. Diaz), Ul.
Pasteur 4/1, Drevored
XX. septembra 6, Milje -
Mazzinijev drevored 1.

Prosek (tel.
225141/225340) - s
predhodnim telefon-
skim pozivom in z nu-
jnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od
20.30 do 8.30
Drevored XX. septem-
bra 6 (tel. 371377).

Za dostavljanje zdra-
vil na dom tel. 350505 -
TELEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije
KZE deluje od poned-
eljka do petka od 8. do
13. ure. - tel. 573012.

Dežurna zdravstvena
služba

Nocna služba od 20.
do 8. ure, tel. 118, pred-
praznična od 14. do 20.
ure in praznična od 8.
do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

Doktorju

Borisu Salviju

iz Doline čestitamo za
uspešno opravljeni spe-
cialistični izpit iz ustne
kirurgije

starsi in sorodniki

Doktorju

Jutri, 23. februarja bo
pri Sv Ivanu praznoval
90. rojstni dan dragi
oče, nono in pranono

Pino Prezzi

Sin Uci in hči Rosana
z družinama

mu iz vsega srca
klicejo se na mnoga
srečna in zdrava leta

ČESTITKE

Danes slavita FJONA
in KARIN 18. rojstni
dan. Vse najbolje in da
bi se jima uresnicile vse
skrite želje jima zelijo
mama, papa, Vanessa in
nona Franca.

Ob rojstvu prvo-
rojenke MAJE iskreno
čestitamo staršema Juliji
in Davidu ter nonotoma
Nadji in Frediju. Mali
Maji pa želimo mnogo
sreče, SKD Slavec.

KINO

ARISTON - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15
»Harry a pezzi«, r.-i.
Woody Allen, i. Demi
Moore, Robin Williams.

EXCELSIOR AZZUR-
RA - 15.15, 18.30, 21.45
»Titanic«, i. L. Di Caprio.

EXCELSIOR - 16.00,
18.05, 20.10, 22.15
»Alien, la clonazione«,
r. Jean Pierre Jeunet, i.
S. Weaver, W. Ryder.

AMBASCIATORI -
15.20, 18.40, 20.00 »Ti-
tanic«, i. Leonardo Di
Caprio.

NAZIONALE 1 -
15.40, 17.50, 20.00,
22.15 »Il collezionista«,
i. Morgan Freeman.

NAZIONALE 2 -
15.30, 18.30, 21.45
L'uomo del giorno do-
po«, i. Kevin Kostner.

NAZIONALE 3 -
15.30, 17.45, 20.10,
22.30 »Qualcosa è
cambiato«, i. Jack Ni-
cholson.

NAZIONALE 4 -
15.30 »La Sirenetta«, ri-
sanka; 17.00, 18.45,
20.30, 22.20 »In & Out«,
i. Kevin Kline, Tom Sel-
leck.

MIGNON - 16.00,
18.05, 20.15, 22.30 The
Jackal«, i. Bruce Willis,
Richard Gere.

CAPITOL - 17.30,
19.45, 22.00 »Il quinto
elemento«, r. Luc Bes-
son, i. Bruce Willis.

ALCIONE - 16.45,
18.30, 20.15, 22.00 »Ci
sarà la neve a Natale?«,
r. Sandrine Veysset.

PRIREDITVE

IGRALKA MIRANDA
CAHARIJA podaja na
vseh osnovnih solah in
vrtačih openskega didak-
ticnega ravnateljstva
pravljico Hansa Ch. An-
dersena PALCICA. Delo
je dramtiziral in režiral
Mario Ursič, za sceno je
poskrbelata Kata Kozlov-
vič. Predstava želi vzpo-
staviti direkten kontakt
s svojimi malimi gledal-
ci, saj uporablja razred
kot scenski prostor in
predmeti iz vsakdanjega
življenja postanejo gled-
ališki rekviziti. Da bi
se otroci čimbolj vživeli
v dogajanje, so organiza-
torji predhodno posre-
dovali solnikom kratko
pesmico, s katero bi s
»Palcico« peli in z njo
podoživeli zgodnico.

KD LIPA - BAZOVI-
CA vabi v četrtek, 26. t.
m., ob 20.30 v Bazovski
dom na prireditve ob
dnevu slovenske kultu-
re. Gostovali bodo: sku-
pina Metronom z le-
pljenko »Kaj bi bilo son-
ce brez ljudi« in harmo-
nikasi GM. Priložnostno
misel bo podala Matejka
Grgič.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE obvešča sol-
sko osebje v stalezu, da
zapade rok za vložitev
prošnje za premestitev,
prestop ali začasno do-
delitev, 27. februarja
1998 za učno osebje
otroških vrtcev, nižjih
in višjih srednjih sol in
za upravnno, tehnično in
pomožno osebje ter 10.
marca 1998 za učno
osebje osnovnih sol in
za vodilno osebje.

URAD SINDIKATA
SLOVENSKE SOLE, Ul.
Carducci 8, tel./fax
370301, posluje vsak to-
rek in četrtek, od 16. do
17.30.

IZLETI

SKD CEROVLJE-
MAVHINJE organizira
1. 3. 1998 smučarski iz-
let na Monte Civetta.
Odhod bo ob 6. uri iz
Sesljana. Za informacije
in rezervacije pokličite
na tel. st. 291476 do 20.
do 21. ure od poned-
eljka do petka.

SK BRDINA organi-
zira v nedeljo, 1. marca ob
priliki Zamejskega pr-
venstva avtobusni izlet
na Zoncolan. Vpiso-
vanje bo jutri, 23. t. m.
in v sredo, 25. t. m. na
sedežu kluba od 19. do
21. ure. Informacije na
tel. st. 299573 in
226271.

ZAHVALA

Ob izgubi dragega

Flavia Macorja

se iskreno zahvaljujem
vsem, ki so počastili nje-
gov spomin.

SVOJCI

Zavljje, 22. februarja 1998

ZAHVALA

Ob izgubi dragega

Lovrenca Žerjala

se iskreno zahvaljujem
vsem, ki so z nami soču-
stvovali.

SVOJCI

Boljunec, 22. februarja 1998

ZAHVALA

Ob boleci izgubi naše
drageJušte Furlan
vd. Coljase iskreno zahvaljujem
vsem, ki so na kakršenko-
li način počastili njen
spomin in jo pospremili
na zadnji poti.

SVOJCI

Prosek, 22. februarja 1998

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izra-
zih sočustvovanja ob iz-
gubi naše drageMarije Luin
vd. Škabarse iskreno zahvaljujem
vsem, ki so na katerikoli
način počastili njen spo-
min.

SVOJCI

Repentabor,
22. februarja 1998

18. 2. 1991 18. 2. 1998

Viktor Corbatti

Povsod si, a nikjer te
ni.

Tvoji najdražji

Ricmanje,
22. februarja 1998

Ob prerani in nenado-
mestljivi izgubi dragega
Giorgia izrekamo družini
Markuza ter Elizabeti
naše najgloblje sozaje

Vaska skupnost Praproto

Vaska skupnost
Medje vas-Stivan izreka
družini Markuza iskren-
no sozaje ob prerani iz-
gubi dragega Giorgia

V tem težkem tre-
nutku sočustvuje z
družino Markuza

Stanko Svava z družino

Nenadoma nas je zapu-
stila naša draga žena, ma-
ma in nona

Anica Pettiroso

Pogreb bo v sredo, 25.
t. m. ob 10. uri iz mrtvaš-
nice v Ul. Costalunga v
dolinsko cerkev.

Zalostno vest sporočajo
moz Riccardo, sin Boris
z zeno Lidio, vnuka
Christian in Davide,
sestra Marija in drugi
sorodniki

Dolina, Boršt,
22. februarja 1998

Zapustil nas je naš dra-
gi

Ivan Capponi

Zalostno vest sporočajo
žena Daniela, hči Nadia
s Tulliom in Stefanom in
ostalo sorodstvo

Pogreb bo jutri, v po-
nedeljek, 23. t. m. ob
12.20 iz mrtvašnice v Ul.
Costalunga v opensko
cerkev in nato na pro-
sesko pokopališče.

Trst, 22. februarja 1998

(Pogrebno podjetje
Ul. Torrebiana, 34)

Zadnji pozdrav drage-
mu Ivanu

sestra Draga in brat Lojzi

z družino

Ob izgubi dragega
Ivana sočustvuje s svojci

Pavel Milič in
družina

ZAHVALA

Iskrena hvala vsem, ki
so z nami sočustvovali ob
izgubi naše drage

Olge Pertot
vd. Leban

Posebna zahvala zu-
pniku Sviri in cerkvene-
mu pevskeemu zboru.

hči Ada z možem
EgonomSlivno, Buenos Aires,
22. februarja 1998

22. 2. 1995 22. 2. 1998

25. 5. 1995 22. 2. 1998

Ob tretji obletnici smrti

Angele Rodella

in

Josipa Žerjala

(Pepi)

se ju z ljubeznijo spo-
minja

hči Nilde z družino

Dolina, 22. februarja 1998

OBVESTILA

GODBENO DRUSTVO NABREZINA bo za skupno praznovanje pusta obiskalo naslednje vasi: danes, 22. t.m.: Slivno, Mavhinje, Cerovlje, Precnik, Sempolaj in Praprot; jutri, 23. t.m.: Sesljan, Vizovlje, Trnovca in Nabrezina postaja; torek, 24. t.m.: Nabrezina Kamnolomi in center.

KD FRAN VENTURI priredi danes, 22. in v torek, 24. t.m. OTROSKO PUSTNO RAJANJE, od 15.30 do 19.30. Igrala bo skupina ADRIA KVINTET.

PUSTOVANJE '98: SZSO vabi vse skavte, skavtine in prijatelje na pustni ples, ki bo danes, 22. t.m., od 21. ure dalje, v Marijinem domu pri sv. Ivanu v Trstu.

DOLINSKI PUST - skrmate in vascane vabimo, naj se pridružijo letošnjemu koledovanju po vasi, ki bo kot po navadi na današnje pustno nedeljo, 22. februarja 1998. Najkorajnejši se dobimo na K'luzi že ob 8.15, od tod pa bo sprevod godcev in veseljakov sel po vaskih ulicah. Letos bo pot nekoliko drugačna, o vseh novostih pa so obveščeni pustni odborniki. Pridite z nami, ali nas čakajte na svojem domu!

SD KONTOVEL organizira danes, 22. t.m. in v torek, 24. t.m. od 15.30 do 19. ure v Kulturnem domu na Proseku OTROSKO PUSTNO RAJANJE. Vabljeni maske!

SKD CEROVLE-MAVHINJE prireja danes, 22. t.m. OTROSKO PUSTNO RAJANJE v pro-

stori osmice družine Fabec v Mavhinjah (na Punkiscu). Malčki se lahko pridružijo od 15. ure dalje.

TABORNIKI RMV vabijo vse MC in GG na supermegapustno rajanje v Bubnicevem domu v Repnu jutri, 23. t.m. od 15.30 do 18.30. Pridite vsi, čaka vas veliko presenečenje!

DRUSTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV v Trstu prireja jutri, 23. februarja, predstavitev najnovejše in najpopolnejše studije o delovanju TI-GRA na Primorskem, delo Miroslove Cencić. Poleg avtorice bo prisoten tudi tigrovec Ciril Kobal. Delo bo predstavil Karlo Kocjancić. Začetek ob 20.20.

KD IVAN GRBEC - Skedenjska ulica 124, vabi otroke na VESELO PUSTOVANJE, ki bo jutri, 23. t.m. od 16. do 18. ure v društveni dvorani.

SKD VIGRED vabi jutri, 23. februarja od 16.30 do 18.30 v društvene prostore v Sempolaju na OTROSKO PUSTNO RAJANJE.

CARPE DIEM! Zgrabi priložnost, zivi se samo enkrat. Zakaj bi se zadovoljil z navadno pustno zabavo, če je alternativa pustni ples v družbi Kraskih ovčarjev in drugih zanimivih ljudi. Vidimo se na Opcinah, v Finzgarjevem domu jutri, 23. t.m. ob 20. uri.

KRUT obvešča, da se bodo 3. marca začele tedenske plavalne ure v termalnih bazenih. Vpisovanje in informacije na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, od jutri, 23. t.m. dalje v uradnih urah. Tel. st. 360072.

KD PRIMORSKO in PUSTNI ODBOR prireja PUSTNO RAJANJE za otroke in odrasle v torek, 24. t.m. od 16.30 do 24. ure v Srenjski hiši v Mackoljah. Poleg zabave ob veselih vizah narodnozabavnega ansambla se boste lahko med drugim tudi letos posladkali s sladlodom. Za vse je zagotovljena zabava. Ne zamudite!

KD LONJER-KATINARA vabi vse male pustarje na OTROSKO PUSTNO RAJANJE na pustni torek, 24. t.m. od 15. do 18. ure v društvenih prostorih v Lonjerju.

ZDRUZENJE ARCIRAGAZZI obvešča, da bo od 24. februarja dalje ponovno odprta ludoteka v Skedenjski ulici st. 124, ki bo nudila otrokom možnost socializacije in kreativnega izražanja preko laboratorijev in manipulacijskih iger. Laboratoriji bodo strukturirani tako, da bodo v otrokih sprožili bodisi medsebojno komunikacijo kot tudi uresničitev individualnih potreb. Vzgojni servis je namenjen otrokom od 3. do 6. leta starosti in bo deloval vsak dan, od ponedeljka do petka od 16. do 19. ure.

ODBOR KRASKEGA PUSTA sporoča vsem veseljakom, da je v baru Kulturnega doma Tabor na Opcinah, v Boris Sport Clubu v domu Pristanjskih delavcev in v Občinski knjižnici v Boljuncu na prodaj videokasete Kraskega pusta.

TECAJ PRIPRAVE NA ZAKON - vedno bolj se čuti potreba po rednem slovenskem tečaju za zaročence. Zato bo tudi letos priprava na zakon za vse tiste, ki se želijo poročiti v cerkvi. Skupno bo šest srečanj. Tecaj pripravlja Marijanišče v okviru Duhovske zveze in ga vodi G. Tone Bedencić. Srečanja bodo vsako sredo z začetkom ob 20.30 v Marijanišču. Prvo srečanje bo v sredo, 25. t.m., zadnje pa v sredo, 1. aprila. Predavali bodo dr. Zvone Strubelj, zdravnik Mirjam Lisac, pedagog prof. Anton Ciglar, psiholog Viljem Ščuka, zakonca Lajovic in voditelj tečaja Tone Bedencić.

KRISKA SEKCIJA VZPI Evald Antonic - Stojan sporoča, da bo na sedežu in Ljudskem domu, do konca februarja, vsako soboto od 16. do 17. ure na razpolago vaščanom, ki zeledoseci vrtnitev priimka in izvorno obliko.

KD SLOVAN obvešča, da boste lahko članarino za leto 1998 poravnali vsak torek in sredo od 20. do 20.30 v prostorih Gozdne zadruge na Padricah.

SK BRDINA organizira februarja brezplačne nedeljske tečaje smučanja za otroke do 14. leta starosti. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ulica 131 na Opcinah vsak ponedeljek, od 19. do 21. ure. Informacije na tel. st. 212859.

SKD TABOR Opcine, Prosvetni dom - v soboto, 28. februarja 1998 ob 20. uri OB DNEVU KULTURE vabimo vas, da skupaj proslavimo teh NASIH PRVIH 30 LET v filmu, besedi in pesmi.

SEMINAR ZA MENTORJE ZA DELO Z OTROKI - 28. februarja t.l. bo na vrsti srečanje z Drago Potocnjak, igralko in pisateljico, pa tudi izkušeno režiserko in mentorico otroških in mladinskih skupin. Srečanja predvidevata praktično delo na bese-dilu mladinske igre Pika Nogavička. Dodatna pojasnila in delovno gradivo dobite v tržaskem uradu ZSKD, kjer se na seminar lahko tudi vpišete (ob delavnikih, od 10. do 16. ure, tel. 635626).

KRISKI JUSARSKI ODBOR vabi člane na sečnjo suhih borov v kriskem gozdu dne 28. t.m. ob 8. uri. Zbirališče pri spomeniku NOB.

SLOVENSKI TRŽASKI SLIKAR IVO PETKOVSEK razstavlja svoja dela v Trziču, na soli G. Randaccio, v Ul. Canaletto 10, do 28. t.m. Obisk je možen ob urah pouka vsak dan razen nedelje.

SKD CEROVLE-MAVHINJE prireja v nedeljo, 8. marca DAN ZE-NA. Večerja bo potekala v restavraciji Al Carso v Mavhinjah ob zvokih ansambla Vesele Stajerke. Za informacije in rezervacije lahko kličete na tel. st. 291498 od ponedeljka do petka od 19. do 21. ure.

VSE ZENSKE s stalnim bivališčem v občini Devin-Nabrezina obveščamo, da deluje URAD ZA ZENSKE vsak ponedeljek, sredo in petek ob 10. do 12. ure, ob torkih in četrtkih pa od 17. do 19. ure na sedežu srednje sole »Igo Gruden« - Nabrezina Kamnolomi 16, drugo nadstropje, tel. 2024004. Urad bo odprt do 13. marca.

SLOVENSKA GLASBENA SOLA KONCERTNA POBUDA ROJAN razpisuje natečaj za izvorno, se neobjavljeno komorno skladbo za GLAS in INSTRUMENT s slovenskim besedilom. Natečaj je namenjen mladim (starost do 35 let) slovenskim zamejskim glasbenikom/skladateljcem. Dela je treba posredovati do 31. maja letos v DVOJNIKU in z GE-SLOM na naslednji naslov: Slovenska glasbena sola / Koncertna pobuda Rojan, Ul. / Via Cordaroli 29 - 34135 Rojan / Roiano, Trst / Trieste. Priloziti je treba v zapečateni ovojnici ime in priimek, naslov in geslo. Skladbe bo ocenila komisija treh priznanih zamejskih glasbenikov. I. nagrada znaša 300.000 lir; II. nagrada 200.000 lir; III. nagrada 100.000 lir. Nagrajene skladbe bomo izvajali na letosnjem drugem jesenskem glasbenem srečanju mladih v Rojanu.

KD FRAN VENTURI obvešča cenjene člane, da se začena akcija včlanjevanja za leto 1998 z naslednjim urnikom: torek od 16.30 do 18.30, četrtek od 19.30 do 20.30 in sobota od 14.30 do 16.30.

SREDNJA SOLA IGO GRUDEN NABREZINA obvešča, da je se ves mesec februar v trgovinah COOP v teku pobuda »Racionalnik za sole« za nabavo racionalnika in računalniške opreme z nabirko odrezkov »BUONO ESEMPIO«. Kdor razpolaga s temi odrezki, jih lahko prinese na solo ali pa jih izroci učenecem najkasneje do 20. marca. Za morebitne informacije se lahko obrnete na tajništvo sole (tel. 200321).

KRUT prireja 10-dnevno bivanje-zdravljenje v kraju Montecatini Terme od 9. do 19. aprila. Vpisovanje in informacije na sedežu krožka v Trstu, Ul. Cicerone 8, vsak dan razen sobote, od 9. do 13. ure. Tel. st. 360072.

SKLAD MITJA CUK obvešča, da je vsak torek, petek in sobota na razpolago posvetovalnica za vzgojo in razvoj. Informacije od ponedeljka do petka na tel. st. 212289 v dopoldanskem času.

KMECKA ZVEZA obvešča svoje člane, da njeni uradi delujejo z naslednjim urnikom: od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure ter ob torkih in četrtkih od 14. do 16. ure. Ob sobotah so uradi zaprti.

MALI OGLASI

tel. 040-7796333

PRIZNANO IN ZEVPELJANO PODJETJE v Trstu, ki deluje na področju vgrajenih elektro-gospodinskih aparatov, išče prodajalca-pripravnika za razstavi salon v Trstu. Od kandidatov pričakujemo: 1. diplomirovsko ali ekonomsko sole (zaradi možnosti napredovanja v prihodno-

sti); 2. odlično znanje italijanske in komunikativnosti; 3. znanje hrvaškega in/ali slovenskega jezika; 4. opravljen vojaški rok; 5. starost do 24 let. Tel. (centralna pisarna-administracija) 0434/574344.

ZA KNJIGOVODSTVO in uradna dela na splošno, nujno iščemo mlado dekle ali fanta z opravljenim vojaškim rokom, brez delovnih izkušenj. Zazeljene uspešno opravljena maturatura na trgovski soli, poznavanje komputerja, hitro dojetje in splošna dobra volja do dela. Popolni, ročno napisani curriculum poslati na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod sifro »Albatros«.

NUJNO ISCEMO pridno in simpatično dekle, lepe zunanje postave za prodajo v trgovini z oblačili brez vsakršne izkušnje dela. Prioritetna izbira dokončana srednja visja sola, raje če trgovska. Popolni, ročno napisani curriculum poslati na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod sifro »Red star«.

PRODAM hišo na Kra-su. Tel. 0431/968777.

PRODAM Twingo, full optional v odličnem stanju, letnik '94 (oktober). Tel. na st. 421412 v večernih urah.

VINOGRAD dajem v najem. Tel. na st. 231578.

NUDIM pomoč v gospodinjstvu. Tel. 0038667-42250.

PODJETJE, ki deluje na področju specializiranih storitev zaposli tajnico z odličnim znanjem slovenscine in italijanscine, z organizacijskimi sposobnostmi, dinamično in vedrega značaja. Pisne ponudbe poslati na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod sifro »Dinamicna«.

V CENTRU NABREZINE oddamo v najem vpeljan bar-tobakarno-prodajalno casopisov. Za informacije tel. na st. 200278 ali 200219.

PRODAM Mazdo 323 F, letnik '92, 70.000 km, edini lastnik, neposkodovano, črne barve, klimatska in stereo naprava, nove gume, za 11.500.000 lir. Tel. (0481) 32033 od 12.30 do 13.30.

VPELJANO trgovsko podjetje išče predstavnik za Furlanijo-Juljsko krajino. Nudi vzorčno blago, provizije in placilo stroškov. Pisne ponudbe pošljite na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod sifro »Predstavnik«.

PRODAM Volvo 460 SE, letnik '92, 54.000 prevoženih km, v dobrem stanju. Tel. 410476.

FILATELISTI POZOR! Trzasko znamke '45-'54 oddam - po specifikaciji - po dobri ceni. Pisno se obrnite na Al Kocjan - Miramarski drevored, 263 - Trst.

VSI GUSTINI so vabljeni na prvo srečanje Gustinov, ki bo v restavraciji Krizman v Repnu

(Trst) v soboto, 21. marca 1998. Za vpisovanje in podrobnejše informacije pokličite do 14. marca na tel. st. 040-327395 (Nives Gustin) ali na 327124 (Vesna Gustin) od 18. do 20. ure.

GOSPA srednjih let išče delo kot hišna pomočnica v sirsi okolici Trsta. Informacije na tel. st. 228118 ob večernih urah.

PRODAM KOMBI Volkswagen Karavel, 8 sedežev, letnik '85, nov motor, tel. na st. 228311.

NUDIM pomoč pri likanju na vašem domu. Tel. st. 327274.

ISCEM DELO kot varuska in za nego starejše osebe. Tel. st. 00386-67-31229.

PRODAM pustne obleke za odrasle in otroke. Kličite na tel. st. 040/228947 ob popoldanskim in večernim urah.

AKACIJEVE KOLE v sečnji na Goriskem, primerne za vinograd ali drva prodam. Tel.: 040/575145 v večernih urah.

STOLFA SRECKO, Salez 64, ima osmico odprto se do 5. marca.

OSMICO je odprl Igor Grgić, Padrice 193.

OSMICO odprli smo, da veselo in družbi bo. Berdon Josip, Pulje pri Domju, 123.

KMECKI TURIZEM je odprl Ostrouska, Zagradec st. 1. Ob četrtkih zaprto.

OSMICO je odprl Jozko Colja, Samatorca 21.

OSMICO je v Nabrezini st. 8 odprl Martin Usaj. Toci belo in črno vino.

OSMICO sta odprla Magda in Slavko Škerlj, Zgonik 15a. Vabljeni!

KMECKI TURIZEM sta odprla Slavko in Elvira Svara v Trnovci st. 14. Tel. 200898. V torek in sredo zaprto.

GeC TOURS priporoča: »Veselo, praznično in zabavo« 7. ter 8. MARCA na OTČU... Odhod 7.3. z avtobusom iz SKOFU ob 14.00. Namestitev v hotel 4*, večerja, ples, zabava! Kopanje v SMARJESKIH toplicah, kosilo v KMECKEM turizmu dne 8.3. Cena: 155.000 lir - zaključimo prijave! TO NI VSE! - tel. 0038666-549588

Kam po bencin

Danes bodo na Trzaskem obratovalne naslednje crpalke:

AGIP
Ul. Giulia 76
Miramarski drev. 231
Furlanska cesta 5
Ul. F. Severo 2/4
Nabrezje N. Sauro 2/1
Istrska ul. (nasproti pokopališča)
Naselje sv. Sergija - Ul. Forti

SHELL
Largo Giardino 1/4
Sentjakovski trg
Ul. Locchi 3
Trg Duca degli Abruzzi 4/1

ESSO
Trg Foraggi 7
Nabrezje O. Avgusta
Zgonik - drz.c. 202

IP
Trg Valmaura
Miramarski drev. 9
Devin-Nabrezina - drz.c. 14

ERG
Ul. F. Severo 2/7
Nabrezje R. Sauro 14

API
Drev. Campi Elisi (vogal Ul. Mucci)

SAMOSTOJNI ACI
Ul. Punta del Forno 4 (Agip)

NOCNE CRPALKE (self service)

TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drev. 49

NA AVTOCESTAH (odprte 24 ur)

AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

PUSTOVANJE!!!

Torek, 24. februarja, od 21.30 do jutra
Koncert z ansamblom

AGROPOP

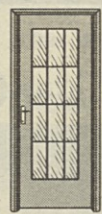
in predstavitev novega CD »Srečni smo Slovenčki«
Diskoteka EUFORIA v Devinu

DELAVNICA

SAVI

Zunanje in notranje
lesene in aluminijaste
zasteklitve.

Splošno kovaštvo.

KRIŽ, 152 Trst - Tel. 040-220294
SEŽANA - Ul. Mare Husove 3 - Tel. 067-35358

ALI SO TVOJI SOSEDEJE ZELO GLASNI?

**SI ZNAŠ
ZAGOTOVITI
MIREN
POČITEK?**

**Z UPORABO POSEBNIH MATERIALOV
LAHKO IZOLIRAS STENE IN SE
ZAVARUJEŠ PRED HRUPOM
IZ SOSEDNIJH STANOVANJ**

PLUTA - STEKLENA VOLNA - MAVČNE
KARTONSKE OBLOGE - POLISTIROL - POLIURETAN
- KLOBUCEVINA - MELAMINSKA SMOLA - SVINEC
so nekateri izolacijski materiali, ki jih lahko uporabis.

**TELEFONIRAJ TAKOJ!
SKUPAJ BOMO REŠILI TVOJE PROBLEME**

Poleg tega imamo na zalogi velik izbor

ZAROV - TALNIH OBLOG - VODNJAKOV - MIZ
- VAZ - PECI - KAMINOV - VRTNE OPREME

Marsich Prefabbricati

TRST - Tel. 040-910806
Urnik: 7.30 - 12.00 in 13.00 - 18.00;
OB SOBOTAH ZAPRTO

**ZEGA
DENIS**

**SERVIS
ANTEN
TV - SAT**

**DIGITALNI
TELE
+1 +2 +3**

STIVAN
Tel. 040/208912

TOTELCO
Lastnik Tandoi Franca & C. S.A.S.

**DETERGENTI
PAPIR
PLASTIKA
ARTIKLI ZA ČIŠČENJE**

34147 DOLINA (TS)

Ul. TRAVNIK 4 (IND. CONA)

Tel. 040/820414 - Fax 040/820114

Loterija

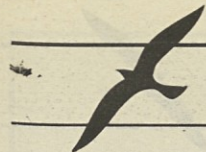
21. FEBRUARJA 1998

BARI	60	67	13	62	59
CAGLIARI	76	73	40	82	64
FIRENCE	19	59	60	6	78
GENOVA	67	14	58	22	80
MILANO	84	20	79	60	65
NEAPELJ	47	55	45	56	54
PALERMO	4	73	69	25	40
RIM	73	90	24	29	43
TURIN	84	19	6	28	76
BENETKE	58	53	27	73	3

Super

Enalotto 4 19 47 60 73 84 58

Nagradni sklad 9.522.675.492 lir
1 dobitnik s 6 točkami 8.038.854.400 lir
41 dobitnikov s 5 točkami 58.065.100 lir
3.117 dobitnikov s 4 točkami 763.700 lir
118.608 dobitnikov s 3 točkami 20.000 lir

GORICA / DOSTI LJUDI V SPREVODU S TRAVNIKA NA KOREN

Kralj pust je včeraj zavladal vsepovsod

Danes veselo na gradu, v Romansu, v Cerknem in še kje

Na stotine otrok v najrazličnejših pisanih pustnih oblačilih in prav toliko odraslih, bodisi v maskah kakor tudi ne, se je včeraj udeležilo pustnega spreveda od Travnika do Korna, ki so ga priredili člani kluba »Amici del taieto«. K njegovemu uspehu je prispevalo tudi nenavadno toplo vreme. Letos je bil sprevod nekoliko daljši, tako da so se lahko maske razkazovale tudi po ulicah mestnega središča, glavni prikaz pa je sledil na odru pred Attemsovo palačo, kjer je ocenjevalna komisija izbirala najlepše. Sprevod sta obogatila tudi dva pustna vozova: enega je pripravila skupina »Spaca us« iz Podturna, da bi z orjasko zadnjico reklamizirala nov »organski« energijski vir, »ki morda ne diši ravno najbolje, a gotovo ne onesnažuje«, drugega pa so pripravili v Centru za umsko zdravje, kjer so bolničarji in oskrbovanci pripravili voz na temo Mozartove carobne pisčali.

V Gorici bo danes središče pustnega dogajanja na gradu, kjer bodo od 14.30 dalje nastopala razna poulična gledališča, znotraj grajskega obzidja pa bo skupina iz Krmina ponazorila pust iz srednjeveških časov. Nastopi pouličnih teatrantov bodo v dopoldanskih urah tudi po rajonih.

V Romansu bo danes ob 14. uri sprevod alegoričnih vozov. Sprevod, ki vsako leto privabi na tisoče gledalcev, se bo pričel z igrisča v Ul. Raccogliano. Tradicionalne pustne prireditve bodo seveda tudi na drugi strani meje. Med najbolj znane sodi »laufarja« v Cerknem. Maskare se bodo danes ob 15. uri

Utrinek z včerajšnje pustne prireditve na Kornu v Gorici (foto Bumbaca)

zbrale pred sodiščem, drugi zbor s končno razsodbo pa bo v torek ob 15.30.

Na Trziškem hitijo s pripravi na torkovo branje oporoke sior Anzoleta Postierja (opolodne na Trgu republike) in sprevod pustnih vozov, ki bo sledil ob 14. uri.

Pustno razpoloženje je občutiti tudi v manjših krajih, kjer se stari pustni običaji prepletajo s prvina mi novega. Pustovali bodo na Vrhu, v Steverjanu, Standrežu, Doberdolu in številnih drugih krajih. V Standrežu si bomo lahko ogledali standreski cirkus, v Steverjanu bodo menda tudi pusta vpregli v voz enogastronomije, Doberdolu z vozom konkurirajo na raznih prireditvah, sočasno pa že tudi pripravljajo pogreb strica Lovreta.

Za usklajevanje pobud ob tisočletnici

Konzulta za slovenska vprašanja pri Goriski občini se je na svoji zadnji seji, na kateri je, kot smo poročali, glavna točka razprave bila ocena delovnega besedila poročevalca o osnutku zascitnega zakona Masellija, na kratko dotaknila tudi priprav na praznovanje tisočletnice prve omembe Gorice. Dogodek, na katerega že dalj časa tečejo priprave na obeh straneh meje, naj bo priložnost tudi za ovrednotenje slovenske prisotnosti v mestu. Mimo predlogov, ki jih je s tem v zvezi postavila občinska uprava, namerava konzulta dati pobudo za koordinacijo pobud, ki jih razna slovenska društva in organizacije načrtujejo v zvezi s tisočletnico. Ne gre za to, da bi kogarkoli pogojevali ali usmerjali, je pojasnil predsednik Pavšić, pač pa za povezovalno telo, ki naj bi omogočilo usklajevanje in boljše ovrednotenje pobud. V ta namen so sklenili, da bodo na eno prihodnjih sej povabili predstavnike zainteresiranih organizacij.

MLADI / ALTERNATIVA SPORNEMU SPOMENIKU

»Raje pomagajmo vojnim sirotam«

Občina naj denar (20 milijonov) uporabi za sožitje in ne za dviganje novih zidov

Pobuda za postavitve »Spomenika goriskemu ljudstvu« ima zagovornike v krogih, ki bi hoteli ob tisočletnici mesta znova poudarjati njegov italijanski značaj. Občina je v ta namen v osnutku proračuna že predvidela 20 milijonov liri. Vse več pa je občanov, ki novi spomenik zavračajo. Mednje sodi tudi dvajset mladih, ki so nam poslali v objavo pismo s predlogom, naj se denar raje kot za spomenik »sovraštva« uporabi za humanitarne namene. Iz pisma objavljamo najpomembnejše dele:

»Smo skupina mladih Goričanov, studentov in delavcev, ki bi radi v zadevi »Spomenika goriskemu ljudstvu« povedali naše odločno nasprotovanje tej pobudi in predstavili alter-

nativni predlog glede porabe denarja, ki bo za to namenjen.«

Mladi navajajo, da ima Gorica za sabo težko obdobje nasilja in sovraštva; mesto je bilo dolgo zaprt samo vase in v obrambo svoje italijanskosti, možnosti za prihodnost ni videli. Postavljanje novega zidu, spomenika, ki bo hoče nočes pomenil podziganje sovraštva, jeze, strahu, nikakor ni umestno. »Mimo smešnih poskusov mistifikacije pomeni »Spomenik goriskemu ljudstvu« dejansko spomenik posvečen samo italijanskemu delu goriskega prebivalstva in anahronistično proslavljanje čistosti italijanske identitete mesta, torej spomenik nacionalizmu meščanskega ali malomeščanskega sloja.«

Ob tem mladi poudarjajo, da izraza Gorican ni mogoče izrabljati v nacionalistične namene. Goricani so tudi pripadniki slovenske manjšinske skupnosti, angleški profesorji, madežski zidarji, trgovci iz severnoafriških dežel pa tudi kitajski gostinci, ki že desetletja živijo med nami.

»Tistim Goričanom, ki se nimajo dovolj spomenikov, ki povečujejo italijanski značaj Gorice, ki jim niso dovolj tribarvne luči na Sabotinu in meja, ki locuje sestrski mesti, in ki bi radi porabili javni denar za postavitev novega simbola nacionalizma, tako da ga predstavljajo kot simbol miru in sožitja, bi jim predlagali alternativno rešitev. Občina Gorica bi lahko za postavitev spomenika zbrani denar porabila na, po našem mnenju, koristnejši način, tako da bi ga namenila za »posvojitve otrok na daljavo« in v okviru načrtov nadskofijske Caritas, da bi pomagala osebam iz nekdanje Jugoslavije, ki živijo v totalnem pomanjkanju in so zaradi vojne izgubile družino, dom, delo.«

To bi bil po mnenju skupine mladih način, da se z dejanjem promovira miroljubno sožitje in sodelovanje med narodi in se postavijo temelji za prihodnost, ko bosta humanost in kultura upostevani vrednoti.

Pismo se zaključuje z vabilom občinskemu svetu in občanom, naj skušajo, vsaj enkrat, prisluhniti predlogu skupine mladih, ki si prizadevajo za drugačne odnose v družbi in naj o tem razmislijo. Razmislijo, odločijo in ravna po vesti.

NOVA KNJIGA / V ČETRTEK

Narod in drugi

Srečanje z avtorjem Acetom Mermoljo

Ace Mermoljo bo v četrtek, 26. februarja, gost goriskega Kulturnega doma in to v okviru Srečanj z avtorji, ki jih uprava doma prireja redno že vrsto let. Ob tej priložnosti bodo predstavili najnovejšo Mermoljevo knjižno delo Narod in drugi, ki je pravkar izšlo pri založbi ZTT v Trstu (1998).

Srečanje bo potekalo v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici s pričetkom ob 18. uri. Na predstavitvenem večeru bodo sodelovali poleg avtorja se Rudi Pavšić iz Gorice, Martin

Brecelj iz Trsta in Janko Malle iz Celovca. Pričakovati je zanimivo razpravo o številnih vprašanjih, ki jih je Mermoljo prodorno in kritično razčlenil v svoji res dragoceni knjigi. Gre za pojmovanje naroda in narodnosti, za dileme o zapiranju vaze ali odpiranju do drugih in torej sožitju, ki ga avtor argumentirano zagovarja.

Prireditelja predstavitev sta upravni odbor Kulturnega doma in Zveza slovenskih kulturnih društev iz Gorice.

GLASBA / V KULTURNEM DOMU 6. MARCA

Koncert Massima Bubole

Pevec in pesnik, ki nadaljuje tradicijo velikih kantavtorjev

Glavnini ljubiteljev italijanske kantavtorske glasbe so obče znana imena kot De Gregori, Dalla, Vecchioni, De André, Venditti itd. Massimo Bubola pa je nekako v senci le-teh, čeprav ga pravim glasbenim izvedencem ni treba posebej predstavljati. Ljubitelji kantavtorske in rock glasbe so ga že zdavnaj odkrili in njegovo lirčno glasbo, ki tesno povezuje poezijo in pesem, zelo cenijo in radi spremljajo.

Trenutno sodi Bubola med najkvalitetnejše kantavtorje italijanske glasbene scene. Zato ni nič čudnega, da je ravno Bubola prejel pred dnevi v Novellari nagrado »Premio Augusto Dao-lio« za leto 1997 (v spomin na nepozabnega liderja ansambla »I Nomadi«) za najboljši glasbeni produkt v tem letu. V prejšnjih letih so

to priznanje prejeli Jovanotti, »I Gang«, itd., kar izkazuje visoko kvaliteto izbiro nagrajencev. K temu gre dodati, da je strokovna glasbena revija »Buscadero« že v

letih '94, '96 in '97 ocenila njegove albume za ene izmed najboljših tistega časa, zadnji njegov CD »Mon Tresor« pa celo med prvimi desetimi na svetu... Vse to potrjuje kvaliteto pevca-pesnika-kantavtorja, kot je Massimo Bubola.

Njegov nastop, ki bo tudi edini v naši deželi, bomo lahko spremljali na odru Kulturnega doma v Gorici v petek, 6. marca (s pričetkom ob 20.30). Izreden glasbeni dogodek, ki ga ne gre zamuditi in ki zna pritegniti pozornost tako mlajše kot srednje in starejše generacije.

Koncert Bubole v Kulturnem domu prireja goriska kulturna druga Maja v okviru glasbenega festivala »Across the border '98«. V teku je že predprodaja vstopnic v uradu Kulturnega doma (tel. 33288). Cena vstopnice je 15 tisoč lir. (ik)

KRONIKA / VČERAJ ZGODAJ ZJUTRAJ

Smrtna prometna nesreča na avtocestnem odseku

Na kraju je umrl 45-letni voznik Ubaldo Bano iz Ločnika

V prometni nesreči, ki se je zgodila včeraj nekaj po 7. uri na avtocestnem odseku med Vilesem in Gorico, približno dva kilometra od izvozne postaje Viles, je izgubil življenje 45-letni Ubaldo Bano iz Ločnika, Ul. T. Tasso 2/b.

Po dosedanjih ugotovitvah je Bano, ki je vozil v smeri proti Gorici, izgubil nadzorstvo nad avtomobilom alfa romeo 164 ter trčil najprej v železno ograjo med voznimi pasovoma. Avtomobil je po prvem trčenju odbilo v desno, kjer je, je ponovno trčil v ograjo se prevrnil in končno obstal v jarku. Voznik je ostal uklešen v razbitinah. Zadobil je hude telesne poškodbe in je umrl na kraju nesreče.

Razbitine avtomobila in žrtev nesreče (foto Bumbaca)

RAZPRAVA / AFERA SOFRI IN SMISEL ZAPORA

»V kletko zaprt človek bo težko postal boljši«

Sin Luca o očetovi krivični obsodbi - Znana odvetnika in duhovnik o nesmiselnosti zapora za veliko večino kaznjencev

»Afera Sofri« je bila predsinoci izhodišče za vznemirljivo razpravo o vprašanih pravice in zaporov v Italiji. Izkazalo se je, da sta to represivna aparata, ki imata malo skupnega s pravičnostjo in resnico. Prej sta sredstvi družbe za odpiranje nadležnih in drugačnih, ko nista celo orožje v rokah iztirjenih državnih aparatov za obračunavanje s političnimi nasprotniki.

Na večeru sta se prepletali dve temi. Prva zadeva primer Sofri - Bompressi - Pietrostefani. Trije nekdanji voditelji gibanja »Lotta continua« so lani »sokratsko« izbrali zapor, četudi ne priznavajo pravičnosti rabsodbi, ki jih je 25 let po dogodku spoznala za krive umora komisarja Calabresija. Sofrijev sin Luca je obnovil očetov sodni križev pot. Opozoril je na protislovja, nedoslednosti in groteskne okoliščine procesov, ki so si sledili. Naposled je bila trojica obsojena na 22 let ječe izključno na osnovi trditve »skesanca« Marina »slednji je obtožil tudi samega sebe, toda ni predsedel niti dneva v zaporu, pač pa je danes bistveno izboljšal svoj ekonomski status«, ki so se med obravnavami izkazale za lažne.

Odvetnik Roberto Maniaco je opozoril, da je bil proces Sofri izrazito političen, tako kot je bil petoveljski proces (Calabresi je bil ubit 17. maja 1972, le nekaj tednov pred

atentatom). Takratni karabinjerski polkovnik Mingarelli, ki je bil zaradi tega nato obsojen, je na osnovi lažnih izjav nekega »skesanca« krivil pripadnike Lotta Continua tako za Petovlje kot za umor Calabresi. Odv. Nereo Battello je govoril o reviziji procesa kot zadnji priložnosti za rešitev Sofrija in tovarišev. Opozoril je tudi na izredno moralno držo trojice, ki je izbrala zapor, da bi javnosti dokazala krivico obsodbe.

Vsi trije navedeni in se posebej duhovnik Alberto De Nadai so svoje razmišljanje razširili tudi na splošnejši problem zapora. Zaporniki v veliki večini niso nepoboljšljivi kriminalci. Za pijance, narkomane, ta-

tice in druge emarginirance bi bile drugačne kazni učinkovitejše. »Človek, ki ga držijo v kletki ne bo postal boljši«, je dejal De Nadai in pozval, naj se spoštuje človeško dostojanstvo zaprtih, »da se vsaj ne bi poslabšali«. Zal pa malokdo razume, da ti. nagradne ugodnosti zakona Gozzini niso noben privilegij temveč le pogoji, da se udeležijo poboljševalne funkcije kazni. V ljudeh prevladujeta mascevalna obsedenost in zmotno prepričanje, da so problem resili, ko so ga potisnili onkraj rešetk.

Na sliki (foto Bumbaca) odv. Battello, »don« Alberto, odv. Maniaco in Luca Sofri

NOVICE

Prva tankerska ladja bo priplula v Tržič jutri zjutraj

Polemike glede varnosti v zalivu Panzano zaradi prisotnosti tankerskih ladij, ki bodo odslej prevazale gorivo za termoelektrarno ENEL, se bodo v prihodnjih dneh po vsej verjetnosti stopnjevale. Prva cisterna, ki prevaza okrog 15 tisoč ton nafte bo priplula v zaliv jutri zjutraj (in ne danes, kakor je bilo pred tem najavljeno).

Eksplozivno telo med tovornim odpadnega železa

Med odpadnim železom pogostoma odkrijejo tudi bolj ali manj nevarna eksplozivna telesa. Tako so v tržiskem pristanišču med tovorom 21 tisoč ton odpadnega železa, ki ga je pripeljala ladja »Sava«, ki sicer pluje pod maltesko zastavo, našli tudi kakih 70 centimetrov dolgo eksplozivno telo. Ker ni znano, če je bomba dejansko deaktivirana, so razkladanje tovara ustavili, bombo pa bodo prevzeli pirotehniki. Tovor so vkrčali na območju nekdanje Sovjetske zveze.

Sakralna znamenja v Kromberku

V Goriskem muzeju na gradu Kromberk so v petek v pristojnosti upraviteljev in kulturnikov iz Gorice in Nove Gorice odprli bogato razstavo lesene plastike iz obdobja pozne gotike in renesanse z naslovom Sakralna znamenja. Razstava je toliko bolj zanimiva ker so eksponati iz ožjega goriskega prostora, iz Vipavske in Soške doline, Brd in furlanskega dela goriske pokrajine. Razstava, ki je bila pred tem postavljena na goriskem gradu, bo v Kromberku na ogled do 15. aprila. (Foto Bumbaca)

Uničiti koruzna stebila

Goriški župan je izdal ukaz o uničevanju in preprečevanju razmnoževanja koruznega molja in drugih škodljivcev. Ukaz nalaga lastnikom oziroma obdelovcem zemljišč zasajenih s koruzo ali ruscem, da do 15. aprila odstranijo z njiv stebila in druge rastlinske dele in jih uničijo. Proti kršilcem bodo od 16. aprila dalje izvajali denarne sankcije.

UNIVERZA / ŠTUDENTI PROTI VOJNI

Za diplomatsko pot

Proti uporabi letalskih oporišč v Italiji

Univerzitetni študentje, ki obiskujejo fakultetno smer za mednarodne in diplomatske vede so za diplomatsko rešitev krize v Zvezni državi v odnosih med Irakom in OZN zlasti pa Združenimi državami Amerike. To so včeraj izrazili s transparentom, ki so ga pritrili ob vhodu v sedež Univerze v ulici Alvia-no. V pogovoru s člani studentskega združenja so nam tudi potrdili razloge za tako odklonilno stališče do morebitne uporabe sile. Prvic, pravijo, ker verjame-memo v to, da je mogoče nespornost in konflikte uglasiti po diplomatski poti, za kar se pravzaprav izobražujemo. Drugič, ker nasprotujemo ciljem, ki jih skušajo z vojnim posegom doseči ZDA, ki želijo ohraniti nadvlado nad območjem Perzijskega zaliva in torej nadzor nad energetskimi viri in ker želijo na ta način tudi odvrniti ameriško javno mnenje z notranjih vprašanj na zunanega sovražnika. Študenti izražajo tudi nasprotovanje morebitni uporabi letalskih oporišč v Italiji ob morebitnem vojaškem posegu Amerikanov. (Foto Bumbaca)

Zveza slovenskih kulturnih društev

vabi na

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

(ples, animacija, čarovnik, bogat srečolov)

Kulturni dom - Gorica,
torek, 24. 2. 1998, od 15. ure dalje

vabi na

Kulturno društvo SOVODNJE

15. Pevsko revijo

SOVODENJSKA POJE

Kulturni dom - Sovodnje
V nedeljo, 1. marca 1998, ob 17. uri.

KINO

GORICA

VITTORIA 1 14.00-17.30-21.00 »Titanic«. Rez. James Cameron, igrata Leonardo Di Caprio in Kate Winslet.

VITTORIA 3 15.30-17.15-19.00-20.45-22.30 »In e out«. Kevin Kline in Matt Dillon.

CORSO 17.00-19.30-22.00 »Qualcosa è cambiato«. Jack Nicholson in Elena Hunt.

TRIZIC COMUNALE 16.00-18.00-20.00-22.00 »Il testimone dello sposo«. Rez. Pupi Avati, i. Diego Abatantuono in Inés Sastre.

EXCELSIOR 16.00-18.00-20.00-22.00 »Alien, la clonazione«. Sigourney Weaver.

CEDAD RISTORI 17.00-21.00 »Titanic«. I. Leonardo Di Caprio in Kate Winslet.

PRIREDITVE

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUŠTEV vabi na otroško pustno rajanje (ples, animacija, čarovnik, bogat srečolov). Kulturni dom, torek, 24. februarja, od 15. ure dalje.

KD OTON ŽUPANCIC prireja v torek, 24. februarja, ob 15. uri otroško pustno rajanje v Kulturnem domu A. Budala v Standrežu.

V OS V PEVMI bo na pobudo rajonskega sveta, SKD Nas Prapor, KD Sabotin in zadruge Maja v sredo, 25. t.m., ob 20.30 predstavitev knjige »S Poklona do Toplice« ter zadnjega zvezka zbornika Pretoki.

SKRD JADRO vabi v petek, 27. februarja, na večer z diapozitivi z Marjanom Likarjem iz Ronk. V besedi in sliki nam bo predstavil: Gallusovi kraji na Sentviski planoti in Zgornje Posočje. Začetek ob 20.30 na sedežu društva v Romjanu.

DRUŽABNOST OB DNEVU ŽENA bo 6. marca v Standrežu, na pobudo KD O. Župancic. Prijave pri Marti (tel. 21407).

SKD DANICA prireja 7. marca družabno prireditve ob dnevu žena. Prijave do 1. marca pri Dolores Cernic, tel. 882222.

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKE KULTURNIH DRUŠTEV prireja ob 8. marcu tradicionalni izlet. V dopoldanskih urah si bodo izletnice in izletniki v Trstu ogledali zgodovinski železniški muzej in škedenjski muzej o slovenski prisotnosti v Trstu. Kosilo bo v hotelu Triglav v Sežani, sleid prosta zabava do večera. Prijave do 4. marca ob sredah na sedežu in pri poverjenikih.

NAPREDNE ŽENSKKE IZ DOBERDOBA in turistična agencija Uniplan organizirajo ob 8. marcu izlet na Bled. Vpis in vse informacije dobite v gostilni Peric v Doberdobu, tel. 78000 (Ivica ali Mario Peric).

Dominik in Romana Grilj se zahvaljujeta mešanemu pevskemu zboru Rupa - Peč za nepozabno preseenčenje.

moška oblačila
mauro laris
ul. Carducci 24
tel. 537561

OBVESTILA

SINDIKAT UPOKOJENCEV SPI-CGIL IZ DOBERDOBA prireja v petek, 27. februarja, ob 15.30 v glasbeni sobi OS v Doberdobu srečanje s članom deželne vodstva Sergiom Puntinom, ki bo govoril o pokojninah, skrbstvu in zdravstvu. Na srečanju bodo tudi obnavljali članstvo. Sindikat SPI-CGIL tudi obvešča, da je za vsakršno informacijo v zvezi z izpolnitvijo obrazcev 730 in 740 (sploh za tiste, ki jih prvič želijo izpolniti) na razpolago vsak četrtek na sedežu društva krvodajalcev ali v trgovini pri Milu.

SPDG prireja 1. marca Slovensko zamejsko smučarsko prvenstvo za 17. Pokal ZSSDI na Zoncolanu v veleslalomu in super - slalomu. Tekmovanja se lahko udeležijo člani zamejskih sportnih društev in klubov. Prijave (pisne) do 27. februarja na sedežu SPDG (Ul. Malta 2, fax 531495) ali pri ZSSDI. Zrebanje startnih števil bo 27. februarja ob 19. uri na sedežu SPDG v Gorici. Na Zoncolanu bo vozil tudi avtobus. Na razpolago je nekaj mest. Prijave v sredo od 11. do 12. in od 20. do 21. ure na sedežu društva (tel. 33029).

OBCINA DOBERDOB sporoča, da bo v dneh 23. in 24. februarja anagrafski urad zaprt zaradi tehničnih problemov.

KNJIZNICA DAMIR FELGEL posluje ob ponedeljkih, torkih, sredah in petkih od 10. do 18.30, ob četrkih od 13. do 18.30.

OBCINSKA KNJIZNICA V DOBERDOBU je odprta ob ponedeljkih in sredah od 15. do 18. ure.

OBCINSKA KNJIZNICA V SOVODNJAH posluje v ponedeljek in sredo od 15.00 do 18.00, v torek, četrtek, petek od 10.00 do 12.00.

SLOVENSKE OBCINSKE KNJIZNICE V RONKAH je odprt v ponedeljek in torek od 16. do 19. in v petek od 9.30 do 12. ure.

PRISPEVKI

Namesto cvetja na grob Dimitrija Florenina darujejo za KD Skala: Danilo, Savina in Damjana z družinami 150 tisoč lir, NN 200 tisoč lir, družina Bernard Florenin 200 tisoč lir in NN 50 tisoč lir.

V spomin na Dimitrija Florenina daruje Vilko Fajt 50 tisoč lir za fotoklub Skupina 75.

Ob 1. obletnici smrti Magde Devetak darujejo Kukukovi iz Doberdoba 50 litrov vina za Prešernovo proslavo KD Danica na Vrhu.

ČRPALKE

Danes so na Goriskem dežurne bencinske črpalke: GORICA ESSO - Ul. Aquileia MONTESHELL - Trg Municipio

AGIP - Ul. Lungo Isonzo IP - Ul. Di Manzano ESSO - Trieste GRADISCE ESSO - Trg Unità TRIZIC AGIP - Ul. Valentinis MONTESHELL - Drevo-red S. Marco IP - Ul. IV. novembra STARANCAN ERG - Trg Repubblica KRMIN AGIP - Drev. Ven. Giulia FARA ERG - Ul. Gorizia FOLJAN-SREDIPOLJE IP - Ul. III Armata

VČERAJ-DANES

Podatki iz matičnega urada goriske občine od 14. do 20. februarja 1998.

RODILI SO SE: Silvia Spessot, Ilaria Affanni, Giorgia Serillo, Giulia Cirlurzo, Lisa Sanfilippo.

UMRLI SO: 64-letni Giovanni Giammarinaro, 82-letna Leopolda Medvescek, 91-letna Maria Ferletic, 87-letni Otello Blasig, 93-letna Leopolda Bostjancic, 77-letni Alvis Piccinini, 89-letna Anna Busolini, 76-letna Maria Brisco, 77-letni Tullio Campestrini, 81-letna Maria Caroglio, 76-letni Armando Sartori, 70-letna Paolina Beltram, 88-letna Luigia Lenardig, 66-letni Gino Bucciol, 90-letna Giuseppe Brilli, 75-letni Mario Madiari, 96-letna Stefania Cijan, 81-letni Ezio Dissegna, 63-letna Franca Graniti, 74-letna Emma Princi, 74-letna Ines Florean, 71-letna Firmina Zim, 90-letna Alma Lepre.

POROČILI SO SE: maršalo padalcev Antonio Molè in obrtnica Laura Naversnik.

OKLICI: obrtnik Angelo Zanin in brezposelna Paola Soranzio, karabinjer Lucio Esposito in prodajalka Sabina Pettarin, grafik Valter Bordon in grafik Cristina Cei, delavec Stefano Donati in prodajalka Marianna Ferrara.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

AL GIARDINO, Korzo Verdi 57, tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

CENTRALE, Trg republike 16, tel. 410341.

POGREBI

Jutri v Gorici: 8.30, Alma Lepre, iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče; 10.00, Letizia Sdrigotti, iz mrliške veže glavnega pokopališča v Locnik.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, none in pranone

Polde Boštjancić vd. Ožbot

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam bili v pomoč v letih boleznih naše ljubljene mame. Posebna zahvala naj gre dr. Tiziani Mesiano, bolniškim sestram, g. Vilmi, g. župniku Žerjalu, cerkvenim pevcem in vsem, ki so se pokojnice spomnili in jo spremili na zadnji poti.

Hčerka Milojka, vnuka Beti in Robi ter vsi njeni najdražji

Rupa, 22. februarja 1998

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Marije Ferletic vd. Peric

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način pocastili njen spomin.

SVOJCI

Poljane,
22. februarja 1998

Nedeljske teme

Z G O D B A O E V R O P I

Človek, ki bere 40 let stare časopise...

BOJAN BREZIGAR

Ferdinand Moschenloss je starejši gospod, vedno zelo prijazen, vedno tudi trdno prepričan v svoj prav. Srečujem ga že kakih dvajset let tu pa tam in skoraj obcudujem, s kaksno vne-mo posega in prepričuje običajno zelo pisano pu-bliko, kako hude krivice se godijo Nemcem v Alzaciji in kako jim je treba pomagati. Zaradi te svoje vneme je ze mnogo pretrpel; nekoč, v povojnih letih, so menda celo zazgali njegovo trgovino, ker je preveč pou-darjal nemstvo, kar v tistih krajih in v tistih časih res ni bila najbolj popularna zadeva. Ferdinand pa od svoje naveličane in odstopal in kot predsednik društva Elsass (Alzacija po nemško) je nastopal na domačih in na tujih srečanjih in dosledno poudarjal svoje zahteve po uveljavljanju pravic nemškega prebivalstva in nemškega jezika. Občasno je delil tudi razne listice s temi zahtevami, v zadnjih letih pa se je celo moderni-ziral in pripravil nalepke.

V Strasbourg, kjer stanuje in de-luje, jih sicer nisem videl prav nikjer, vendar jih je na kongrese vedno nekaj prinesel in jih razdelil znan-cem in trenutnim intere-sentom. S svojo vehe-mentno-stjo, kjer je bila meja med raz-burje-nostjo i n

solzami se komaj zaznavna, je vzbudil veliko solidarno-sti se zlasti s strani tistih, ki so ga prvič slisali. Ker pa se stalno ponavlja in ker v nje-govih posegih razen naveliča-nosti ni nobene prave per-spektive, nič novega ampak samo ponavljanje starega, so se ga ljudje kaj kmalu naveličali.

Ferdinand Moschenloss tudi redno zahaja na seje Intergrupe za manjšine - neuradnega telesa Evro-pskega parlamenta, ki se enkrat mesečno sestane in razpravlja o raznih proble-mih v zvezi z manjšinami. Seje so neformalne in ob koncu, pod točko razno, lahko vsakdo kaj vpraša. In nas Ferdinand seveda ne zamudi priložnosti, da bi povedal, kako se godi Nem-cem v Alzaciji, vedno istih stvari z vedno istimi bese-dami vedno istim usesom.

Društvo Elsass nima po-sebno dobrih odnosov z društvom Rene Schikelé.

To je sorazmerno mlajša orga-nizacija, ki jo se-stavljajo prav tako člani nemško govo-rece manjšine v Stra-

sbourg. Rene Schikelé de-luje predvsem z organizi-ranjem tečajev nemškega jezika in s kulturno dejav-nostjo: predavanja, razne prireditve, diskusijski vece-ri, kot pač toliko društev številnih manjšin po Evropi in izven nje.

Pred nekaj leti - nekje ob koncu osemdesetih let - pa so imeli pri društvu Schikelé preblisk. Pred deželniimi volitvami so obredli vse kandidate vseh strank in jim predložili v podpis blago izjavo z zah-tevo, naj v svoj volilni pro-gram vključijo možnost uvedbe dvojezičnega solst-va v Alzaciji. Poleg fran-cosčine naj bi v prvih raz-redih poučevali alzasko narečje, v kasnejših razre-dih pa književno nemsci-no. Na to splošno obvezo, ki je bila seveda okincana s parolami o potrebi po so-delovanju ob meji, o težnjah po evropski inte-graciji in z vsem potreb-nim, da je zadeva dobila mednarodno razsežnost, so se kandidati odzvali po-voljno. Vsi, razen Le Penove skrajne desnice, so to obvezo vključili v volilni program: saj, kdo bi bil tako ozko neevropski, da bi se temu uprl.

Potem so prisle volitve in potem so voditelji

društva Schikelé potrkali na vrata. Bilo je nekaj br-canja, nekaj omahovanja in nerganja - tudi to sodi zraven - vendar so bili al-zaski politiki mož beseda. Zaceli so z uvajanjem nemščine v osnovne sole: počasi in previdno, pa ven-dar. Zadeva je stekla in Fred Urban, mlajši od Mo-schenlossa, bivši predsed-nik društva Schikelé sedaj iz svojega urada v prvem nadstropju palače deželne vlade v središču Strassbourga, na pol poti med stolni-co in palačo Evropskega parlamenta, vodi urad za dvojezičnost. Da, deželni urad za dvojezičnost. Deze-la plačuje tečaje nemščine v osnovnih solah, in število sol, ki se odločajo za dvoje-zicni pouk, je iz leta v leto večje. Vse pa izpade zelo nevsiljivo, izključno kot obogatitev.

Počasi se nemščina po-novno vključuje v v s a k o d n e v n o življenje. Ze nekaj let lahko v središču Strassbourga opazis nekaj dvojezičnih napisov - vedno več jih je - na kate-rih so imena sre-disčnih ulic poleg v francosčini tudi v nemškem narečju,

tako, kot so jim rekli do-maćini. To predstavljajo bolj kot turistično atrak-cijo, vendar napisi ob-stajajo, vsako leto jih je nekaj več in mesčani po-stajajo počasi ponosni nanje: kot na del kulture, ki se vrača v svoje naravno okolje.

Društvo Rene Schikelé se obstaja in se prireja pre-davanja. Se ga sestavljajo prostovoljci in nič svoje vsebine ni izgubilo. Urad za dvojezičnost pa je nekaj novega in društvu zago-tavlja oporo, da vzpored-no, vsak po svoji poti, de-lujeta v interesu in v korist manjšine, ki jo je zgodovi-na nestetokrat poteptala. Alzacija je na poti, da nek-danje sovraštvo in nestr-pnost zamenja z novim po-gledom na sožitje.

Edini, ki s tem pogledom ne soglaša, je (poleg Le Penove desnice) Ferdinand Moschenloss. Se na zadnji seji intergrupe - bila je 28. januarja v Bruslju - je za-prosil za besedo in se hu-doval nad vsem. Se najbolj ga je motilo dejstvo, da se v prvih razredih osnovnih sol uvaja pouk nemškega narečja in ne književne

nemščine. »Mi smo vendar Nemci,« je rohnal v veliki dvorani nove palače Leo-pold, bruseljskega sedeza Evropskega parlamenta, in evropski poslanci, ki slo-vijo po svoji oliko, ga niso prekinjali, ampak so mu pustili, da pove svoje stvari do konca.

V dokaz, kako se je stanje nemške manjšine poslabšalo, je Moschenloss prinesel kup starih casopi-sov. Drugega za drugim jih je dvigoval, da se je vse prasil, in dokazoval, ko-liko casopisov so imeli Nemci v Alzaciji v petdese-tih letih, pa jih sedaj ni-majo več. Koncal je, kot običajno, nekje med raz-burjenjem in solzami. Kot običajno mu ni odgovoril nihče, le predsednik, katalonski poslanec Vallvé se mu je vljudno zahvalil za poseg.

Po koncu seje smo se za-držali v prijetnem pogovo-ru. Govorili smo o poteku seje in o obveznostih, ki ji bodo sledile. Ko smo pogo-vor koncali in se napotili k dvigalu, mi je dr. Joachim Fronia, visoki funkcionar urada evropske komisije, ki se ukvarja z manjšina-mi, mimogrede dejal: »A ni bil hecen tisti človek, ki be-re stiriideset let stare caso-pise?«

P.S. Fotografija, s katero je opremljen ta cla-nek, ni tiskarski skrat.

Devinski grad

V obrambo lastnega življenja, življenja plemena pripadnosti in v obrambo lastnega premoženja je človek že v davnih časih gradil utrdbe, ki so se v teku tisočletij vzporedno z tehničnim in znanstvenim napredkom izpopolnjevale in prilagajale zahtevam in potrebam gospodarjev in gospodov vseh časov.

Gradovi, katerih prvinska sestavina je kamen na kamnu, v svoji mogočnosti kljubujejo zobu časa že dolga stoletja. Nekateri, le redki so zdržali do danes, o veličini drugih pa pričajo le tihi in z bršljanom zaraščeni zidovi, ruševine, med med katerimi prebivajo le strahotni glasovi vetra v zimskih noči in petje nočnih ptic. In zgodbe, legende, ki so se pisale v pozabljenih časih, ko so gospodarili kruti graščaki, vzdolž obzidij pa so lesketale sablje, svigale puščice in kri je močila vojskavoklepe.

Večkrat nas gradovi prevzamejo tudi zaradi mogočne arhitekturne lepote in kraja, kjer so jih -večkrat neznani-gospodje dali zgraditi. Po prvotni srednjeveški strogosti, ko so utrdbe služile le v obrambne namene, so gradovi postopoma zadobivali renesančno mehkejšo, elegantnejšo podobo, ki jih je kmalu spremenila v luksuzne dvorce. Zaradi njihove prvenstvene vloge so bile utrdbe zgrajene na strateško pomembnih in krajinsko čudovitih področjih: ob vhodu v zalive in na pobočjih, kjer so lahko branili naselbe ali pa trgovske poti in politične meje. Vse to lahko velja tudi za Devinski grad, ki ponosno gospodari na ključni točki Tržaškega zaliva in ob izviru skrivnostne reke Timave.

Vzpetina ob morju, na kateri danes stoji grad je bila pomembna že v dalnjih časih, po vsej verjetnosti je bila draga že Keltom, saj naj bi na tem prostoru keltski duhovniki (Drujdi) castili sončno in lunino božanstvo. V rimskih časih je bil to ključni člen obmorskega obrambnega sistema in prehodno območje prehoda in bojov raznih narodov, ki so preko naših krajev vdrali na Apeninski polotok.

Arhitekturno strogo harmonijo poudarjajo posamezna poslopja, med katerimi se razlikuje in prevladuje mogočen dvatisočletni stolp, ki je bil v petnajstem stoletju zgrajen na temeljih rimskega stolpa iz dobe cesarja Dioklecjana. Prvi dokumenti, ki nedvoumno pričajo o obstanku grada več ali manj danasnega videza nosijo datum 22. oktobra 1363, medtem ko se bližnji t.i. "stari grad" omenja že leta 1139 - slednjega je v bistvu dokončno uničil turski napad leta 1476.

V teku stoletij se je podoba Devinskega grada postopoma spreminjala. Novi gospodarji so sistematično širili in prirejali bivalne prostore svojim okusom. Izobraženi in bogati graščaki so prostore opremljali z najrazličnejšimi umetninami in dragim pohištvom, grajska knjižnica in arhiv pa sta v stoletjih pridobila vrsto dragocenih knjig in dokumentov. Na žalost se je del zbranih umetnin prvič porazgubil za časa napolenove osvajalne mrzlice. Močen udarec je povzročila tudi prva svetovna vojna, ko je topniško obstreljevanje porušilo velik del obzidja, nakar je marsikaj zmanjkalo tudi med drugo svetovno vojno, ko je grad zasedlo najprej Kesserlingovo

nemsko poveljstvo, nakar so se v grad naselili Novozelandci in končno se do leta 1954 zavezniska uprava Svobodne-

ga tržaškega ozemlja. Zadnji udarec celovitosti grajskega premoženja pa je verjetno zadal sam zadnji graščak Karel Aleksander, ki je menda zaradi finančne stiske junuja meseca na dražbi razprodal dober del pohistva, pohistvenih predmetov, umetnin in knjig...

Ce se povrnemo k samemu videzu grada opazimo, da ga se danes na vaški strani brani mogočno obzidje, ki je bilo po vsej verjetnosti zgrajeno na prejšnjem rimskem obzidju. Glavni stolp, ki smo ga že omenili in je razdeljen na več nadstropij, je včasih služil kot zapor. Na notranji strani obzidja so stale nekoč hise, saj je bilo ptrebivanje izven utrjenih zidov sila nevarno. Vse naokoli pa so stale konjarnice, shrambe, zitanice, kleti.

Prvi vhod v utrdbo je nekoč branil premicni most, samo grajsko poslopje pa je branilo se dodatno obzidje, medtem ko so bili pod osrednjim vhodom na grajsko dvorišče se do leta 1848 nameščeni zaporji, saj je jurisdikcija devinskih gospodov segala do tja do Rijeke.

Razgled iz grajskih oken na morje pa je preprosto čudovit, v naših krajih brez primerjave: pod okni sega prepadna skala naravnost na čeri in v morje, oko pa se lahko mirno razpase skozi cel Tržaški zaliv. Tudi grajski park se lahko ponosno kosa z najlepšimi dvorskimi vrtni: v njem v vsakem letnem času, se posebno pa spomladi in poleti zači prava mavrica barv in otenkov vseh vrst cvetlic, mogočnih krošenj večstoletnih dreves. Botanici čudež pa dopolnjujejo skale in obzidja, nad njimi pa starodavni kipi vojskavov, plemicev in dam.

Zgodovina grada pa se je v teku stoletij odvijala po vzoru graščakov, v katerih se je ob italijanskem poreklu pretakala in mesala plemiška kri najuglednejših dinastij starega kontinenta, njihove sorodstvene vezi pa se prepletajo v bistvu z vsemi evropskimi kronanimi glavami.

Lastniki...

Devin je bil na začetku tisočletja dedina gospodov Devinskih ali plemiške družine Herren von Tybein verjetno karolinskega izvora, ki so tu

gospodovali približno tri stoletja kot vazali oglejskih patriahov. Valvasor omenja Stefana leta 1250, Viljema leta 1270 in Hugona VI. leta 1385; le-ta je bil deželni glavar na Kranjskem, poročil je Ano Walsee in začel gardbena dela za novi devinski grad. S smrtjo Hugona (ki ni imel otrok) leta 1399 izumre rod Devinskih, tako da postanejo lastniki gradu Walseejevci, ki pa graščino leta 1472 prodajo Habsburzanom. V njihovem imenu upravljajo gospodstvo glavarji, zadnji od katerih je Matija Hofer, ki umre leta 1587 brez moskega nasledstva.

Tukaj nastopi prvič rodbina Thurn-Valsassina, saj grof Rajmund VI. poroči obe hčeri (drugo po smrti prve) glavarja Matije Hoherja in ustvari rod Thurn-Hofer-Valsassina. Rajmundova rodbina je v Devin prisla iz Milana in Bergama in se je lahko oponasala s slavno preteklostjo in uglednimi plemiskimi naslovi: bili so Konzuli oz. izvoljeni glavarji milanskega ljudstva, Ocetje domovine, Cesarski vikarji Milana in Lombardije, Knezi in Vladarji mesta Milana. Za časa njihovega upravljanja so po divjanju Fridriha Rdecebradega ponovno zgradili Milan, uredili so kanale reke Ticino, prispevali pa so tudi k organizaciji mestnih zakonov in dolocil, ustanovili so prvi mestni kataster ter organizirali učinkovito pošto mrežo skozi celo Lombardijo. Rodbina se je udeležila prve krizarske vojne za osvoboditev svetega mesta Jeruzalema.

Ce se povrnemo na Rajmunda VI. moramo poudariti, da je prav njegovo nasledstvo ustvarilo nickoliko sorodstvenih vezi z najbolj uglednimi evropskimi plemiskimi in kraljevimi družinami. Leta 1660 so v devinskem gradu gostili cesarja Leopolda I., ki je družini dokončno potrdil dedno in polno lastniško pravico nad graščino.

Rodbina Thurn-Hofer-Valsassina se je odlikovala zaradi mecenstva, ustanovila je sole, samostane in razne ustanove, prizadevala si je za pomembne bonifikacije na Goriskem. Bili so dobri vojaški poveljniki v turskih vojnah ter odlični diplomati in posredniki v številnih sporih med Habsburškim cesarstvom in Benesko republiko. Rodbina je leta s smrtjo grofa Janeza Krstnika leta 1865 izumrla. Ker ni imel moskega nasledstva je gospodstvo podedovala njegova hči Terezija, ki se že leta 1849 poročila s princem Egonom Hohenlohe-Waldenburg-Schillingfrust. Grofica Tereza je bila inteligentna in izredno izobražena, tako da je spremenila grad v pravi umetnostni muzej. Sama je tudi rada sestavljala verze (spomnimo se

Italijansko-slovenski slovar Gregorija Alasie da Sommaripe

Na Devinskem gradu je leta 1607 nastala prva tiskana knjiga s slovenskimi besedili z naše zahodne etnične meje med Italijani in Slovani. Njen avtor, piemontski pisatelj in redovnik Gregorij Alasia da Sommaripa jo je posvetil monsinjorju Matiji, sinu devinskega gospoda Raimonda VI., kateri mu je tudi pomagal spoznati slovenski jezik. Knjiga je nastala v žepnem formatu (prib. 93X65 mm) z namenom, da bi bila v pomoč redovnikom in duhovščini, ki niso obvladali jezika svojih vernikov, služila pa naj bi tudi tujcu popotniku, da bi mu olajšala stike z avtohotnim prebivalstvom.

Ta dragoceni in edistveni dokument nam tako podaja jezik slovenskega ljudstva na začetku 17. stoletja, saj poleg italijansko slovenskega slovarja prenaša druga krajša slovensko-italijanska in slovenska besedila, med njimi tudi molitve in pesmi v slovenskem jeziku.

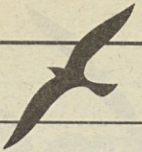
"Zelo redko delo" je po latinsko zapisal znameniti Jernej Kopitar na sprednji beli strani v knjizici, ki jo je kupil na dunajski dražbi. Priskrbel jo je mecenu Zigi Zoisu, po baronovi smrti pa je presla v last tedanje ljubljanske licejske knjiznice in danes je v Narodni in univerzitetni knjiznici.

Italiano	Schiano
buco	iama, lucgna, spilu.
budelle	chiereuc, vtroba
brutto	gherd
bugia	lazà
buono	dober
bugiardo	lazgnic
brina	slana
butlare	schialit
burla	sciala
buttare	vrech
butiro	maslo.
Cacare	C
cacatoio	frat
caccia	laiben
cacciatore	lou
cadavero	louez
caduco	mertou, truplo.
	padechi
	cala-

Knjizica v NUK-u velja za edini znani ohranjeni izvod na svetu, leta 1979 pa je pri Mladinski knjigi v Ljubljani izšel ponatis v zbirki Monumenta litterarum slovenicarum.

Alasiev slovar je torej prva na Primorskem tiskana slovenska knjiga in obenem edini slovenski tisk znanega videmskega tiskarja G.B.Natolinija.

nekoč in danes

NAŠI KRAJI

lahko verzov o Danteju in legendi Bele dame), v gradu pa je gostila tudi priznane umetnike in ugledne goste, med katerimi gre poudariti vojvodinjo Du Berry, Johana Straussa, Franza Linszta.

Njuna hči Marija poroči daljnega bratranca, kneza Aleksandra von Thurn und Taxis, naslednika dinastije, ki je v začetku 16. stoletja razvila uspešno poštno mrežo na celotnem Svetorimskem cesarstvu. Mreža se je razvila tudi na Francijo, Spanijo in Belgijo ter stela 20 tisoč pošt-nih kurirjev. Poštni monopol, ki jim ga je priznal cesr Karel V. je rodbini dejansko zagotovil veliko ekonomsko in soci-lano moč. Grofica Marija je od mame Terezije podedovala ljubezen do kulture in umetnosti: posvečala se je slikarstvu in kiparstvu, poleg tega pa se je odlično izražala v kar petih evropskih jezikih. V gradu so se naprej vrstili številni ugledni gostje: grofa Chambord in habsburška cesarica Elizabeta (znana kot Sissi), nadvojvoda Maksimiljan z ženo, Rudolf Kas-sner, Gabriele D'Annunzio in Eleonora Duse, Poul Valery, Mark Twain, Hugo von Hoh-

obali poimenovana tudi njemu posebno priljubljena skala.

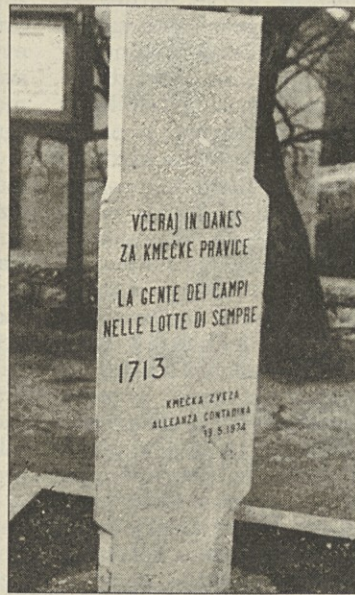
Grad je bil med I. svetovno vojno hudo poškodovan, vendar ga je knez Aleksander Karel von Thurn und Taxis (1881-1937) temeljito obnovil. Po prvi svetovni vojni je knez spremenil ime rodbine v prvotno italijansko obliko ("germanizacija" imena je bila v 16. stoletju funkcionalna dosegu poštne monopol v Habsburškem cesarstvu...). S savojskim kraljevim odlokom se je rodbina leta 1934 preimenovala v Torre e Tasso, Aleksandru pa je bil priznan dedni naslov kneza Svetorimskega cesarstva in vojvode Devinskega grada. Nadaljeval je mecensko tradicijo družine, bil je izobraženi raziskovalec, znastvenik, entomolog (zuzkoslovec). Kot tak je v Devinskem gradu ustanovil zuzkoslovni muzej "Pietro Rossi", ki se je lahko opo-nasal z najbogatjšo zbirko hroščev Sredozemlja. Poročil je francosko knežinjo Marijo Susanno (leta 1937 se razveže in vdrugi poroči američanko Ello Hiram Walker...) in leta 1907 se je rodil prvorojenec Rajmund.

Maja 1713 je 7000 kmetov napadlo devinski grad

Leta 1713, ko je nasledstvo v habsburškem cesarstvu preslo Mariji Tereziji, je bilo ozracje posebno na Tolminskem in Goriskem izredno naelektreno. Nezadovoljstvo med kmeti se je iz dneva v dan stopnjevalo zaradi previsokih davkov in drugih dolžnosti, ki so dodatno hromila kmečke dohodke. Na Tolminskem je izbruhnil punt, ki je kmalu zajel celo Posočje, dober del spodnjega Krasa in devinsko gospodstvo. Povod za upor je bil novi posredni davek na meso, predvsem pa način iztirjevanja po zakupniku.

Tudi v Devinu je tako v začetku meseca maja 1713 prišlo do pravega naskoka na grad. Zbralo se je okrog 7000 kmetov iz vseh okoliskih vasi, pa tudi iz Skrbine, Svetega, Ivanjega grada, Komna, Volčjega grada, Malega dola, Gabrovice, Kobjeglave in Pliskovice, ki so obkolili grad in zahtevali izročitev izvirnika urbarja (seznam domenjenih davkov) zemljiškega gospodstva. Grajski poveljnik (grofa Alojza Thurna namreč ni bilo v gradu) pa je dal ukaz, da se je s topovi streljalo na oblegovalce. Nekaj jih je pobil, ostali pa so se razšli.

Leta 1974 je dala Kmečka zveza v Trstu postaviti na devinskem trgu pred gradom spomenik na ta dogodek.

osebje je bilo pretežno nemško govoreče, saj je bil npr. domobranski stotnik Horn le disciplinski castnik in nekaksen zvezni oficir.

Vecina domacinov sploh ni vedela, da je bila v gradu tudi domobraska sola.

V Devinskem gradu je bil 20. junija 1945 podpisan spo-

razum med Jugoslovani in Angloamericani o poteku Morganove demarkacijske crite. Ves čas ZVU so v gradu prebivali visoki angleski castniki, tako da se je devinski princ vrnil v svoj grad sele leta 1954, ko je slednjega zapustila zavezniška vojska uprava STO-ja. Princ Rajmund je poročil Evgenijo, ki je nosila naslov princesinje Grčije in Danske.

Tudi Rajmund je nadaljeval družinsko tradicijo: mecen, kulturni clovek, glasnik strpnosti in sozitia je med prvimi podpiral zamisel o zdruzeni Evropi. Z Rajmundom je postal Devinski grad tudi v povojnih desetletjih zanimivo sticisce kulturnikov, umetnikov in znastvenikov. S svojim vplivom (in tudi denarom...) je podprl ustanovitev Mednarodnega centra za teoretsko fiziko UNESCO (ki ima se danes svoj uradni sedež v grajskem poslopju), kakor si je prizadeval tudi za ustanovitev Jadranskega zavoda zdruzenega sveta v Devinu. Knez Rajmund je ustanovitelj Zavoda za preucevanje prevozov v evropskem gospodarskem integracijskem sistemu, mednarodne organizacije IFSIE (International Federation of

Institutes for Advanced Studies), ki združuje preko pet-tisocih unevritzitnih profesorjev, in se mnogo drugih organizacij. Devinski grad je bil, do Rajmundove smrti leta 1986, prizorišce konfere-nc, razstav, posvetov, simpozijev s prisotnostjo nobelovih nagrajencev, umetnikov, politikov, znastvenikov.

Danes je usoda grascine negotova kot se nikoli prej! V grajskem poslopju se ze tisoč let prepleta in kroji zgodovina naših krajev in tudi sirse Evrope. Plemiska kri se je predvsem v tem stoletju izkazala za nicmanj rdeco od tiste, ki so jo prelivali podlozniki v vojnah na strani grascaka ali v kmeckem uporu pred nekaj sto leti. Slovenci kot taki, domacini devinskega gospodstva smo navadno sledili dogajanem v gradu tiho in nemo, preprosto iz zunanje strani obzidja... ali pa iz morja, kjer so nasi dedje na cupah lovili tune in sardele. Devinske grascake pa je veckrat označevala nadpovprečna izobrazba in pa morda občutljivost za znanost in umetnost.

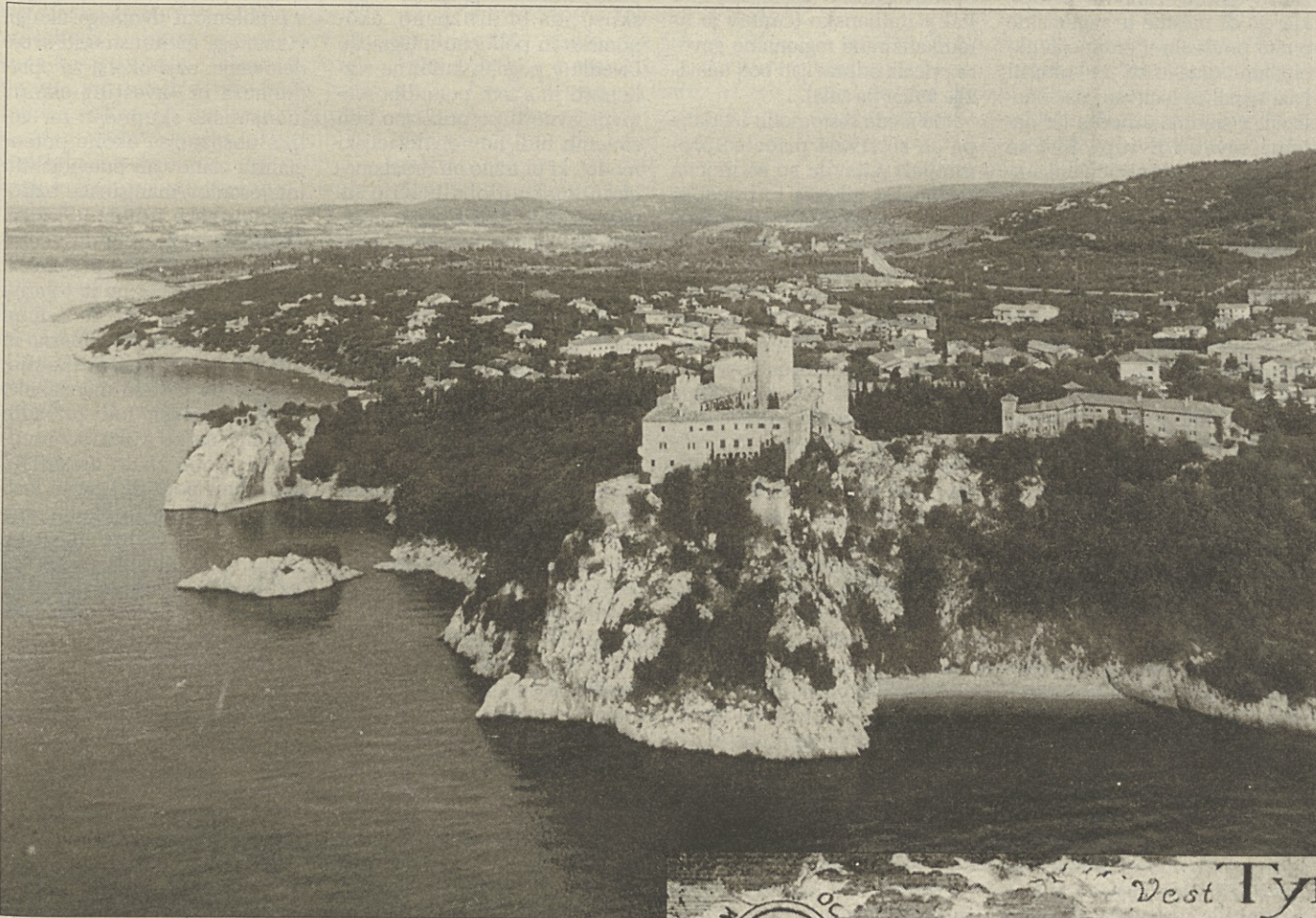
Njihova rodbina je v 16. stoletju povezovala različne evropske države s preprostim sredstvom, kot je bila posta. Danasnji grascak morda res ne bo sledil tradiciji svojih prednikov, saj bo po vsej verjetnosti grad ze kratkem prodal... Upati je le, da bodo imele javne institucije dovolj posluha in razumevanja za zgodovinski in kulturni pomen takega objekta, ki ponosno, iz vrha strme skale gleda z enim ocesom na morske daljave, z drugim pa na evropski kontinent. Skoraj da bi bil svetilnik, ki hoče s kulturo voditi narode in ljudstva k spoznavanju, povezoivanju in sozitiu.

Igor Gabrovec

Na slikah:

Zgoraj v okvirju spomenik kmeckim uporom, levo Devin z gradom v ospredju, spodaj Devin v 17. stoletju.

Na prejsnji strani zgoraj devinski grad, v okvirju reprodukcija strani iz Alasievega slovarja in spodaj znamke družine Thurn und Taxis s konca 19. stoletja.

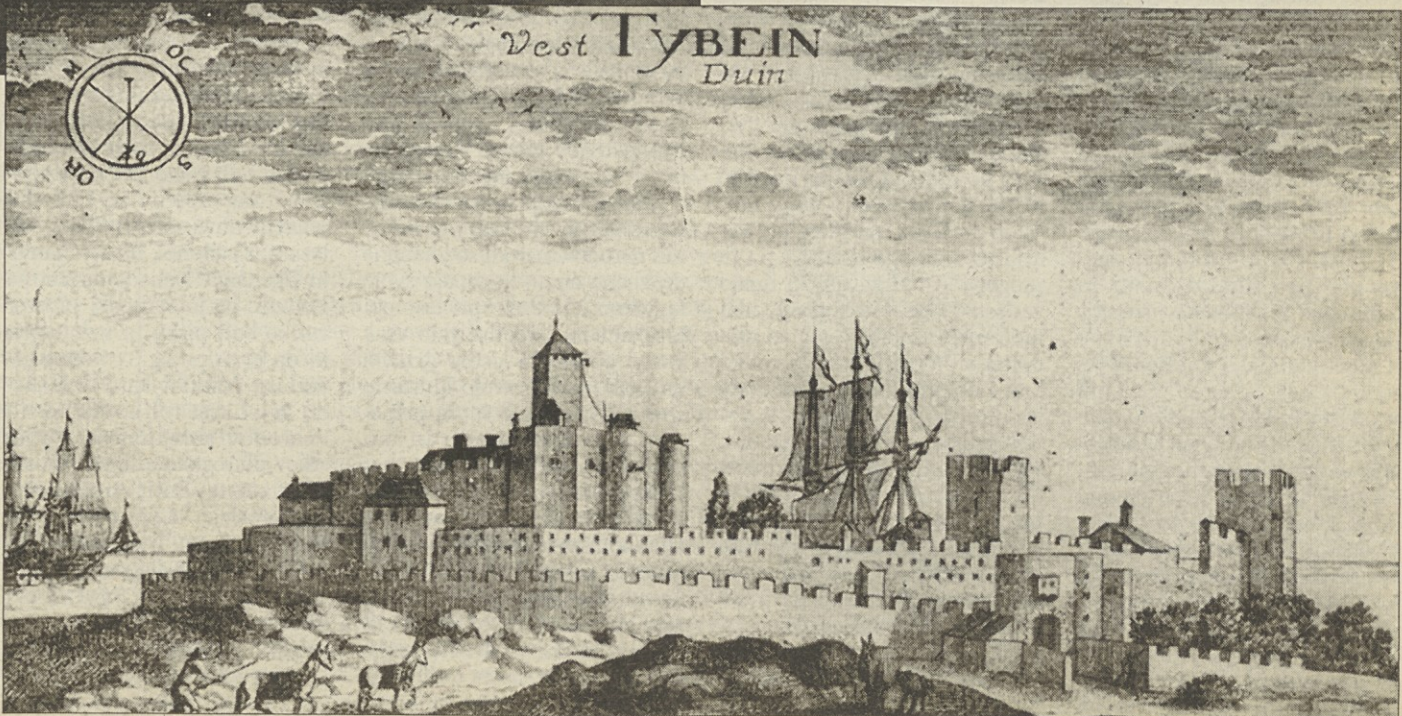

mannsthal ter številni drugi. Nadvojvoda Franc Ferdinand se je leta 1914 ustavil v Devinu preden je odšel v Sarajevo, kjer je podlegel atentatu, ki je bil obenem povod za I.svetovno vojno.

Slavni gost Devinskega gradu je bil tudi nemski pesnik Rainer Maria Rilke (menda je bil posebno priljubljeni prijatelj grofice Marije), ki je prav v Devinu sestavil prve verze Devinski elegij. Delo je bilo zaključeno leta 1923 - posvečeno grofici Mariji predstavljajo Elegije vrh Rilkejeve ustvarjalnosti in same evropske lirike na začetku stoletja. Tu pa ne gre pozabiti, da legenda govori o prisotnosti v Devinu celo Danteja Alighierija, po katerem je na devinski

Grad med II. svetovno vojno in po njej

Takoj po kapitulaciji Italije so grad okupirale nemške cete: najprej mornarica, naposled pa tudi nemsko topništvo, ki je takoj zacelo pripravljati zaklonisca in jarke za visokokalibrsko topništvo in protiletalske topice. V njem so Nemci organizirali različne tecaje za castnike in podcastnike domacih domobraskih enot, med njimi tudi za SNVZ (Slovenski narodni varnostni odbor). Pri-rejen je bil tecaj za castnike SNVZ, ki ga je obiskovalo 41 kandidatov. Sledil je se vsaj en castniski tecaj, do avgusta 1944 pa sta bila prirejena se dva podcastniska po 40 gojencev. Izobraževalno

RECENZIJA

Ace Mermolja: Narod in drugi

V svoji najnovejši knjigi »Narod in drugi« se Ace Mermolja neposredno sooča s tematiko, ki ji je sicer že posvetil svoja razmišljanja v predhodnih esejih in publicističnih prispevkih za Primorski dnevnik. Seveda tudi to delo ni moglo nuditi izčrpnega in celovitega prikaza tako antičnega, kompleksnega, a vendar vedno aktualnega vprašanja narodne istovetnosti, ki je hkrati tudi vprašanje kulturnega, družbenega in prostorskega konteksta, v katerem se narod in nacionalna ideja, ki ga vzdrjuje, poraja, razvija in zakorenini, ter vprašanje odnosa s sorodnimi nacionalnimi okolji, se pravi z »drugimi«. Čeprav je ista tematika v zadnjih desetletjih zaposlila vrsto bolj akademsko ali poljudno orientiranih avtorjev, zlasti se v anglosaskem svetu, pa je treba priznati, da se to vrenje idej in misli v zvezi z narodnim vprašanjem ni kdove kako oprijelo slovenskega prostora, v katerem je zaznati se vedno prevlado izključno kulturne interpretacije tega vprašanja. Temu okviru se ni povsem izneveril niti Mermolja, kateremu je sicer v zanimivem in tekocem tekstu uspelo na izviren način stkati različna teoretična izhodišča s slovensko zgodovinsko, kulturno in politično izkušnjo narodnega prebivanja in nacionalne emancipacije ter naposled naceti se vprašanja konkretnih mednarodnih oziroma medetničnih odnosov v okolju, ki je tako njemu kakor večini bralcev, ki jim je delo namenjeno, najbližji, to je v slovensko-italijanskem »kontaktnem« prostoru. Ta poudarek je tudi povsem namečen, saj zeli Mermolja prav na primeru tega prostora nakazati novo smer v poudarjanju večkulturnih in multietničnih načrtov, ki naj premostijo stare oblike medetnične konfrontacije.

Izhajajoč iz zgoraj opisanega nastavka, se zdi, da bi lahko Mermoljevo knjigo razdelili v dva različna in na prvi pogled rahlo nasprotujoča si dela, ki nakazujeta obenem dve različni možni gledišči na obravnavana vprašanja: v prvem oziroma iz prvega spoznavamo, na podlagi teoretičnih izhodišč različnih tujih in deloma domaćih avtorjev, faze in probleme oblikovanja naroda kot družbenega in kulturnega fenomena, se pravi narodotvorni postopek in njegov »mehanizem«, ki je v nekem smislu povsem logično vpri v vase in vase zaprt v gradnji in utrjevanju lastnim potrebam prilagojenega družbenega prostora; v drugem oziroma iz drugega pa na konkretnem primeru našega bližnjega okolja opazujemo, kako se že formirana narodna telesa medseboj soočajo, deloma s komunikacijo, največkrat pa s konfrontacijo, in oblikujejo tako lastna razmerja do svojih tako sorodnih, a hkrati nujno tudi tako drugačnih sosedov. Če bi za narod uporabili v prejšnjem (devetnajstem) stoletju zelo priljubljene biološke in antropomorfne primerjave, bi lahko za ta prehod od zarzosti vase do soocanja z »drugimi« ugotovili, da je narod kot živo telo, ki zato preživlja različne razvojne faze: rodi se, shodi, v otroškem vrtcu se z drugimi otroci malo zlasa, nato pa dozoreva in se uči civilnega in dostojnega vedenja, dokler

kor razvit osebek ne vstopi v skupni družbeni »polis«. Žal so to le simpatične primerjave; v resnici je bistvo problema neke drugje.

Prvo vprašanje, ki si ga smemo in moramo zastaviti v tej smeri je, ali je narod res neobhodno potreben, nekakšna neizbežna razvojna stopnja v evoluciji človekove družbeno-kulturne organiziranosti, kakor so to trdili romantiki in pozitivisti. Ob pogledu na kulturno in politično karto evropskega kontinenta bi lahko na to vprašanje odgovorili pritrdilno, saj je v Evropi na skupno 43 držav kar 31 nacij, to je držav, ki so izraz enega dominantnega naroda, medtem ko je v svetu ocenjeno povprečje 1:10 (na deset držav ena nacija), se pravi, da so na splošno za Evropo tako značilne nacije drugod precej bolj redke. Ta ugotovitev nam takoj odpre dve smeri razmišljanja: po eni strani je jasno, da je nacionalizem, kakršnega poznamo, pretežno, če že ne izključno, evropski fenomen, po drugi strani pa spoznamo tudi, da je nacionalizem kot kulturno narodno gibanje usmerjen k oblikovanju narodu primernega družbenega in političnega okolja, ki je nacionalne države ali nacije. Povezanost med obema elementoma, narodom in državo, je zato v Evropi tako tesna, da se v večini jezikov za oba uporablja isti termin. A kaj je v Evropi sprožilo ta zanimiv in za razvoj celotnega svetovnega dogajanja tako odločilen pojav? V 16. stoletju je bilo namreč na tem kontinentu okrog 1500 samostojnih teritorialnih enot in kasnejši razvoj bi lahko vodil v različne rešitve: v se večjo fevdalno drobitev obstoječih teritorialnih enot (primer San Marina), v prevlado zvez lokalnih enot (primer Svice), v oblikovanje enotne krščanske teokratske federacije (nekakšna vseobsežna papeška država), v nastanek velikega kontinentalnega imperija (poskus, ki sta ga opravila Napoleon in Hitler) ali v državno ureditev po principu »srednje velikih« in na nacionalni osnovi grajenih teritorialnih enot. Ta rešitev je bila pravzaprav dokaj banalna in nanjo so v največji meri vplivali prav tako »banalni« motivi: denar.

Očitno je med zgoraj navedenimi opcijami prevladala tista, ki je bila izraz oziroma se je najbolje skladala s tedaj uveljavljajočo se novo družbeno-ekonomsko paradigmo »moderne« merkantilnega in industrijskega kapitalizma. Ta za svoj razvoj potrebuje enotno, standardizirano ozemlje in dovolj homogeno ter na lokalne skupnosti nevezano, torej mobilno prebivalstvo. Standardizacija in homogenizacija pa je mogoca le v državah, ki imajo zadostno oblast in kontrolo nad teritorijem, zaradi česar so moderne teritorialne države veliko bolj zainteresirane za politično obvladovanje danega ali zamisljenega »nacionalnega« prostora kot njihove predhodnice. Se zlasti v obdobju romantike ter klasičnega nacionalizma (zlasti od 1850 do 1950) je zato veliko govora o tako imenovanih »naravnih« mejah narodov in držav ne glede na dejansko etnično distribucijo: na »mejnih« predelih so se tako srečevale zahteve dveh nasprotujočih

si nacionalizmov in običajno večji(a) ali močnejši(a) narod (država) pri tem potegnil(a) »daljši« konec. Ko je bil evropski prostor že dovolj zasičen oziroma razparceliran, kljub obnavljanju občasnih konfrontacij in konfliktov, so svoj model družbene in politične ureditve evropske države »izvozile« v svet, in tako je na osnovi kolonializma in imperializma bila zgrajena sedanja enotna podoba svetovne »ekumene«, ki prevzema skupne evro-ameriske civilizacijske norme, v ekonomskem in družbenem pogledu pa zlasti tiste norme, ki so nastale v severo-zahodni Evropi v začetku 16. stoletja. Ravno različno obdobje nastajanja nacionalizma kot akterja ekonomske, družbene in politične »modernizacije«, oziroma njeno širjenje od evropskega priatlantskega prostora navzven ali navznoter, je sprožilo različno orientirana nacionalna gibanja: na državni upravi temelječ proto-nacionalizem v zahodni Evropi, kjer so moderne nacionalne države pravzaprav nastale pred samimi narodi, in je bilo zato potrebno nacionalno telo prilagoditi že danemu državnemu obsegu; na ekonomskem povezovanju osnovan združevalni nacionalizem v srednje-zahodni Evropi, kjer so se mestne in regionalne enote povezale v enotno funkcionalno državo ter na kulturni bazi temelječ ločitveni nacionalizem v srednje-vzhodni ter deloma severni Evropi, kjer so prevladovali večnacionalni imperiji in države.

V tem okviru nastopajo sedaj v Mermoljevi knjigi velikokrat navedeni Smithovi in Gellnerjevi orisi različnih »mehanizmov« in načinov, kako so narodove elite udeležale svoje »modernizacijske« cilje. Gre za kombinacijo različnih pristopov: z instrumentalizacijo zgodovine in ustvarjanje občutja, da je narodova eksistenca »večna« in trajna, a tudi s funkcionalnim povezovanjem izvorno raznorodnega »ljudstva« na osnovi skupnega jezika in kulture ter enotno osnovanega upravnega aparata. Za vzgojo in »prevzgojo« so ključno vlogo odigrale sole, zato ni slučaj, da so moderne države ob odpravi carinskih pregrad na ekonomskem področju, urejanju notranjih prometnic na komunikacijskem in proletariaciji ter urbanizaciji na družbenem, posvečale na kulturnem področju posebno pozornost ravno izobraževanju. Nacionalistična logika je v bistvu slonela in se vedno sloni na trditvah, ki bi jih lahko sintetizirali takole: svet sestavlja mozaik narodov in zato sta svetovni red in mednarodno sožitje odvisna od stopnje razreševanja nacionalnih ambicij posameznih narodov; narodi so temeljne družbene enote in črpajo svojo kulturno identiteto pri lastnem historičnem izročilu, zato vsak narod potrebuje lastno državo, da lahko izraza svojo kulturno specifičnost; vsakdo mora pripadati nekemu narodu in mu izkazovati svojo lojalnost, ker lahko posameznik samo preko narodov in izražanja nacionalne identitete doseže svobodo. V procesu preoblikovanja določen etnične skupnosti v narod zato ne sme ali ne bi smelo biti ostankov: ker je država izraz nekega naroda, mora tudi vsaki državi odgovarjati eno samo »iz-

voljeno« ljudstvo. To »izvoljeno« ljudstvo je običajno tista etnična ali jezikovna skupina, ki se je najprej oprijela modernizacije in je bila družbeno, ekonomsko in politično dejavnejša. Ta del populacije prevzame vodstvo v nacionalnem in državotvornem procesu in izvede za notranje funkcioniranje nacionalnega in državnega prostora potrebno standardizacijo; pri jezikovnem poenotenju je bil tako mnogokrat uporabljen jezikovni kodeks dominantne skupnosti, nekajkrat pa tudi jezikovni kodeks druge, nedominantne ali minorne kulturne skupnosti. Tako je bil v Franciji, Spaniji in Veliki Britaniji izbran jezikovni kodeks dominantne skupnosti, v Nemčiji Oberdeutsch varianta, medtem ko je Niederdeutsch postal vodilni jezikovni kodeks na Nizozemskem, v Italiji je jezikovna standardizacija potekala na osnovi florentinskega govora, v Sloveniji pa na osnovi dolenskega. Kdor se ni zelel predrediti temu standardizacijskemu procesu, je moral na nek način v ilegalo: zaradi tega je do pred nekaj leti bilo skorajda samoumevno, da se v Franciji pač govori le francosko (langue d'oïl), v Veliki Britaniji angleško, v Spaniji špansko (kastiljsko) in v Italiji italijansko (čeprav je tu radikalizirane regionalne govore pričela odpravljati bolj televizija kakor pa sola).

Od srede šestdesetih let dalje pa so se stvari pričele spreminjati: pojavila so se močna regionalna gibanja in pričel se je tako imenovani neonacionalizem, ki pa za razliko od klasičnega nacionalizma ni bil več usmerjen k odcepitvi oziroma oblikovanju lastne države, temveč je težil predvsem k vrednotenju regionalne jezikovne in kulturne, a tudi družbene in gospodarske specifičnosti dotedanjih perifernih skupnosti. Kako je bilo to možno? Preprosto zato, ker so se z nastopom tako imenovane postindustrije ali terciarne družbe elementi družbenega in ekonomskega razvoja pričeli siriti iz političnih in produktivnih centrov proti periferijam: prebivalci periferij so postali bolj izobraženi, razpolagali so z večjim gospodarskim potencialom in družbeno močjo in se pričeli zavedati, da je največji adut njihovega družbenega uveljavljanja ravno kultura ali jezikovna specifičnost. Tem gibanjem in tem razvojnim procesom so se pričele postopoma prilagajati tudi centralne oblasti in tradicionalno močno centralizirane države, kakršne so Velika Britanija, Spanija, Belgija in deloma Francija so pridobivale vedno bolj regionalistično podobo; na »sceni« so se sedaj pojavili novi akterji: Skoti, Valjezi, Katalonci, Baski, Flamci in Okcitanzi. Nenadoma smo se zavedli, da je evropski prostor veliko bolj pisan in razčlenjen in da je tu poleg 31 »državotvornih« narodov kar 29 ali skoraj se enkrat toliko različnih »narodov brez države« ali jezikovnih regionalnih skupnosti, od malostevilnih Aragoncev, Ladincev, Laponcev in Manksev do milijonskih Baskircev, Cuvašev, Galegov, Kataloncev, Okcitancev, Sardincev, Skotov in Tatarov. Tem regionalnim jezikovnim skupnostim je treba nato pristeti še približno 25 različnih nacionalnih

manjšin, od katerih je vsaka prisotna v povprečju v dveh do treh različnih državah in stejejo skupaj, če upoštevamo tudi ruske manjšine, nad 35 milijonov oseb. Skratka, če bi se vse te manjšinske skupnosti in njihova naselitelna območja združili, bi lahko oblikovali državo, ki bi bila po številu prebivalcev in obsegu primerljiva s Francijo.

Čeprav se vedno ne v optimalni ali zadostni meri, je torej vprašanje »drugih« v zadnjih letih vendarle pričelo vzbujati določeno pozornost v evropskem kontinentu, prav tistem, kjer je doma klasični nacionalizem, ki je po svoji podobi in po svojih potrebah preoblikoval politično karto sveta in kjer sta bili sproženi zadnji dve svetovni vojni. Približno pol stoletja potem, ko so vlogo svetovnega centra od Evrope prevzele Združene države Amerike, se ta kontinent pripravlja, da ponovno vstopi kot protagonist v svetovno dogajanje. Toda tokratna integracija na celinski ravni, ki jo ponovno zahteva prav »banalen« družbeno-ekonomski razlog svetovne gospodarske globalizacije, ne poteka več po istih vzorcih, kakršne so rabile države za notranjo standardizacijo: veliki izziv današnje evropske stvarnosti je ravno v poskusu, da bi družbeno, ekonomsko in politično integracijo izvedla v pogojih kulturne različnosti in s tem ponudila svetovni javnosti po približno treh stoletjih tudi nov civilizacijski model, ki bi tržno ali družbeno-ekonomsko globalizacijo ne enacil nujno tudi z njeno družbeno-kulturno varianto v obliki amerikanizacije in njenega talilnega lonca.

Ta nov izziv in ta nov evropski civilizacijski model bo našel svojo prvo preizkusnjo in možnost operacionalizacije prav v lastnih tako številnih »kontaktnih« prostorih. Tu ne gre toliko za vprašanje meddržavnega stika in urejanja funkcionalnih družbenih, ekonomskih in administrativnih ovir pri prekomernem pretoku, kolikor za vprašanje stika med različnimi narodi in etnicnimi ter jezikovnimi skupinami in ustvarjanja vsebinskih nacer koeksistence v zavarovanju kulturne specifičnosti. Odpravljanje teh poslednjih »meja« bo zahtevalo bistveno revidiranje tradicionalnih, na izključevanju »drugih« in »različnih« utemeljenih etnocentričnih predstav in družbenih vedenj, ki jih je klasični nacionalizem tako dobro poosebljal. Odkrivali in spoznati bo potrebno, da ob narodni ali nacionalni identiteti sčasno obstajajo se različne etnične, regionalne in jezikovne identitete in da meja med temi ni linearna in jasno razpoznavna, temveč oblikuje izrazito kompleksen in »fraktalen« družbeno-kulturni prostor, znotraj katerega prihaja do nenehnih izmenjav in prestopov. Toda kljub temu stalnemu »vrenju« na njihovih robovih oziroma v območju medkulturnega stika, ostajajo kulturni prostori ali kulturne pokrajine presenetljivo stabilni in ponujajo neko »longue-durée«, kateremu se bolj ali manj zavedno ter bolj ali manj uspešno prilagajajo tudi sproti družbeni prostori.

Tudi Slovenci v Italiji se nahajajo na robu dveh družbenih prostorov ter na območju

medkulturnega stika. Iz številnih raziskav, h katerim je bistveno prispeval tudi Slovenski raziskovalni institut v Trstu in ki jih tu ne kaže obnavljati, smo lahko spoznali, da je ta manjšina kompleksno družbeno-kulturno telo, ki ga sestavljajo različne enote z različnimi sočasnimi oblikami in gradacijami identitete, ki jih ni mogoče prikazati ali ustrezno izraziti s črno-belimi »aut-aut« modelom. Po istem vzorcu je strukturirana tudi večina oziroma tisti del prebivalstva etnično mešanega oziroma kontaktnega območja, ki se opredeljuje za italijansko, romansko ali neslovensko stran. Gre za zobčasto interakcijo, znotraj katere v razmerah sodobne urbane družbe ni ene prave etnične ali jezikovne meje, kakršno so v preteklosti in v razmerah agrarne družbe se zaznali in opisali nekateri avtorji. Opredeljevanje, kadar mora do njega priti, je seveda odvisno od različnih subjektivnih in objektivnih okoliščin, ki jih večinoma ustvarja večinsko družbeno okolje, toda to se ne pomeni, da ostaja opredeljevanje totalno in brez ostanka. Slovenska manjšina v Italiji, tako kot druge manjšinske skupnosti v Evropi, se mora zato spoprijeti s problemom dvojnega okolja, v katerega mora usmeriti svoje delovanje: ožje okolje že opredeljenih in »zvestih« članov manjšinske skupnosti ter veliko obsežnejše okolje potencialnih članov ali potencialnih interesentov manjšinske oziroma slovenske kulture in jezika. Tako kot se bo moralo večinsko družbeno okolje privaditi k temu, da ob sebi ne le tolerira »drugace«, ampak da z njimi oblikuje aktivno, dvosmerno in enakopravno komunikacijo, tako se bo moralo manjšinsko družbeno okolje tudi privaditi k temu, da bo kulturne storitve, ki jih bo znalo uresničiti, sposobno ponuditi ne le lastnemu kulturnemu okolju, ampak tudi »drugim« in »ostalim«. To je v bistvu perspektiva »evropeizacije« odnosov med večino in manjšino, kjer moramo vedeti, da bo v primeru nacionalnih manjšin, kakršna je tudi naša, njihova »manjšinskost« in emarginiranost po odpravi državnih meja veliko manjša kot je danes, različna pa bo tudi njihova vloga v povezovanju ne več sistemsko, ampak zgolj kulturno različnih družbenih prostorov. Ne vem, če lahko temu recemo večkulturnost ali zgolj odprto komunikacijsko morje. Dejstvo je, da se bomo zelo hitro znašli sredi tega dogajanja in ne bo več toliko od mednarodne in drugega politike, kolikor od nas samih in kvalitete naših programov odvisno, kako se bomo znašli. Zakoni in paragrafi so seveda koristni in potrebni, sami od sebe pa ne morejo nuditi kaj dosti več od tega, kar dejansko so: instrument podpore neki aktivnosti. Če aktivnosti ni, ostaja samo pasivno sprejemanje in spremljanje dogajanja. Manjšina bo seveda tudi v tem primeru ostala most med dvema družbenima in kulturnima prostoroma, toda most preko katerega se bodo sprehajali »drugi«. Tudi na to nevarnost nas opozarja Mermoljeva knjiga.

Milan Bufon

Danes bo padel zastor nad igrami v Naganu

Organizatorji zadovoljni - Vreme krojilo spored - Še 2 odločitvi

NAGANO - Zimske olimpijske igre v Naganu se bodo danes končale s slovesno zaključno prireditvijo. Ze ponoči in zgodaj zjutraj sta bili na sporedu se zadnji dve tekmovalni preizkušnji, in sicer tek na 50 kilometrov in hokejski finale med Česko in Rusijo. Glede organizacijskega uspeha iger najbrž ne more biti dvoma. Japonci so se izjemno potrudili, v igre pa so tudi vložili velikanska sredstva. Zato po tej strani gotovo ne bo pripomb in predsednik mednarodnega olimpijskega komiteja Juan Antonio Samaranch bo lahko spet izrekel kup pohval na račun prirediteljev.

Organizatorji so zadovoljni z obiskom gledalcev, saj si je dogodke na ZOI v prvih štirinajstih dneh ogledalo 1.143.533 gledalcev, pred igrami pa so računali, da naj bi bilo v šestnajstih dneh na olimpijskih prizoriščih 1, 2 milijona gledalcev. Ta cilj bo torej skoraj v celoti izpolnjen.

Ce bodo igre v Naganu pro-

glasene za ene najuspešnejših doslej, kot meni direktor olimpijskega organizacijskega komiteja v Naganu, se ni gotovo. Prav gotovo pa bodo sle v zgodovino zaradi izredno slabega vremena, ki je stalno ogrozalo izvedbo programa. Vrsta tekem je bila preloženih, veliko pa jih je bilo izvedenih v nemogočih razmerah. Toda slabo vreme ni za nikogar predstavljalo velikega presenečenja. Ze pred igrami se je namreč vedelo, da je to področje znano po skrajno nestabilnem vremenu. Zato bodo morali v bodoče tisti, ki odločajo o prirediteljih zimskih olimpijskih iger ob drugih kriterijih upoštevati tudi dolgoletne podatke o vremenskih razmerah krajev, ki se potegujejo za organizacijo.

Sicer pa je bilo včeraj v Naganu na sporedu šest končnih odločitev. Alpski smučarji so odpeljali slalom, biatlonci so tekmovali v stafeti na 4 x 7, 5 kilometra, boj za medalje pa so končale tudi posadke v bobu stisrasedu. V hitrostnem drsanju na kratkih progah so ženske nastopile na 1000-metrski progi, moški pa na 500-metrski in v stafeti na 5000 metrov. Za bronasto olimpijsko medaljo v hokeju na ledu sta se pomerili reprezentanci Finske in Kanade, medtem ko bo olimpijski zmagovalc znan po današnji tekmi med Česko in Rusijo. Na ZOI so doslej podelili 66 kompletov medalj. Največ (29) so jih osvojili nemški sportniki, ki imajo tudi največ zlatih odličij - dvanajst, ob devetih srebrnih in osmih bronastih. Norvežani imajo devet zlatih, deset srebrnih in pet bronastih, Rusi pa prav tako devet zlatih ter se pet srebrnih in tri bronaste. S po najmanj eno zlato medaljo se ponasajo se Kanada, ZDA, Nizozemska, Japonska, Avstrija, Južna Koreja, Italija, Finska, Svica, Francija in Bolgarija, med dobitnice medalj pa se je doslej vpisalo 24 držav, med katerimi pa na žalost ni Slovenije. Vrstni red najuspešnejših reprezentanc se zadnji dan ne more več bistveno spremeniti. Lahko pride le do zamenjave na drugem mestu, ce seveda Rusija osvoji zlato v hokeju na ledu, Norvežani pa ostanejo brez zmage na 50 kilometrov. Toda to so zgolj papirnati obračuni uspešnosti, kjer je edini kriterij število medalj. Za poglobljeno razpravo o konkretnih uspehih ali neuspehih pa bo tako ali tako v vseh taborih dovolj časa po igrah.

ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE / OBRAČUN SLOVENIJE

Rezultati pod pričakovanji

NAGANO- Na zimskih olimpijskih igrah v Naganu je nastopilo 34 slovenskih sportnic in sportnikov, ki so med drugim dosegli tri peta mesta, kar so bile tudi najboljše slovenske uvrstitve. »Slovenski sportniki so dokazali, da so blizu svetovnega vrha, vendar v Naganu niso dosegli pričakovanih rezultatov,« je po zadnjem slovenskem nastopu na Japonskem ugotovil predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije (OKS) Janez Kocijancič.

Na peto mesto se se uvrstili biatlonka Andreja Grašič, skakalec Primož Peterka in alpski smučar Jure Kosir. Skupaj je bilo na teh ZOI osem slovenskih uvrstitev med prvo deseterico, se nadaljnjih 15 med prvo dvajseterico, pod 30. mestom pa je bilo 16 slovenskih dosežkov.

»Z rezultati na teh ZOI v OKS nismo zadovoljni. Dosegli smo manj kot pred štirimi leti v Lillehammerju, kjer so trije sportniki osvojili bron, vendar pa več kot na prvih zimskih igrah s samostojno udeležbo pred šestimi leti v Albertvillu. Trojica, ki je bila v Naganu peta, pa je bila na pragu medalj. Tokrat tudi sportna sreča, ki je nujna spremljevalka vrhunskih rezultatov, ni bila na naši strani,« je ocenil Kocijancič. Dejal je, da so imeli slovenski sportniki dobre pogoje za vadbo, enakovredne tistim, ki jih imajo v drugih boljših reprezentancah, Obenem imajo Slovenci tudi vrhunski trenerski kader, kar znajo ceniti tudi na tujem. To dokazuje primer Filipa Gartnerja, ki je kot trener norveskih alpskih smučarjev to ekipo pripeljal do olimpijskih odličij v tehničnih disciplinah.

Po njegovem mnenju so povsem razočarali alpski smučarji, zlasti v moskem in ženskem slalomu, kjer so najboljši odstopili. Najboljši rezultat je nekoliko nepričakovano v veleslalomu dosegel Jure Kosir. Zadovoljni so lahko v biatlonskem taboru, kjer je moski del na posameznih tekmovalnih izboljšal dosežke s tekem v svetovnem pokalu. Grenak je priokus zaradi izgubljene priloznosti za odličje Grašičeve na 15 kilometrov, ki je imela kar stiri zgrešene strele. Najboljše so na strelišču zgrešile le enkrat.

V smučarskih skokih se je izkazal Primož Peterka s petim in šestim mestom. Peterka je imel prav tako priloznost za odličje, v brezveterju med njegovim skokom pa je dosegel največ, kar je bilo tedaj mogoče. Tekacica Natasa Lačen je z 18. mestom po dolgem času Slovenijo približala najboljšim v tej smučarski panogi. Pogorel je nordijski kombinatorec Roman Perko. Umetnostna drsalka Mojca Kopac je nastopila v okviru zmognosti in je bila tokrat višje, kot na prvem olimpijskem nastopu v Albertvillu. Tam sta najboljši slovenski uvrstitvi dosegla Natasa Bokal v alpski kombinaciji (7.) in skakalec Franci Petek (8.).

Na ZOI v Naganu je nastopilo 34 slovenskih sportnikov, mnogi od njih so bili med olimpijce uvrščeni zadnji trenutek po pritiskih panožnih zvez. Pred poletnimi igrami v Sydneyju leta 2000 bodo morali v OKS po Kocijancičevih besedah napraviti temeljit premislek glede olimpijskih norm. Možnosti sta vsaj dve. Norme lahko še naprej določa OKS, za kar se zavzema Kocijancič, osrednja sportna zveza pa lahko to nalogo prepusti panožnim nacionalnim zvezam. Te so pri svojem delu tako ali tako vezane na norme, ki jih zaradi številc-

ne omejitve sportnikov predpisuje Mednarodni olimpijski komitej.

Igre se bodo končale danes s sklepno slovesnostjo. Slovensko zastavo bo nosil alpski smučar Drago Grubelnik, ki bo tudi edini slovenski sportnik na slovesnosti. Ostali so že pred tem zapustili Nagano in se odpravili na naslednja tekmovanja. (STA)

Vse slovenske uvrstitve na ZOI v Naganu

5. Andreja Grašič	(biatlon, 15 km)
5. Primož Peterka	(skoki, 120 m)
5. Jure Kosir	(veleslalom)
6. Primož Peterka	(skoki, 90 m)
7. Ales Brezavšček	(alpska kombinacija)
8. Peter Pen	(alpska kombinacija)
9. ženska stafeta	(biatlon)
10. ekipno skoki	
11. Tomaz Globocnik	(biatlon, 20 km)
11. Natasa Bokal	(alpska kombinacija)
12. Andreja Grašič	(biatlon, 7,5 km)
12. moska stafeta	(biatlon)
16. Joze Poklukar	(biatlon, 10 km)
16. Alenka Dovžan	(slalom)
17. Jernej Koblar	(superveleslalom)
17. Alenka Dovžan	(veleslalom)
17. Blaz Vrhovnik	(skoki, 120 m)
17. Matjaz Vrhovnik	(slalom)
18. Mitja Kunc	(slalom)
18. Natasa Lačen	(tek, 30 km)
18. Urška Hrovat	(veleslalom)
20. Jernej Koblar	(smuk)
20. Natasa Bokal	(veleslalom)
22. Miha Gale	(akrobatski skoki)
22. Jernej Koblar	(veleslalom)
23. Polona Zupan	(deskanje na snegu)
23. Peter Pen	(superveleslalom)
23. Mojca Kopac	(umetnostno drsanje)
24. Spela Bračun	(smuk)
24. Mojca Suhadolc	(superveleslalom)
25. Saso Grajč	(biatlon, 20 km)
28. Peter Zonta	(skoki, 120 m)
28. Ales Brezavšček	(superveleslalom)
30. Spela Bračun	(superveleslalom)
33. Tomaz Globocnik	(biatlon, 10 km)
34. Miha Rihtar	(skoki, 120 m)
34. Natasa Lačen	(5 km klasično)
34. Natasa Lačen	(10 km zasledovalno)
35. Lucija Larisi	(biatlon, 15 km)
36. Tadeja Brankovic	(biatlon, 15 km)
36. Tadeja Brankovic	(biatlon, 7,5 km)
38. Blaz Vrhovnik	(skoki, 90 m)
39. Peter Zonta	(skoki, 90 m)
40. Saso Grajč	(biatlon, 10 km)
41. Roman Perko	(nordijska kombinacija)
42. Urban Frabc	(skoki, 90 m)
42. Tomaž Zemva	(biatlon, 10 km)
58. Janez Ozbolt	(biatlon, 20 km)
59. Lucija Larisi	(biatlon, 7,5 km)
61. Tomaz Zemva	(biatlon, 20 km)

KOLAJNE

(po 66 končnih odločitvah)

Država	Z	S	B	Sk.
Nemčija	12	9	8	29
Norveška	9	10	5	24
Rusija	9	5	3	17
Kanada	6	5	4	15
ZDA	6	3	4	13
Nizozemska	5	4	2	11
Japonska	5	1	4	10
Avstrija	3	5	8	16
Južna Koreja	3	1	2	6
Italija	2	6	2	10
Finska	2	4	5	11
Svica	2	2	3	7
Francija	2	1	5	8
Bolgarija	1	0	0	1
Kitajska	0	6	2	8
Svedska	0	1	1	2
Češka	0	1	1	2
Danska	0	1	0	1
Ukrajina	0	1	0	1
Belorusija	0	0	2	2
Kazahstan	0	0	2	2
Belgija	0	0	1	1
Avstralija	0	0	1	1
Velika Britanija	0	0	1	1
Z-zlato	S-srebro	B-bron		

ALPSKO SMUČANJE / VELIKO NORVEŠKO SLAVJE V ZADNJI SMUČARSKI DISCIPLINI

V slalomski »loteriji« Norvežan Hans Petter Buraas deklasiral nasprotnike

Srebrnega Furusetha je pustil za seboj za sekundo in 33 stotink - Slovenci spet praznih rok

SIGA KOGEN - Norveška smučarska reprezentanca je ubranila zlato olimpijsko medaljo v slalomu iz Lillehammerja. Tokrat povsem na vrhu ni bil Finn-Christian Jagge, ki je zmagal pred stirimi leti, ampak mladi Hans-Petter Buraas (na sliki spodaj). Mladi Norvežan je tekmece dobesedno osmesil, saj je drugouvrščenega rojaka Oleja-Christiana Furusetha premagal za sekundo in 33 stotink, Avstrijca Thomasa Sykora pa za sekundo in 37 stotink. Norveško zmago slavje sta dopolnila se Tom Stiansen s četrtem in Jagge s sedmim mestom. Povprečni nastopi Slovencev so se nadaljevali tudi v zadnji disciplini. Edini uvrščen je bil Matjaz Vrhovnik, ki je zasedel 17.

mesto (+5, 34), Jure Kosir in Andrej Miklavc sta odstopila v prvi vožnji, Drago Grubelnik pa v drugi. Nezgodovinski so bili tudi Italijani, ki so pričakovali kolajno Alberta Tombe, ki pa se po 17. mestu v prvi vožnji v drugem teku ni pojavil na startu.

»Loterijo« v Siga Kognu so torej najsrečnejši zastopili Norvežani, ki so se enkrat dokazali, kaj pomeni močno mostvo. Ze po prvi vožnji so imeli stiri predstavnike med prvo sesterico. Odkritje letošnje sezone Hans-Petter Buraas je bil drugi za Avstrijcem Thomasom Sykoro, Ole-Christian Furuseth tretji, Tom Stiansen peti in Finn-Christian Jagge šesti. Za piko na i je v drugi vožnji poskrbel 22-letni

Buraas. Smučar iz malega mesta Gjetum, ki v svetovnem pokalu se nima zmag, je bil daleč najhitrejši »V prvi vožnji se mi je poskušala smucka, tako da nisem mogel dati vsega od sebe. V drugo je bilo vse O. K., kar se je konec koncev videlo tudi na rezultatu. Po drugem mestu v Kitzbuehlu sem na Japonsko prišel po zlato medaljo in vesel sem, da sem držal obljubo, ki sem jo dal svojim najbližjim,« je bil neskromen rdečelasec, kateremu je glavni hobbi barvanje las. Dobre volje je bil tudi njegov 31-letni rojak Furuseth: »Dolgo časa sem čakal na ta trenutek, vedel sem, da mi mora enkrat uspeti. Tveganje na obeh progah se mi je obrestovalo,« je dejal Furuseth. Povsem drugačne volje je bil Sykora, ki je s prvega padel na tretje mesto. »Mislim, da bi lahko storil več, kot sem. Z drugo vožnjo se ne morem ravno pohvaliti, tako da moram biti z bronom povsem zadovoljen,« je dejal elanovec.

Slovenska olimpijska reprezentanca se bo domov vrnila brez medalje. Čeprav so bila pričakovanja pred zadnjo tekmo v alpskem smučanju, moskim slalomom, velika, ni bilo dovolj sreče, da bi se Slovenci v zadnjem trenutku vendarle dokopali do tako zeljenega cilja. Sanje o tem so bile že kmalu končane, in sicer po štartni številki 14, ki jo je nosil peti z veleslaloma Jure Kosir. Mojstrančan je prišel do vmesnega časa, kjer je bil med najhitrejšimi, nato pa je v megli in sneženju naredil napako in odstopil. »Proga je bila

dobro pripravljena, vendar je bila vidljivost zelo slaba. Če ne vidiš podlage, se ti hitro zgodi, da narediš napako. Preveč sem obremenil notranjo smucko, kar se ni dalo več popraviti. Razočaran sem, saj sem bil dotlej odlično na progi. Malo me tolazi dejstvo, da sem tu vendarle nekaj pokazal,« je bil na cilju razočaran Kosir. Se pred njim je sel s proge tudi Andrej Miklavc, ki se je odločno pogel na progo, vendar se v vrhnjem delu napravil klasično slalomsko napako - zajahal je vratca. »Od tekme sem veliko pričakoval. Sel na vse ali nič in do usodne napake je bil moj občutek dober, a to mi nič ne pomaga. Na žalost so se zame olimpijske igre hitro končale. Čeprav po letih nisem med najmlajšimi, se pocutim mlad, tako da upam, da bom imel prilnost nastopiti se na svojih četrth olimpijskih igrah,« je dejal Miklavc. Tako sta v

konkurenci ostala le se Matjaz Vrhovnik in Drago Grubelnik, ki pa zaenkrat slovenskega smučanja se ne moreta reševati. V prvi vožnji sta prišla na solidno 18. oziroma 20. mesto. Za 17. Albertom Tombo, ki ga je po njegovih besedah mučila poškodba hrbta, ki jo je dobil pri padcu na četrtekovem veleslalomu, sta zaostajala vsega nekaj stotink. Za drugo vožnjo sta napovedovala napad. Najprej je sel na progo mladi Grubelnik, ki je prišel do vmesnega časa, nato pa tudi on sel po stopinjah Kosirja in Miklavca. Edini s slalomsko uvrstitvijo je tako postal Vrhovnik, ki si je tega tudi najbolj želel.

V ciljni areni sta direktor reprezentanc Tone Vogrinc in trener Pavle Grasič se dolgo premnevali dogodke. »Nismo imeli sreče. Za Jureta lahko rečem, da je v izvrstni formi, kar je do padca tudi dokazal. Miklavc je imel v zadnjem času

težave z materialom, a je tu pokazal, da je sposoben velikih dosežkov. Grubelnik je v Nagano prišel nabirati izkušnje, za Vrhovnika pa sem že dolgo časa vedel, da trenutno ni sposoben vrhunske uvrstitve,« je dosežke svojih varovancev ocenil Grasič. Se bolj razočaran je bil oče ter mama slovenskega smučanja Vogrinc: »Katastrofa. Kosir in Miklavc sta bila v taki formi, ki je obetala medaljo. A žal je slalom loterija, v kateri tokrat nista bila uspešna. Kdo bi lahko bil zadovoljen ob takih rezultatih. Peto mesto Jureta Kosirja v veleslalomu je edina vrhunska uvrstitev alpskih smučarjev, kar je občutno premalo. Se bolj kot moški so me razočarala dekleta. Ne vem, kaj je narobe, a puske v kurozo ne mislimo vreči. Verjetno bo potrebna sveža kri v trenerskih vrstah,« je dejal Tona.

Rezultati slaloma

1. Hans-Petter Buraas (Nor) 1:49.31 (55.28 + 54.03); 2. Ole Christian Furuseth (Nor) 1:50.64 (55.53 + 55.11); 3. Thomas Sykora (Avt) 1:50.68 (55.06 + 55.62); 4. Tom Stiansen (Nor) 1:50.90 (55.70 + 55.20); 5. Christian Mayer (Aut) 1:51.09 (56.37 + 54.72); 6. Thomas Stangassinger (Avt) 1:51.25 (55.63 + 55.62); 7. Finn Christian Jagge (Nor) 1:51.39 (56.06 + 55.33); 8. Joel Chenal (Fra) 1:51.51 (56.68 + 54.83); 9. Kalle Palander (Fin) 1:51.81 (56.37 + 55.44); 10. Pierrick Bourgeat (Fra) 1:51.82 (56.28 + 55.54); 11. Matteo Nannetti (Ita) 1:51.96 (56.59 + 55.37); 12. Didier Pasche (Svi) 1:52.03 (56.67 + 55.36); 13. Kiminobu Kimura (Jap) 1:52.15 (56.53 + 55.62); 14. Sebastien Amiez (Fra) 1:52.19 (56.96 + 55.23); 15. Matthew Grosjean (ZDA) 1:52.56 (56.58 + 55.98); 16. Angelo Weiss (Ita) 1:52.80 (56.87 + 55.93); 17. Matjaz Vrhovnik (Slo) 1:54.65 (57.36 + 57.29); 18. Paul Accola (Svi) 1:54.91 (57.56 + 57.35); 19. Michael Von Gruenigen (Svi) 1:54.96 (57.33 + 57.63); 20. Gaku Hirasawa (Jap) 1:55.24 (57.74 + 57.50) - uvrščenih je bilo 31 smučarjev, 26 jih je odstopilo v prvi vožnji, 6 v drugi, 2 smučarja (1 v prvem in 1 v drugem teku) pa nista startala.

ALPSKO SMUČANJE / PO NEUSPEŠNEM NASTOPU V NAGANU

Letošnja sezona se bo za Tombo nadaljevala v Crans Montani

Ne bo pa nastopil v svetovnem pokalu v Juž. Koreji - V prihodnjih dneh se bo odločil, če bo v prihodnjem letu končal svojo tekmovalno kariero

NAGANO - Letošnji olimpijski podvig Alberta Tombe je trajal natančno 74 sekund: 17 jih je porabil do padca v četrtekovem veleslalomu, 57 pa v včerajšnjem slalomu, v katerem je opravil le en sam spust, osvojil zanj več kot skromno 17. mesto, nato je pa odstopil. Skoraj dve sekundi zaostanka je bilo tudi za Tombo preveč, da bi ga lahko v drugi vožnji izničil in se približal vsaj bronasti kolajni.

Ta zaostanek pa ni bil edini, ki je vplival na Tombovo odločitev. V četrtekovem padcu se sicer ni poškodoval, se je pa močno udaril, tako da je obcutil v zadnjih dneh hude bolečine. Zdravnik mu je sicer dal pred startom injekcijo proti bolečinam, ki pa ni zadostovala. Ze ves čas pred slalomskim nastopom je bil nesprossen in zakrčen. To, kar se je nato zgodilo, zato v bistvu niti ni presenetilo njegovega tekmovalnega staba.

Ko je pred desetimi leti Tomba v

Calgaryju osvojil svoje drugo olimpijsko zlato z zmago v slalomu, so po bolonjskih ulicah manifestirali njegovi navijači z velikim transparentom na celu, na katerem je pisalo: »Legenda se nadaljuje.« Včeraj so bile bolonjske ulice opustele in o kakih napisih ni bilo ne duha, ne sluha. Sploh pa je vprašanje, kaj bi lahko zdaj napisali na transparent.

Nadaljnja športna kariera Tombe v tem trenutku namreč ni znana. Sam je kmalu po odstopu v Nagano izjavil casnikarjem, da se bodo ponovno videli v Crans Montani. Iz tega lahko sklepamo, da prihodnji teden ne bo startal na svetovnem pokalu (ki bo prvič potekal na snežiscih Južne Koreje), nato pa bo nadaljeval s tem tekmovaljem v Evropi. Ali to pomeni, da namerava dokončati le še letošnjo sezono ali pa bo po njej spet nadaljeval s tekami v prihodnjem letu, trenutno ni znano. To bo sam sporočil v prihodnjih dneh.

Tomba je bil doslej za Italijo mnogo več, kot zgolj športnik z dobrimi rezultati. V vrh italijanskega smučanja se je pred več kot desetletjem povzpел skoraj bolj iz političnih razlogov kot pa zaradi njegove tedanje športne vrednosti. Vodstvo Italijanske smučarske zveze je namreč nekoliko srepo gledalo na dotlej skoraj popolno prevlado Južnih Tirolcev in Aostancev v državni reprezentanci in se je odločilo kot »protiutez« vključiti v vrste »azzurrov« tudi kakega smučarja z apeninskega področja. Izbira je padla na Tom-

bo, čeprav ni nihče pričakoval, da bi lahko ta mešanec iz Bologne kaj dosegel med prekaljenimi gorjanci iz Alp.

Toda zmotili so se tudi največji poznavalci tega sporta: 50 zmag v svetovnem pokalu, 3 zlate in 2 srebrni kolajni na treh olimpijskih igrah, osvojitev svetovnega pokala, vse to je zbral Tomba »la bomba«, mladenič, ki je s svojimi uspehi in pravo italijansko neposrednostjo prispeval k temu, da je skupaj s pizzo in Ferrarijem postal najbolj znan italijanski »izvozni artikel« po vsem svetu.

HOKEJ NA LEDU / V TEKMI ZA 3. MESTO

Finska zasluženno ugnala Kanado

Finci tako ubranili bron iz Lillehammerja

NAGANO - Finska hokejska reprezentanca je včeraj pred 10.400 gledalci v razprodani dvorani Big Hat s 3:2 (2:1, 0:1, 1:0) slavila nad petkratnimi olimpijskimi zmagovalci Kanadčani ter tako kot na olimpiadi pred stirimi leti osvojila bron. Kanada, ki je iz Lillehammerja odšla s srebrom, pa je prvič po olimpijskih igrah leta 1988 v Calgaryju ostala brez olimpijskega odličja.

Izgleda, da se je Kanadčanom razočaranje nad grenkim polfinalnim porazom proti Česki globoko zazrl v kosti. Enaindvajsetkratni svetovni prvaki so se s Finci pomerili brez večjega navdušenja in le občasno pokazali svoje znanje. Na nasprotni strani so Finci igrali izredno motivirano ter na koncu slavili zaslužen zmag, čeprav jim je v poškodovanem vratarju Teemu Seläenneju manjkalo zelo pomemben član ekipe. Jari Kurri, s 37 leti drugi najstarejši igralec olimpijskega turnirja, je Fince ze v četrtni minuti popeljal v vodstvo. Na izenačenje Roda

Brind'Amourja (17.) je Jere Lehtinen 33 sekund pozneje odgovoril z 2:1. Kanadski zvezdnik Gretzky je v 23. minuti odlično podal Brendanu Shanahanu in izid je bil ponovno izenačen. Zadnji zadetek je 17 sekund po začetku zadnje tretjine uspel enemu od devetih članov finske reprezentance, ki ne igrajo v ligi NHL, Villu Peltonenu. Zmaga Fincev v boju za tretje mesto pomeni, da so vse tri favorizirane ekipe Kanada, ZDA in branilka olimpijskega odličja Švedska - ostale brez medalj. Danes se bosta za zlato olimpijsko medaljo pomerili Ruska in Česka.

Finska je na ZOI v Naganu osvojila bronasto medaljo tudi v ženskem hokeju, ki je bil letos prvič olimpijska disciplina.

Pa še zanimivost, ki morda na najboljši način ponuja razlago, zakaj je Kanada ostala brez medalje: Wayne Gretzky (na sliki), igralec NHL z največ zadetki vseh časov, je olimpijski turnir končal s stirimi podajami in brez zadetka.

BOB ŠTIRISED

Po dveh bronih Langnu še zlato

Nemčija II pred Švico

NAGANO - Na olimpijski preizkušnji v bobu štirisedu je v Naganu slavila druga nemška posadka pod vodstvom Christopha Langna, ki je prehitela prve posadke Švice in Francije ter Velike Britanije. Langen je tako po dveh bronastih kolajnah v bobu dvosedu vendarle prisel do tako zelene zlate medalje.

Olimpijska preizkušnja se je sicer končala po treh voznjah, saj so v včerajšnjem prvem delu tekmovanja zaradi dezja drugo voznjo odpovedali, medtem ko so danes uspešno izvedli obe. Prva nemška postava v sestavi Christoph Langen, Markus Zimmermann, Olaf Hampel in Marco Jakobs je s progo brez težav opravila najbolje, v vodstvu pa je bila tudi po prvem delu preizkušnje.

Za štirikratnega svetovnega prvaka Langna je ta zlata medalja vredna še več, saj je doslej dvakrat osvojil bron, in sicer v bobu dvosedu: leta 1992 v Albertvillu in pred tednom dni na Izumi Kognu. Navdušeni sta bili tudi posadki Francije in Velike Britanije, ki sta si razdelili bron. Za Francijo je to namreč prva olimpijska medalja v bobu sploh, za Britanijo pa prva po igrah v Innsbrucku leta 1964.

Italijanska posadka je razocarala in zasedla se 14. mesto.

BIATLON / ŠTAFETA 4 X 7,5 KM ZA MOŠKE

Nemci že tretjič olimpijski prvaki

Frank Luck v štafeti že v Albertvillu in tudi v Lillehammerju - Italija deveta, Slovenija 11.

NOZAVA ONSSEN - Nemski biatlonci so predzadnji tekmovalni dan na zimskih olimpijskih igrah v Naganu v štafeti 4x7,5 kilometra že tretjič zapored postali olimpijski prvaki. S tem so se odkupili za druge slabe uvrstitve na teh igrah ter se ob bok postavili biatlonkam, ki so v četrtek prav tako osvojile stafetno zlato. Nemčija zdaj prepričljivo vodi na seznamu dobitnic medalj, saj jih ima 29, od tega 12 zlatih.

Ricco Gross, Peter Sendel, Sven Fischer in Frank Luck so za progo potrebovali uro in 21:36, 2 minute, in sicer 20, 1 sekunde manj kot srebrni Norvežani in 43, 1 sekunde manj kot bronasti Rusi. Gross je temelje nemskemu uspehu postavil že v štafeti v Albertvillu leta 1992 in Lillehammerju leta 1994. Tudi tokrat je 27-letni tekmovalc končal prvi, medtem kot je bil Peter Sendel edini, ki je streljal brez zgrešenih strelcev. Sven Fischer je moral dva strela ponoviti, vendar je tekel najbolje od vseh in Nemčiji tudi pritekel odločilno prednost pred Norveško in Rusijo. Franck Luck (na sliki) je to prednost ubranil, kljub močnim norveškim poskusom. »Pritisk na nas je bil velik, se je stinjala cetera, ki se je v posamičnih nastopih izjemno slabo odrezala, zato si je uspeha se toliko bolj zelela. Zadnja biatlonska tekma, ki je potekala v relativno lepem vremenu, jim je prinesla srečo.

S tretjim zlatom se je Gross uvrstil na tretje mesto lestvice najuspešnejših nemških olimpijcev, saj ima skupaj pet medalj: sre-

brni si je pritekel leta 1992 in 1994 v sprintu na 10 kilometrov. Sicer pa je Gross na prvem mestu v svetovnem pokalu.

Italija je osvojila deveto, Slovenija pa enajsto mesto.

Rezultati: 1. Nemčija (Ricco Gross, Peter Sendel, Sven Fischer, Frank Luck) 1:21:36.2 (0); 2. Norveška (Egil Gjelland, Halvard Hanevold, Dag Bjoerndalen, Ole Einar Bjoerndalen) 1:21:56.3 (0), +20.1; 3. Rusija (Pavel Muslimov, Vladimir Dracev, Sergej Tarasov, Viktor Majgurov) 1:22:19.3 (0), +43.1; 4. Belorusija 1:23:14.0 (0), +1:37.8; 5. Poljska 1:24:09.8 (0), +2:33.6; 6. Latvija 1:24:24.4 (2), +2:48.2; 7. Francija 1:24:53.0 (2), +3:16.8; 8. Finska 1:25:01.4 (2), +3:25.2; 9. Italija (Patrick Favre, Wilfried Pallhuber, Rene Catinussi, Pier Alberto Carrara) 1:25:07.3 (1), +3:31.1; 10. Švedska 1:25:25.7 (0), +3:49.5; 11. Avstrija 1:25:33.8 (2), +3:57.6; 12. Slovenija (Saso Grajč, Jozé Poklukar, Janez Ozbolt, Tomaz Globočnik) 1:25:43.2 (2), +4:07.0; 13. Estonija 1:26:30.2 (0), +4:54.0; 14. Česka 1:26:35.5 (0), +4:59.3; 15. Japonska 1:27:55.7 (4), +6:19.5; 16. Kazahstan 1:27:56.0 (1), +6:19.8; 17. ZDA 1:28:13.9 (0), +6:37.7; 18. Ukrajina 1:28:57.1 (4), +7:20.9.

SHORT TRACK / KONEC

Zadnji naslovi v Kanado, Južno Korejo in Japonsko

NAGANO - V hitrostnem drsanju na kratkih stezah so bile na sporedu tri končne odločitve. Japonec Takafumi Nisitani je na 500-metrski stezi osvojil prvo zlato olimpijsko medaljo za svojo državo v tem sportu doslej. Srebro si je zagotovil Kitajec Yulong An, japonsko zmagovalce pa je s tretjim mestom zaokrožil Hitosi Uematsu.

V štafeti na 5000 metrov je s časom 7:06, 075 slavila Kanada pred Južno Korejo in Kitajsko. Za Kanado so drsali Marc Gagnon, Francois Drolet, Derrick Campbell in Eric Bedard, ki so bili v skupnem sestevku za piclih sedem desetih sekund hitrejši od južnokorejske četverice (Dong-Sung Kim, Ho-Eung Lee, Jun-Hwan Lee, Ji-Hoon Chae), pet sekund in pol pa so bili počasnejši Kitajci (Yulong An, Ye Yuan, Kai Feng, Jiajun Li). Četrto mesto je osvojila Italija v postavi Diego Cattani, Fabio Carta, Maurizio Carnino, Michele Antonioli, ki so dosegli čas 7:15, 212. V B finalu je bila najboljša Japonska s časom 7:01, 660 pred ZDA (7:02, 014) obe reprezentanci pa bi s tema casoma osvojili zlato in srebro v A finalu.

Na 1000 metrov za ženske je zlato olimpijsko kolajno osvojila Chun Lee-Kyung iz Južne Koreje, druga je bila Kitajka Yang Yang (S), bron pa si je pridrsala rojakinja zmagovalke Won Hye-Kyung. Se v četrtfinalu je Kitajka Yang Yang (A) postavila nov svetovni rekord (1:31, 99), s čimer je za 0, 35 sekunde izboljšala skoraj leto in pol star rekord danasnje zmagovalke, v finalu pa je bila diskvalificirana.

INTERVJU / POGOVOR Z MOJMIROM KOKOROVCEM

Tudi ženski hokej borben in zanimiv

Kljub temu bi bile hokejistke v boju z moško ekipo brez možnosti za zmago

Hokej na kotalkah je zelo podoben hokeju na ledu, saj je njegova poletna izpeljanka. V zamejstvu ga goji le eno naše društvo, openski Polet (ki je tudi sicer zelo kotalkarsko usmerjen).

Mojmir Kokorovec, ki izhaja iz znane openske športne družine, je eden izmed 'apostolov' openskih hokejistov. Zdel se nam je pravi sogovornik za besedovanje o tej športni zvrsti.

Nam lahko opišete v nekaj besedah nastanek naše edine zamejske hokejske ekipe?

»Hokej smo začeli igrati leta 1993. Do leta 1969 smo igrali tradicionalni hokej na kotalkah, od tedaj naprej pa 'in line', na rolerjih, t.j. na kotalkah, kjer so vsa stiri kolesca v isti vrsti, drugo za drugim.«

V enotni ligi??

»Ne, kotalkarji imajo svoje prvenstvo, rolarji pa tudi svoje. To sta dve različni ligi.«

V kakšnem prvenstvu nastopate?

»V A ligi, trenutno pa smo prvi v italijanskem pokalu.«

Kakšno je zanimanje mladine pri nas za to športno igro?

»Se kar zadovoljivo. V naši ekipi igra poleg Opencev tudi vrsta igralcev iz drugih krajev, iz Trsta, Doline, Boljunca in drugod. Imamo pa tudi narasčaj, saj trenira v kategoriji U-15 kar 25 hokejistov.«

So pravila v hokeju na kotalkah enaka onim na ledu?

»V kategoriji 'in line' so - z izjemo nekaterih manj pomembnih podrobnosti - enaka v obeh disciplinah, na klasičnih kotalkah pa je nekaj več razlik, glede na to, da je na ledu dopuščena bolj groba igra.«

Po svetu gradijo danes ledene plosče že tudi v bolj toplih krajih. Ste kdaj razmisljali o tem, da bi tudi pri nas postavili tak objekt?

»Pred časom se je o tem nekaj govorilo, vendar urenitve take zamisli ni realno. Tudi če bi to ne terjalo izrednih gradbenih stroškov je vzdrževanje takega objekta v naših razmerah nemogoče. Samo vzdrževanje ledu stane danes 150.000 lir na uro, naprave za zamrzovanje pa morajo delovati 24 ur na dan in to vsak dan vsaj

deset mesecev. Ni težko izračunati, kakšna bi bila cena vzdrževanja ledene plosče v razmerah, ko je se za sprotno delovanje ekipe težko najti finančno kritje, saj odigramo letno 60 do 70 tekem in tudi tukaj stroški niso majhni.«

Sledite kaj olimpijskemu hokeju?

»Seveda! Vedno.«

Vas komentar?

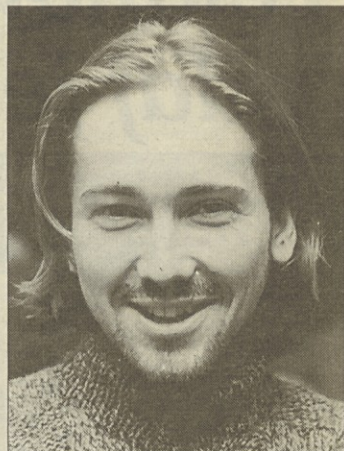
»Presenečenj doslej ni manjkalo. Bil sem trdno prepričan, da se bosta v finalu potegovali za zlato kolajno Rusija in Kanada. Kot vidite se to ni zgodilo. Neuspeha Kanade res nisem pričakoval.«

Kaj pa menite o ženskem hokeju?

»Hja, no, v bistvu mi je zelo všeč. Dekleta igrajo izredno napadalno in v tem ni ženski hokej prav nič podoben drugim ženskim sportom. Včasih so igralke v svoji igri že kar hudobne.«

Kako bi bilo, če bi ženska ekipa igrala proti moški?

»Zanesljivo ne bi dekleta imele prav nobene možnosti za uspeh. Moški uveljavljajo pov-

sem drugačen igralni ritem, tak, kakrsnega ženske ne zmorejo.«

Poznamo tudi ženski hokej na kotalkah?

»Da, vendar le na tradicionalnih kotalkah. Sicer nekatere hokejistke igrajo tudi v kategoriji 'in line', toda le v starosti pod 15. letom, pa se tam v mesanih ekipah, skupaj s fanti.«

Ali imate tudi vi vtis, da je med vsemi športi hokej najbolj pretepaški?

»To pa prav gotovo.«

Kako bi pa izgledal nogomet na kotalkah?

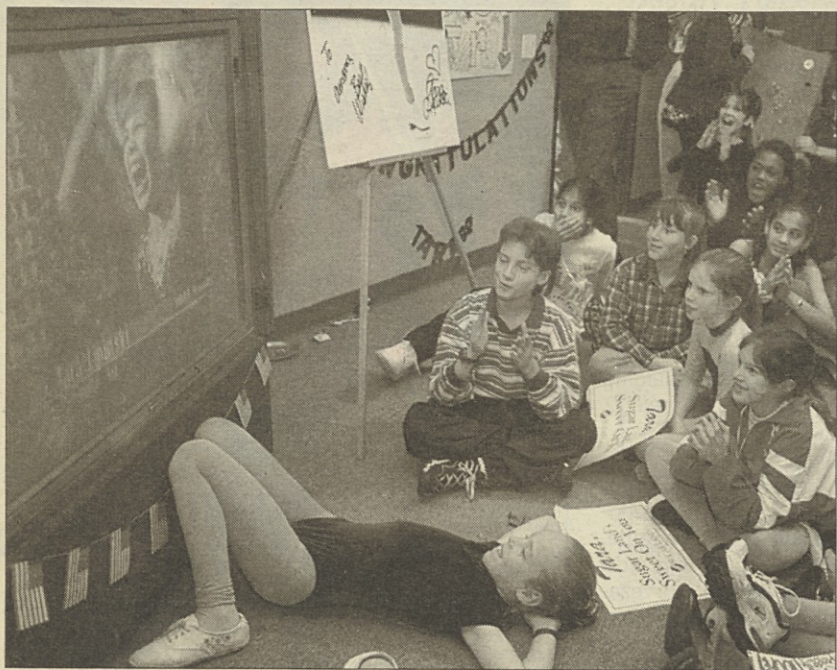
»To sem že videl nekoč v Padovi, moram pa reči, da ni videti prav nič zabavno.«

UMETNOSTNO DRSANJE / ZAKLJUČNA REVIJA

Candeloro in Tara Lipinski navdušila

»Virtuozinja skokov« izvedla kratki in prosti program - Francoz »raznežil« občinstvo

NAGANO - Na tradicionalni reviji v umetniškem drsanju na zimskih olimpijskih igrah v Naganu sta blestela dobitnica zlatega odličja Tara Lipinski (ZDA) in Philippe Candeloro (Fra), ki je pred tednom dni osvojil bronasto medaljo.

»Virtuozinja skokov«, 15-letna Tara Lipinski, dobitnica zlate olimpijske medalje, je pred večstično množico z značilnim nasmeskom najprej ponovila kratki program, po bučnem aplavzu in vzklikanju množice, ki jo je uspela ponovno priklicati, pa se prosti program.

Francoz Candeloro je na drsalni reviji ponovil prosti pro-

gram, s katerim je podobno kot pred tednom dni povsem raznežil občinstvo. Francoz je tako kot v tekmovalnem delu izjemno opravil nastop, kombinacijo zahtevnih skokov in dantanjskega sabljanja.

Po končanem nastopu ga je navdušeno občinstvo zasulo s plisastimi igračkami in ga uspelo ponovno priklicati na ledeno ploskev.

Dobitnici srebrne olimpijske medalje Michelle Kwan (ZDA) se nastop na reviji sicer ni najbolje posrečil, saj je ob izvedbi dvojnega aksla padla. Kljub temu pa je bil njen nastop sproščen.

Na reviji zaradi poškodb dimelj ni

nastopil dobitnik srebrne medalje Elvis Stojko (Kan).

Namesto nastopa se je v nagovoru zahvalil občinstvu za podporo ter izrazil obžalovanje, da zaradi bolečin se vedno ne more nastopiti.

Revijo je zaključil olimpijski prvak Ilija Kulik (Rus), ki je nastopil s prvim samurajskim mečem in z njim pod roko izvedel dvojni aksel.

V Sugar Landu v Teksasu, domačem kraju nove olimpijske prvakinja, pa so njene vrstnice in drsalke v Aerodrome Ice Ringu na velikem ekranu (na sliki AP) z navdušenjem spremljali nastop »domače« drsalke. Ko so videli ocene, pa se je pravo veselje šele začelo.

olimpijske iskrice...olimpijske iskrice...

Predzadnji dan tudi potres

Na olimpijskih prizoriščih so predzadnji dan iger občutili tudi rahel potres. Ob 9.55 uri po lokalnem času so seizmologi zabeležili potresni sunek z močjo pete stopnje po Mercalijevi lestvici, epicenter potresa pa je bil kaksnih 50 kilometrov severovzhodno od Nagana. Najmočnejše so potres med tekmo občutili slalomisti v Siga Kognu, ki je med olimpijskimi prizorišči najbližje epicentru.

Timmerjeva bo pozirala za Playboy?

Dvakratna olimpijska zmagovalka v hitrostnem drsanju Marianne Timmer je dobila zanimivo ponudbo. Zanj se zanima »moški magazin« Playboy, ki jo seveda želi slikati golo. Glavni urednik revije za Nizozemsko Jan Heemskerk pravi, da je Timmerjeva ze pritrdila, seveda pa uradno nima še ničesar v roki. Morda bo Playboyju končno uspelo. Doslej se je omenjeni casnik ze večkrat trudil, da bi objavil fotografije hitrostnih drsalk, a vselej zaman.

Krajše smuči za skakalce

Mednarodna smučarska zveza (ISF) preučuje možnost, da bi smučarjem skakalcem predpisala krajšo dolžino smuči. S tem naj bi po besedah predsednika Zveze nordijskih kombinatorcev pri ISF, Norvežana Harald Aarhuse, tudi »odraslim« skakalcem omogočili zmage. Večina smučarjev skakalcev je namreč nizke rasti in teže, daljše smuči pa jim omogočijo večjo dvizno silo in s tem daljši skok. Po besedah funkcionarjev ukrep ni predlagan zaradi

uspehov japonskih skakalcev, res pa je, da sta vodca japonska skakalca, Masahiko Harada (29) in Kazuosi Funaki (22), nizke rasti in teže.

V skladu s predlogom, o katerem bo FIS odločala meseca maja v Pragi, naj bi bila največja dolžina smuči 146 odstotkov visine skakalca. Veljavni predpisi pa dovoljujejo, da so smuči lahko daljše za 80 centimetrov od sportnikove visine, vendar največ 280 centimetrov.

Bure je dosegel 9 golov

Glavni junak polfinalnega hokejskega obračuna med Rusijo in Finsko, ki so ga Rusi dobili s 7:4, je bil Pavel Bure (Vancouver Cannucks), ki je dosegel kar pet zadetkov za »zbornajo komando«. Na novinarski konferenci je Rus kar precej časa premisljeval, kdaj v karieri je na eni tekmi dosegel več golov, nato pa se je le spomnil: »Imel sem kaksnih 12 let. Igrali smo moskovsko prvenstvo in na eni od tekem, ki

smo jo dobili s 30:0, sem dosegel devet zadetkov.«

Nogomet še vedno na 1. mestu

Kljub zimskim olimpijskim igram za Italijane ostaja sport številka ena nogomet.

To so spoznali tudi v italijanski hiši v Naganu in zato so tam že prejšnjo nedeljo za vse navijače odprli stavnico za nogometno loterijo s pari italijanske lige.

Zadovoljne panožne zveze

S finančnim učinkom letosnjih ZOI je zadovoljnih tudi sedem mednarodnih panožnih sportnih zvez, zastopanih v Naganu. V primerjavi z Lillehammerjem bodo panožne zveze v Naganu s strani MOK dobile skoraj trikrat toliko denarja, kot na Norveškem (20 milijonov dolarjev).

Mednarodne zveze za smučanje, hokej na ledu in drsanje bodo prejele po 10, 8 milijon dolarjev, zveze za bob, sankanje,

biatlon in curling pa po 4, 85 milijona dolarjev

Očka je moral razvezati mošnjicek

Zvezdnik severnoameriške profesionalne hokejske lige Mark Messier, ki je nastopil tudi na ZOI v Naganu, se je s privolitvijo v povečanje alimenterov, ki jih plačuje materi svojega 10-letnega sina Lyona, izognil sodnemu procesu. Messier, ki igra za ekipo Vancouver Canucks, je za sina doslej mesečno plačeval 1500 dolarjev, mati Leslie Young pa je zahtevala, da se mesečni obrok zviša na 10.000 dolarjev. Za zdaj ni znano, za kakšen znesek sta se na koncu pogodila. Za triletno pogodbo z Vancouver Canucks je Messier dobil 20 milijonov dolarjev. »Zelo ljubim svojega sina, za katerega sem prevzel odgovornost, ko se je rodil. Veseli me, da smo dosegli dogovor,« je ob razpletu dejal Messier. Youngova mu je pred desetimi leti morala prek sodne poti dokazati, da je oče njenega sina.

SRHLJIVKA / NAPETOST DOSEGLA VIŠEK

Kjer se prepirata dva tretji dobiček ima?

Uresničila se je napoved, da bo o zmagovalcu odločal zadnji dan iger. Bron in srebro neznanki

T O T O N A G A					
	PRIMORSKI DNEVNIK	RADIO TS A STV	NOVI GLAS	NOVI MATAJUR	RADIO OPCINE
Dnevne točke	22	24	13	21	21
Skupne točke	388	386	376	313	390

Sam mojster detektivskih filmov Alfred Hitchcock ne bi mogel pripraviti bolj neverjetnega in izenačenega razpleta, kot se pravzaprav dogaja v naši igri. Manjka se zadnje kolo in edina novost je, da se borijo za končno zmago samo še tri redakcije. Islandski slalomist Kristin Bjoernson je namreč pokopal upe Novega glasa, saj odstop ni prinesel njim nobene točke, medtem ko so ostali zadeli v polno.

No, tokratna igra - v nasprotju z drugimi igrami se igra samo za čast - je pokazala, da imamo v zamejstvu, vsaj kar se zimskih sportov tiče, precej enotne poglede, zato mrtvi tek vse do zadnjega kola ne preseneča. Vprašanje je le, ali smo vsi izredni strokovnjaki, ali pa se na zimske sporte ne razumemo in je bolje, da se vrzemo v morje...

Vsekakor je trenutno vrstni red pri vrhu izredno izenačen, Radio Općine pa je imel pred zadnjimi obračuni točko naskoka pred Primorskim in stiri pred Radiom Trst A.

V redakciji PD (pa najbrž se kje) »sportno« upamo, da ne bo obveljal slovenski pregovor, ki pravi, da kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima. V zadnjih kolih sta slast prvega mesta okusila le Radio Općine in Primorski Dnevnik, pa ne da bo sedaj na vrsti

Radio Trst A-Slovenska TV. O zmagovalcu lahko odloči Pietro Pillar Cottrer, saj bi dober rezultat italijanskega tekača pomenil skoraj gotovo zmago PD-ja, v obratnem primeru pa postane glavni favorit Radio Općine. Z uvrstitvijo od osmega do desetega mesta pa bi se okoristil Radio Trst A. Pomemben bo tudi hokejski finale, tu pa je veliko število golov napovedal le Novi Matajur, ki je že »out«, medtem ko bodo za ostale redakcije prevladale obrambe.

Spored 18. zimskih olimpijskih iger v Naganu

NEDELJA, 22. FEBRUAR

končne odločitve (2)

01.00 smučarski tek: 50 km prosto, moški

05.45 hokej na ledu: finale

10.00 zaključna slovesnost

OLIMPIJSKI TV SPORED

NEDELJA, 22. FEBRUARJA

0.55 Rai tre
Slovenija 2

Smučarski tek, 50km moški

5.45 Rai tre

Hokej, finale za 1. mesto: Rusija - Češka

5.45 Slovenija 2

Hokej, finale za 1. mesto

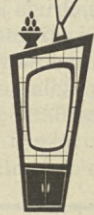
9.25 Slovenija 2

Slovenski nastopi (posnetek)

10.00 Rai tre

Zaključna slovesnost

Slovenija 2

Tekmovanja so končana, zdaj je na vrsti čiščenje

Včeraj so končali svoje nastope v sportni dvorani M Wave hitrostni drsalci in Japonci so takoj po končanih nastopih začeli s čiščenjem. (Telefoto Ap)

Iz fotografskega albuma prve svetovne vojne

V Dolu pri Devetakih, natanko tam, kjer se cesta iz Doberdoba priključi na državno cesto stev. 55 Trst-Gorica, je v starih casih stala večja gostilna, v kateri so se radi ustavljali vozniki, ki so prevzali najrazličnejše tovore z Goriskega proti morju in v nasprotno smer ter med nizinskimi predeli na Laskem in Krasom. Dol in Kras sta bila pred prvo svetovno vojno zelo tesno povezana in danes si te vezi le težka predstavljamo, saj so že desetletja zaradi meje pretrgane. Doljani so tedaj tako administrativno kakor tudi cerkveno gravitirali na Kras. Da ni meje, bi tudi danes od Devetakov do Opatjega sela kaj hitro prišli kar pes po zložni cesti, ki se dviga od Devetakov mimo kamnoloma na krasko planoto, ali pa se prej iz Paljkišca mimo stare sole v bregu po potki, ki je bila svoj čas kar

“prometna”, a ki je danes vsa zaraščena. Če pa pridemo vsi v Evropo, bomo morda čez čas lahko ponovno odkrili “stezi-ce, ki so včasih bile...”

Da se povrnemo h gostilni. Slika je bila po vsej verjetnosti posneta v drugi polovici leta 1916, potem ko so se avstroogrski čete po padcu Gorice umaknile na Kras. Stavba je močno poškodovana in je še brez balkona v prvem nadstropju, ki so ga dozidali pozneje. Nad vhodnimi vrati beremo napis “Ivan Stepančič - krčmar”, desno in levo od tega napisa pa so kazipoti za Opatje selo, Veliki hriback in Gorenje Gabrje na levi ter spet Opatje selo, pa za Novo vas, Paljkišce in Bonete na desni strani. Pred gostilno stoji italijanski stražar, za stavbo pa se dviga popolnoma gol kraski svet.

Skupina visokih italijanskih oficirjev si ogleduje razvaline avstroogrškega opazovališča na vrhu Pecinke, kakih 300 m visokega griča nedaleč od Lokvice pri Opatjem selu. Tod so se proti koncu leta 1916 bili hudi boji, saj je Pecinka kljub svoji skromni nadmorski višini predstavljala imenitno razgledišče, s katerega je pogled obsegal dober del Krasa vse do morja. Italijanske čete so Pecinko in sosedni vrh Pecino večkrat napadli z vso silo, vsak njihov poskus, da bi se prebili do vrha, pa so branilci zatrli. Kri je tekla tako na eni kakor tudi na drugi strani. Branilci so bili z umetnim rovom povezani s prostorno jamo, ki se razprostira pod zemljo, tako da se Italijani, ki so vrh Pecinke močno obstreljevali tudi s težko artilerijo, kar niso mogli nacuditi, da je v jarkih vrhu griča sploh še kdo živ in da se celo na njem pojavljajo vedno nove in nove skupine branilcev. Prve dni novembra se je Italijanom le posrečilo zavzeti vrh Pecinke. Slo pa je takole: nekatere čete, ki jim je bil po hudem bojevanju obljubljen krajši počitek v zaledju in ki so ze imele v

zepu ustrezno dovoljenje, je glavni stab nepričakovano ponovno poslal v boj. Mostvo, večinoma že zbrano v Dolu pri Devetakih, se je iz jeze in obupa uprlo in začelo streljati v zrak. Da je zadeva bila kar huda, govori dejstvo, da so oficirji iz “previdnosti” takoj odvrgli oficirske cene in monture... Kot poročajo nekateri takratni očitvidci, so oficirji po ukrotitvi upornikov obljubili mostvu, da bodo dogodek minimizirali pred višjimi oblastmi, če se jim posreči zavzeti Pecinko. Obupani infanteristi so se iz strahu pred neizogibno smrtno obsodbo zaradi upora na bojišču ponovno zagrizli v skale in zadnji dan oktobra dejansko zavzeli Pecino in sosedno Pecinko. Zal so marsikaterega branilca v tej akciji, ki je spravila množico obupancev v neposredno krvavo obračunavanje z drugo množico prav takih obupancev, Italijani tudi brez vsake potrebe enostavno poklali. Obnašali so se kot mačka z mišjo, je zapisal polkovnik A. Benedetti. No, mimogrede naj zabeležimo, da tudi uporniki le niso odnesli povsem cele kože, v Dolu so kljub zavzetju Pecine in

Pecinke par dni pozneje justificirali pet infanteristov, ki so se udeležili protesta.

Na vrhu Pecinke je danes vse spokojno. Se jugoslovanska vojska, ki je mnogo let po opisanih dogodkih redno oprav-

ljala tukaj “übunge”, se je umaknila. Ostale so skale, ostale so razbitine nekdanjega opazovališča, ostali so napol zaraščeni jarki, iz katerih vodijo v podzemlje samotne betonske stopnice...

Razvaline Stepančiceve gostilne danes. Zidovje, kar ga je preostalo, je pokrito z bršljanom, v ozadju je nekdanje goličave prerasla vegetacija, ki je iz leta v leto bujnejša. Stara gostilna, ki jo je malo naprej v smeri proti Gorici in čez cesto nadomestila gostilna Peric, ki so jo lastniki pravkar obnovili, je stala se za časa druge svetovne vojne. Nemci so jo 13. septembra 1943 sežgali, da bi ne mogla nuditi kritja partizanom.

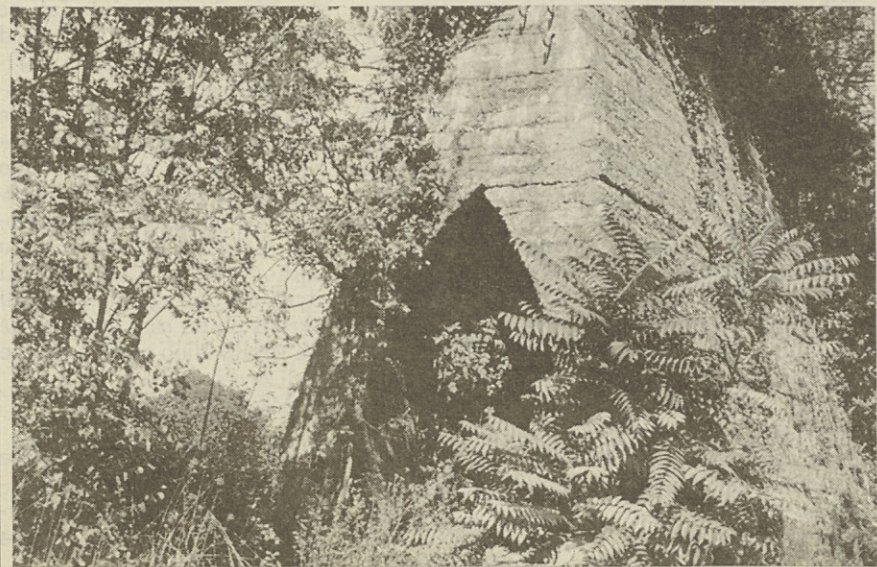
Zgoraj smo zapisali, da so Dutovlje za časa prve svetovne vojne zadobile vlogo pomembnega prometnega križišča. Na ravnici pod vasjo, tik železnice

proge Opcine (zdaj Sezana) - Stanjel - Nova Gorica, kjer se danes bohotijo vinogradi in kjer je svoj čas stala postaja “Feldbahn”, se pred očmi priložnostnega

sprehajalca nenadoma med zelenjem dvigne manufakt, ki ga vidimo na sliki. Gre za betonsko konstrukcijo, visoko kakih 8 metrov, ki se na vrhu zaključuje sila-

stolčno in skozi katero je speljan predor, prav tako silastoločnega profila. Nedaleč od te stoji druga enaka zgradba, medtem ko so od tretje vidne le se razvaline. Kaže, da gre za serijo treh skladišč za municijo, od katerih je eno leta 1918, ko je bila sicer fronta na Piavi, razneslo. Domacin Albin Tavcar, letnik 1921, pravi, da je od starejših slisal, da je neki mozakar, Anton Tavcar, tisti dan stal na njivi nedaleč od skladišč, ko je zaslišal klic “Feuer, Feuer!” in videl vojake bezati na vse strani. Tedaj je nastala strahovita eksplozija, ki je nesrečnega Antona, ki se je bil skril za neko češnjo, vrglo daleč stran in mu odtrgalo roko.

Tekst in slike
Elio Fornazarič

Avstrogrška vojska je po vstopu Italije v vojno leta 1915 speljala vrsto vojaških železnih prog tudi na našem Krasu. Iz Dutovelj je na primer speljala normalnotirno progo mimo Komna do Kostanjevice, ozkotirno progo do Gorjanskega in drugo ozkotirno progo (z izhodiščem v sosednjih Krepljah) do Britofa pri Divaci. S tem so Dutovlje postale važno prometno središče za oskrbovanje soške in kraske fronte z vsem potrebnim materialom za vojsko, pa tudi za odpravljanje ranjencev globlje v zaledje.

Slediti danes tem nekdanjim progam na terenu ni prav lahka stvar. Gre namreč za proge, ki so jih speljali tako, da so se ogibale dolin in vzpetin, ne da bi bilo treba zgraditi mostove in večje nasipe ali izvrtati predore. Kovinske strukture so Avstrijci odstranili že leta 1917, tako da so danes na kraskih tleh vidni le posamezni odseki nekdanjih tras, pa se ti so

večinoma težko dostopni in močno zaraščeni. Ozkotirna proga Kreplje-Gorjansko je sla mimo Krajne vasi, Pliskovice, Velikega dola in Brij do neke ravnice pod klancem, s katerim se današnja asfaltna cesta z nabrežinske strani v zadnjem delu vzpenja v vas Gorjansko. Traso je na vsej dolžini močno zaraslo grmovje in le tu pa tam se se razodeva trmastemu stezosledcu. Ponekod pa je nujno potrebna pomoč domačinov. Tako mi je prijazen Slavko Bacer iz Velikega dola lansko jesen pokazal traso ozkotirne železnice na odseku nedaleč od vasi, kjer se danes razprostira vinograd. Pokazal mi je tudi parcelo, na kateri je tedaj stala vojaška bolnica stev. 915, in katero bi brez njegove pomoči najbrz dolgo zaman iskal. V tej zvezi velja morda zabeležiti, da je to menda edini primer vojaške bolnice v zaledju kraske fronte brez vojaškega pokopališča (zato jih je pa v bližnji vasi Brje kar več).

ZGODOVINA

Lakota v Trstu: kokoš v zameno za 3 kg fižola in 2 kg ječmena

V letu 1918, zadnjem letu prve svetovne vojne, je Tržacane seveda zelo skrbelo, kako bodo opoldne in zvečer dobili nekaj na mizo, da bi se vsaj za silo okrepčali. Če moramo verjeti temu kar beremo v takratnih tržaskih listih - in to tudi verjamemo - je bila skrb za kos kruha primarna za vse prebivalstvo, se zlasti za najrevnejše sloje.

Vojna je se trajala. Na vzhodu sta se Nemčija in Avstroogrška rešili krvavega vojskovanja z Rusi. Po premirju sklenjenem že v letu 1917 so se na začetku leta 1918 pričela mirovna pogajanja v Brest Litovsku. Pogajanja niso bila lahka. Razlogov je bilo seveda več. Nemci, z njimi tudi Avstro-Ogrska, so imeli do Rusov velike zahteve. Vrh vsega so Ukrajinci, ki so si takrat izborili samostojnost, imeli svoje poglede na mirovna pogajanja. Poleg tega je bila Rusija v tem času razklana. Po oktobrski revoluciji so mirovna pogajanja vodili boljševiki; vodja pogajalcev je bil Trotski. Bili pa so sibki, kajti v notranjosti Rusije so skušali carju zvesti generali razbiti sovjetsko oblast, tudi s pomočjo Angležev in Japoncev. Ti so se izkrcali na vzhodni obali Sibirijske in ogrozili sovjetsko oblast.

Na italijanski fronti na Piavi so sicer vsak dan in vsako noč pokale granate, a praktično je bil tu mir. Frontna linija se je bila ustalila že v novembru leta 1917 in vsakdanje praske je niso spremenile. Pokalo je torej dobrih sto kilometrov od Trsta in Gorice.

Vojna je divjala tudi na Balkanu in na Bliznjem vzhodu. Nemcem in Avstrijcem so tam bili zavezniki Bolgari in Turki. Angleži so iz zasedenega Egipta prodirali skozi Palestino in Sirijo proti severu. Nemci in Bolgari so se upirali zavezniškemu prodiranju v Makedoniji.

Huje je bilo na severu, kjer so se posteno topli Nemci in Francozi, s katerimi so takrat sodelovali Belgijci, Angleži in Američani, ki so bili komaj vstopili v vojno. Tam so bili najhujsi boji, ki so v tudi tem letu zahtevali stotine smrtnih žrtev na obeh straneh. Fotografije o bojih v teh krajih so običajno "junaske", kar je seveda služilo propagandi enih in drugih. Kako je bilo takrat, so napisali razni pisci sele pozneje. Najbrž je najbolj znan roman "Na zahodu nič novega", ki ga je napisal nemški pisatelj Erich Maria Remarque. Ker ni bilo njegovo opisovanje prav nič "junasko" je moral Remarque zbežati iz Nemčije, ko so prišli nacisti na oblast.

Prav takšen "Na fronti nič novega" je bil moto vsakodnevnih uradnih poročil raznih generalstabov, tudi avstroogrškega in italijanskega. Dnevnik, tudi tržaska Edinost in Il Lavoratore, sta uradna poročila z Dunaja objavljala vsak dan na prvem mestu, pa čeprav najčeste le pod enokolonskim naslovom. Le malokrat je bil naslov na več stolpcih ali pa kar čez vso prvo stran. Moralo se je zgoditi nekaj izrednega.

Po tem uradnem sporočilu z Dunaja so si sledili, prav tako z naslovi čez en sam stolpec, tudi poročila nemškega in bolgar-

skega, kdaj pa kdaj tudi turskega poveljstva. Najprej so bila objavljena poročila zaveznikov, takojmenovanih centralnih osi. Potem so sledila uradna poročila nasprotnikov. Če poročila iz Londona, Pariza ali Rima primerjamo s tistimi iz Berlina ali z Dunaja bomo hitro ugotovili, da je vsaka stran neki dogodek opisala tako kot se ji je zljubilo. Marsikdaj je bilo poročilo o neki bitki objavljeno s kar nekaj dnevi razlike. Na eni strani so dogodku dali velik poudarek, na drugi pa so ga minimizirali.

Bolj zanimive so bile vesti o vojnih dogodkih, ki so prihajale iz nevtralnih držav. Če so hoteli tržaski novinarji povedati nekaj, kar za Avstrijo ni bilo prijetno, potem so kar z veliko zlico zajemali v švicarskih časopisih. Edinost je poleg tega veliko pozornost posvečala dogajanju v slovanskem svetu znotraj cesarstva. Tu najdemo veliko vesti iz Prage in iz Zagreba. V tem letu 1918 je tržaski slovenski dnevnik kazal veliko zanimanje za avtonomistične težnje Cehov. V ospredje je postavljajl vseslovensko akcijo v podporo majniški deklaraciji. Il Lavoratore, ki je tedaj bil vodilni dnevnik v Trstu, kajti Il Piccolo ni zaradi prepovedi izhajal že od začetka vojne, pa je na prednostna mesta dajal dogajanje v Rusiji in seveda dvigal v nebo vojaške uspehe rdeče armade.

Narodnostna vprašanja bila so sevedavedno prisotna. Največ so časopisi o tem pisali v drugi polovici leta, ko je že vse kazalo, da je velikega cesarstva z več narodnostmi konec in da bodo nastale na pogorišču države Habsburžanov nacionalne države. Edinost je se bolj kot prej spodbujala k slovanski solidarnosti v cesarstvu, v ospredje je postavljala Čehe in njihovo borbo najprej za avtonomijo, potem pa že za neodvisnost. Seveda je bilo tu v ospredju vprašanje Jugoslovani. S to oznako so se uok-

virjali Slovenci v Avstriji, Hrvat v Istri in Dalmaciji, Srbi v Dalmaciji, Hrvati v ogrskem delu cesarstva, t.j. v kontinentalni Hrvaški in na Reki, potem se spet Hrvati, tokrat v Hercegovini, in Srbi v Bosni.

V ospredju je bilo seveda vprašanje Primorske, Istre in Trsta. Vse to mora pripadati snujoci se državi Slovencev, Hrvatov in Srbov: taka so bila stališča Edinosti in tukajšnjih slovenskih politikov. Izpricali so jo v prvih mesecih l. 1918, ko so tudi v Trstu počastili Janca Evangelista Kreka. S tem so soglašali predstavniki vseh strank. Ivan Cankar je takrat prišel predavat v Trst na povabilo Ljudskega odra in tu imel svoji znani predavanji.

Cankar in Ljudski oder so zagovarjali levčarske, socialistične ideje. Tu pa so prisli v spor z delom tržaskih socialistov italijanske narodnosti. Il Lavoratore je imel pod naslovom napisano, da je glasilo italijanskih socialistov v Avstriji. Sredi leta 1918 tu beremo polemične ocene o čeških socialistih, ki so takrat postavili v ospredje narodno vprašanje in se zavzemali za ustanovitev samostojne države. Kaj bodo rekli nemški delavci, ki bi prisli v češko državo, so se spraševali pisci v Lavoratoreju, in postavljali v ospredje vprašanje. Polemik med Edinostjo in Lavoratorejem ni bilo ne konca ne kraja. Edinost je polemčno objavljala tudi nekatere komentarje v italijanskem jeziku, Lavoratore pa je bil polemičen tudi do katoliškega glasila L'Eco del Litorale, ki je odražal gledanja furlanskih katolicanov na Goriskem.

Sicer so se za avtonomijo italijanskih in furlanskih krajev v cesarstvu, kot tudi narodnostno mešanih krajev, npr. Trsta in Gorice, zavzemali tudi italijanski katolici. Se nekaj dni pred razsulum cesarstva, ko ni nihče več verjel v njegov obstoj, je Faidutti na Dunaju zagovarjal avtonomijo za Italijane znotraj cesarstva.

Politika je bila in je politika. O tem, kar se je takrat dogajalo v Trstu, so se že velikokrat zapisali slovenski in italijanski zgodovinarji, brali smo velikokrat diametralno si nasprotna gledanja in ocene o nekem govoru, spisu ali dogodku, glede na to, ali so bili analitiki Slovenci ali Italijani, oziroma so bili politično zelo opredeljeni.

V Avstriji in tudi v Nemčiji je bila takrat prava lakota. Slovenski in furlanski begunci, ki so se vračali na Gorisko, niso imeli kaj za zob in niti semen, da bi si počasi pridobili hrano.

Se huje je bilo v velikih mestih, od Dunaja do Gradca, od Berlina do drugih nemških mest. Tako je bilo tudi v Trstu. Tretjina prebivalstva se je bila izselila iz mesta, pišejo takratni časopisi. Zaradi tega najdemo v dnevnikih zelo veliko oglasov s katerimi trgovci in obrtniki iščejo delavce, zaposlovali so tudi mladenice ali otroke.

Glavna skrb Tržacanov, Slovencev in Italijanov, je bil kruh. Zaradi tega je vsak dan, tako v Edinosti kot v Lavoratoru, največja pozornost posvečena "aprovizaciji". "Tako ni mogoče izhajati več" piše v Edinosti ob vesti, da bo vsakdo dobil, seveda na karte, 6 dekov slanine na teden. Ze v prvih januarjskih dneh sta časopisa povedala, da najbrž v Trstu kmalu ne bo več niti kruha. Pomemben dogodek je bil, da prihaja iz Vrhnik 12 vagonov krompirja. Negativno pa je bilo dejstvo, da so zaradi slabega načina distribucije morali odvreči pokvarjen krompir v morje.

"Kaj dobimo ta teden?" je bil naslov članka v Edinosti 6. januarja. Preberimo kaj piše: 1 cetr kilograma koruzne moke, eno osminko kg jesprana, 2 jajci, 6 dkg sira, 10 dkh suhega zelisa, 125 gramov marmelade, 1 cetr kg soli. Na ribjem trgu so prodajali tudi zelve po 3 krone komad. kasneje so celo

ribe priceli prodajati na karte, kar je vzbudilo ostre proteste, ki pa niso prav nič zalegli. Meso sploh ni bilo. Od casa do casa so ga, vedno na karte, dobili ljudje z nižjimi dohodki. Avstrijci so očitno menili, da si premožnejši sloji lahko kupijo meso na črni borzi.

Ta je cvetela. Proti črnohorzijancem je velikokrat ostro nastopal Il Lavoratore. Pisal je proti trgovcem, ki da so sleparili kliente in jih cestokrat puscali brez blaga, od katerega so imeli pravico, blago pa potem prodajali na črno. Socialistični dnevnik je seveda hvalil delo, ki so ga opravljale trgovine Delavskih zadrug.

Veliko je bilo kronik s sodisca, kamor so gnali črnohorzijance in sleparje. Da je bila lakota zares lakota, nam dokazuje primer prodajalke zelenjave, ki je morala pred sodnika, pa čeprav jo je ta z razsodbo oprostil. Neka ženska se je pritožila, da je kupila pol kilograma radica, ko je prišla iz trgovine, pa je ugotovila, da ji je bila trgovka zavila v papir le pest zelenjave. Pritožila se je policaju na ulici in ta je trgovko prijavil sodniku. Desetine takih primerov so prisle v časopis. V nekaterih primerih je slo za večje malverzacije. Iz vojaškega skladišča na Opčinah je izginilo več sodov ruma in drugih pijac. Policisti so prijeli tri ljudi, enega domaćina in dva tujca. Domaćin se je branil rekoč, da sploh ni vedel za kaj gre, in da je pomagal le prenesti sode iz skladišča na prosto. Bil je oproščen, druga dva pa sta bila obsojena na stiri mesece zapora.

Marsikdaj v časopisih beremo, da ljudje obljubljenega blaga na karte sploh ne dobijo. Ko pa ga dobijo nastane vprašanje: kako skuhati minestro, če pa nimas drv in tudi vzgalic ne. Isto je bilo s cigaretami in smotkami. Če si jih dobil, nisi imel vzgalic, da bi si jih prizgal.

Se zlasti v Lavoratoreju, ki so ga očitno ljudje zelo brali, je

bilo skoraj vsak dan veliko malih oglasov, nekajkrat tedensko kar po dve strani. Ljudje so oddajali sobe in stanovanja: veliko ljudi se je bilo takrat izselilo iz Trsta, in vsak dohodek je bil dobrodošel. Ljudje pa so tudi prodajali svoje domače stvari: obleke, pohištvo in se zlasti rjuhe. Rjuhe polnijo male oglase. V malih oglasih so ljudje tudi razno blago ponujali v zameno za hrano. Poglejmo ta "menjalni cenik". Nekdo je ponujal eno kokoš v zameno za 3 kg fižola in 2 kg ječmena, nekdo drug poltretji kg rume ne moke, 1 kg olja pa 8 kg koruzne moke. Nekdo je imel na zalogi 5 kg riza in ga je hotel prodati za drag denar, nekdo drug, ki je brez dvoma imel doma vsaj majhno dvorišče, je ponujal zajca v zameno za moko. Kdo ve, kje je imela iz predvojni časov skrito kavo tista oseba, ki je za 1 kg kave hotela 11 kg koruzne moke. 6 litrov petroleja je slo v zameno za 4 in pol kilogramov fižola in liter olja. Nekaj takega se je ponavljalo tudi med 2. svetovno vojno. Kmetje niso dobivali cigaret, moze v mestih pa po dve na dan. Za sedem cigaret si leta 1944 dobil kilogram masla. Jasno je, da prodajalci teh dobrin niso objavili svojega naslova. Tega si dobil v uredništvu. Ko bi bili napisali ulico in hišno številko bi bili najbrž hitro imeli doma tatove, ki so kradli predvsem živež. Bralci se bodo morda vpašali, zakaj toliko zahtev po koruzni moki. Le-to je bilo mogoče dobiti, kajti bele moke skoraj ni bilo več. Potem ko je že na začetku leta kruha zmanjkalo, so ljudem delili le nekaj moke za kruh, večji del dokacije je bila koruzna moka.

Lakota je bila tudi na Dunaju in v komaj osvobodjeni Gorici. Tu so bile razne menze, kjer so ljudje prejeli vsaj krožnik minestre. Pri Fari je dunajska občina uredila veliko posestvo za pridelovanje zelenjave, največ seveda krompirja. Zaposlili so italijanske delavce iz Furlanije in Veneta. Ko je bilo treba odpremiti blago na Dunaj, je prišlo do odpora Slovencev in Furlanov na Goriskem, ki so bili lačni. Le en del blaga je lahko odšel na Dunaj. Podobno je bilo tudi na Kranjskem, kjer je tamkajšnja deželna vlada prepovedala, da bi vlaki z jestvinami odpotovali v Trst.

Avstrija je propadala. Vsemu temu je treba dodati še špansko bolezen, ki je tik pred koncem vojne razsajala v Trstu. Prvkat odprte sole so zaprli in tudi kinodvorane so bile zaprte. V časopisih, tako v Edinosti kot v Lavoratoreju je bilo objavljeno veliko število osmrtnic. Bil jih je toliko, da so morali v italijanskem dnevniku njihovo velikost od običajni dveh ali treh stolpcev morali skrciti na en sam stolpec, pa jih je bilo kljub temu vsak dan tudi za celo stran.

Marko Waltritsch

Na sliki: vojaške ranjence so z openskim tramvajem vozili s Krasa v bolnišnico v Trstu. Slika je iz vojnega arhiva na Dunaju.

Povratak XXX. s pohoda po Beneški Sloveniji

OBLETNICA

Devetnajst dni je že poteklo odkar je v noči od 31. januarja na 1. februar 1944 XXX. divizija pod vodstvom komandanta Alberta Jakopiča - Kajtimira in komisarja Vasje Kogej, začela svoj pohod po Beneški Sloveniji. Vse tri brigade in divizijski pristabni oddelki so se začeli pripravljati na povrtek čez Sočo. V ta namen sta se predvsem 18. Bazoviška brigada s stabom divizije, in Kosovelova 19. brigada, približali položajem na višinah nad desnim bregom Soče in le 17. Gregorčičeva brigada se je še zadrževala v Brdih.

Zadnje bitke

Sovražnik je s svojo izvidniško dejavnostjo z letali zasluhtil kakšen je strateški namen partizanskih sil in je med 18. in 19. februarjem začel koncentrirati svoje okrepljene sile z vseh strani in prodirati na izhodiščne položaje, za spopad z brigadami, seveda z namenom, da jih stisne v obroč in uniči. Tako je na položaje 18. brigade na širokem grebenu Kolovrata prodirala močna nemška kolona iz Kobarida proti Livku. Druga kolona je iz Cedadla skozi Sv. Lenart in Gorenji Tarbij proti Rukinom prodirala proti položajem 19. brigade, proti katerim se je usmerila tudi tretja kolona iz Tolmina čez Volce proti Srednjemu. Četrta kolona je napredovala iz Sv. Lucije (Most na Soci) in peta iz Ročinja, prav tako proti položajem 19. brigade. Druga kolona Nemcev je iz Plavij prodrla do Sv. Jakoba in se tam srečala s 17. brigado, ki se je iz Brd pomaknila višje na nove položaje, iz Kanala pa je v smeri Liga nastopala kolona, ki se je tudi spopadla s 17. brigado.

Vse to se je dogajalo v noči od 18. do 19. februarja. Položaj je za divizijo postal kritičen in za izbojevanje prehoda čez Sočo je bilo treba za vsako ceno sprejeti odločilne bitke z mnogo močnejšimi sovražnimi silami.

19. Kosovelova brigada je bila v najhujšem bojnem metezu na območju Srednjega (na to srdito bitko spominja spomenik padlim v tem kraju). Imela je precejšnje izgube, zaradi dobrih položajev pa ji je po celodnevem boju uspelo pognati nemške SS-ovske sile v dolino Soče, sama se je potem v noči na 20. februar preko Liga spustila k Soci in jo uspešno prebredla.

17. Gregorčičeva brigada je medtem vodila boje z Nemci pri Sv. Jakobu in Debenjem in jih zadrževala, da ne bi prodrli v hrbet 19. in 18. brigade bolj proti severu. Nazadnje je tudi 17. brigada zavzela Lig, pognala Nemce v dolino in v noči prebredla Sočo.

Kot že rečeno, je 18. Bazoviška brigada zavzela položaje na Kolovratu Na Gradu, na Vrhu in pri Klobučarjih, staba brigade in 30. divizije pa sta bila namesčena v vasi Kraj. Divizijski propagandni oddelek, katerega član sem bil, se je sprva zadrževal v Dreki in beneški strani Kolovrata, pod večer pa se je pomaknil do Kraja in se tam pridružil divizijskemu in brigadnemu stabu.

Spopadi Bazoviške brigade z esesovci so se začeli v zgodnjih jutranjih urah 19. februarja. Kolona, ki je prodirala

iz Livka, se je na Livskih Ravnah razdelila, en del je krenil proti Topolovemu (tragičnemu kraju iz novembrske ofenzive 1943), druga pa naravnost proti položajem brigade Na gradu. Ves čas so nad položaji krožila sovražna letala in občasno spuščala bombe in streljala s strojnimi, vendar brez rezultatov. Dobro kritim položajem brigadni bataljoni sovražnik ni mogel do živga. Spopad je bil silovit, celo mož proti možu, nazadnje pa je bataljonom uspelo glavnino Nemcev obkoluti in jo delno uničiti, delno pa se je ze v mraku porazgubila po pobočjih Kolovrata proti Soci. Precej žrtev, padlih in ranjenih, je imela tudi brigada. Brigada je zajela tudi precejšen plen, med katerim poleg orožja tudi pratez s 39 konji, otovorjenimi s hrano, ki je se kako prav prisla borem, ki je drugi dan niso zaužili praktično nič, predvsem pa ne kaksen zalogaž tople hrane, mraza pa je bilo krepko pod ničlo.

Likvidacija zasede

Po končani bitki na Kolovratu, so se brigadni bataljoni s stabom brigade in divizije koncentrirali pri zaselku Foni na zagodenem pobočju Kolovrata, pod katerim se je globoko v dolino vila Soca.

Spomin na to noč mi je živ pred očmi. Noč je bila jasna in mrzla, da smo, slabo oblečeni in sestradani, kar sklepali z zobmi. Gorske steze, ki so vodile z grebena Kolovrata do Fonov, so bile ledene in prav tako od Fonov v dolino Soče. Zaselek je bil skoraj v celoti požgan in z našim propagandnim oddelkom smo se stiskali v nekem napol porušnem hlevu ali staji. Ker nismo imeli neposrednega stika s stabi, nismo točno vedeli kaj cakamo, da ne gremo v dolino. Potem smo zvedeli, da imajo brigadne izvidnice nalogo preveriti možnost prehoda Soče na najugod-

nejšem mestu in zagotoviti varen prehod. Nemci namreč se vedno niso opustili namere partizanom preprečiti prehod in so zato z motornimi vozili patrolirali in razpostavljali skrite zasede. Prvi nacrt staba divizije je bil, da bi brigade in pristabni oddelki sli čez Sočo preko mostu v bližini vasi Kamno. Brigadna patrolja je res presla Sočo preko mostu, ko pa se je vracala je zagledala iz smeri Kobarida nemške tovrnjake, ki so na kratkih razdaljah iztovarjali vojake in postavljali zasede. Ko je patrolja o tem poročala stabu divizije na Foni, je ta odredil prehod za vsako ceno, a je zaradi gotovosti se pred začetkom prehoda poslal v dolino posebno jurišno skupino, ki je imela nalogo likvidirati zasedo, ki je bila najbližja kraju, določenemu za prehod Soče. Jurisna skupina, s katero je bil tudi komandant brigade, »titov oficir« Glisa Raco, je bila pripravljena na boj, do katerega pa ni prišlo. Uspelo se ji je po tihem priplaziti do senika, v katerem so bili sovražni vojaki, jih presenetiti in onemogočiti brez streljanja. Dva Nemca je ubila, enega ujele, nekaterim pa je uspel pobeg v smeri kakih 500 m oddaljenega mostu. Ujetnik ni bil Nemec pač pa srbski četnik; toda to je druga zgodba.

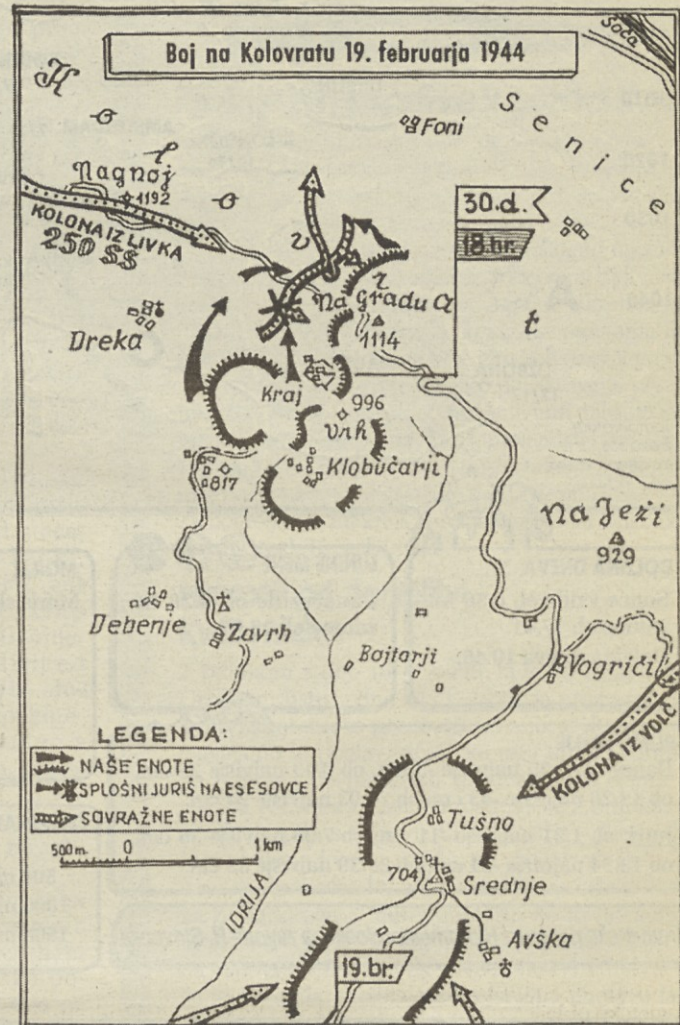
Glavna naloga je bila s tem opravljena, partizanske izvidnice so zasedle položaje na obeh bregovih Soče za zavarovanje prehoda. Kmalu za izvidnico so do roba doline Soče prišli tudi brigadni bataljoni in pristabni oddelki. Pravzaprav sta prišla le dva bataljona, kajti tretji (oz. 2.) je ostal na desnem bregu Soče s komisarjem brigade Francem Crnugljem-Zorkom, da bi poskrbel za prenos devetih težkih ranjencev v zasilno partizansko bolnišnico v dolini Idrije (Judrije), kar je z velikimi težavam in tveganji tudi storil. Ta bataljon se je vrnil čez Sočo naslednjega dne pri vasi Dolje.

Ledena kača

Ko je prišel ukaz za odhod smo se spustili po pravcati ledeni drči v dolino in ropot cevčev, konjskih kopit in orožja je odmeval v noč, da ga je bilo verjetno slisati prav do vasi ob Soci. Čez cesto smo stekli kolikor hitreje se je dalo, neglede na to, da je bil prehod ze zavarovan. Onkraj ceste do korita Soče smo tekli med redkim grmicevjem po zaledenem rečnem prostoru in pesku in ko smo zakoracili v ledeno vodo Soče, je bila tudi ta na bregovih zaledenela. Strugo smo bredli v gosjem redu in se držali ali za pasce ali kar je ze bilo, da nas ne bi čez pas in do prsi segajoca in precej deroca voda odnesla. S seboj smo imeli tudi našo mulo, ki jo je nekaj pred začetkom pohoda pripeljal Mario Cuk iz Trebča, ko se nam je pridružil na Banjsicah. Mula, Teodolinda po imenu, je bila otovorjena z našim tiskarskim materialom, pisalnim strojem, ciklostilom, radijskim aparatom, crnilom, matricami in papirjem. Ker pa je bilo v odseku tudi mlado ljubljansko dekle, Slavica Porenta-Slavcek, in je bila nizke postave, je dobri Cuk se njo naložil na mulo, saj bi jo sicer voda pokrila.

Ko smo na nasprotnem bregu stopili spet na suho, so se naša oblacila v trenutku spremenila v pravi ledeni oklep, da smo se komaj premikali. Toda kdo bi mislil na to, brez najmanjšega postanka smo se zagrizli v strmino onkraj ceste in se z gazenjem ne previsokega snega vzpenjali proti Gregorčičevemu Vrsnu v območju konicatega Krna. Zaradi telesne toplote in hitre hoje so se naši ledeni oklepi začeli odtajati in iz oblacil je puhtela para, da se je nad kolono kar kadilo.

Ne vem več, koliko smo potrebovali do Vrsna, ki pa ni bilo naša končna postaja. Hojo smo nadaljevali se višje prav do vasi Krn, ki smo jo

dosegli v poznih popoldanskih urah. Razmestili smo se po hisah, skednjih in senikih, kakor se je pač dalo in kakor je komu bila sreča naklonjena. Z našim odsekom smo imeli res srečo. Prisli smo v prijetno domacijo prijaznih ljudi, na odprtem ognjiscu pa so prijetno plapolali plameni iz gorečih drv. Na smrt utrujeni smo posedli na nizki klopici na dveh straneh ognjiska. Ni minil niti tren, ko so nekateri od nas zaspali kot ubiti in eden je celo kar med spanjem padel na goreca drva, k sreči brez večjih posledic.

Brigadni in divizijski inten-

danti so med tem v sodelovanju z gospodarskim referentom krajevnega odbora OF iz zaloga nabrali dovolj hrane, krompirja predvsem, koruzne moke in se kaksen konj je moral pod nož, da smo se lahko po dolgih dneh stradanja nasitili. Spominim se divizijskega intendanta Draga Kerševana iz Trsta, čeprav Krševca po rodu, kako si je prizadeval za oskrbo borcev. Mario Cuk pa je se prej kot zase poskrbel za svojo dobro in potrpežljivo Teodolindo, da je dobila svoj obrok sena.

Pa se to: ne spominjam se, da bi bil kdo od nas zaradi bređenja ledene Soče, prehlajen, kaj sele, da bi kdo zbolel za pljučnico.

Proti Čepovanu

Na l' rnu smo bili, če me spomin na vara, dva dni, potem pa smo z divizijskim stabom in v spremstvu 18. brigade nadaljevali pot po strmih gorskih stazah in grapah mimo Nemskega Ruta in Granta v dolino Bače do Sentiške planote, pa po krajšem premoru v dolino Idrije pa na čepovanska Vrata in do Čepovana.

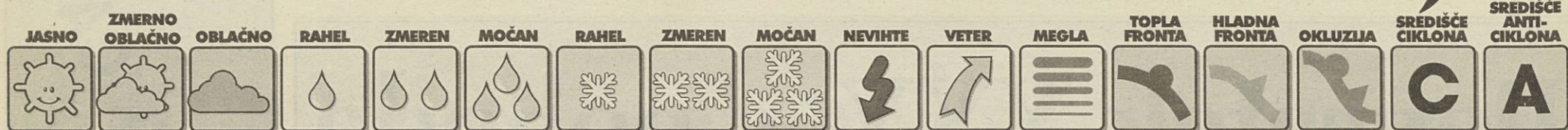
Lahko recem, da se je pohod XXX. divizije sele tukaj dejansko uspešno zaključil tako z vojaškega kot moralno političnega vidika. Divizija se potem do konca vojne ni več podala v Benecijo, so pa tam nastajale samostojne čete in bataljoni beneških rodoljubov, predvsem pa se je okrepil Brisko-Beneški odred. Kasneje se je formirala tudi italijanska garibaldinska brigada »Garibaldi Natisone«, ki je delovala v okviru IX. korpusa.

Jože Koren

Na sliki: skupina partizanov iz Beneške Slovenije

Viri: Opis zaključnih bojev je povzet po knjigi Franja Bavca - Branka »Bazoviška brigada« (Knjiznica NOV in POS 1970); opis prehoda Soče pa je po osebnih spominih in zapiskih.

VREMENSKA SLIKA

Nad severnim Atlantikom in severno Evropo je območje nizkega zračnega pritiska. Zahodne Alpe in zahodno Sredozemlje je zajel frontalni val, ki se počasi pomika proti vzhodu.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 6.56 in
zatone ob 17.41.
Dolžina dneva 10.45.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 3.28 in
zatone ob 13.07.

PLIMOVANJE

Danes: ob 0.25 najnižje -3 cm, ob 6.13 najvišje 29 cm,
ob 13.20 najnižje -43 cm, ob 20.03 najvišje 24 cm.

Jutri: ob 1.21 najnižje -11 cm, ob 7.06 najvišje 36 cm,
ob 13.54 najnižje -51 cm, ob 20.29 najvišje 33 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

MORJE

Morje skoraj mirno, temperatura morja 9 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH

2	°C	°C
500 m.....	11	2000 m.....2
1000 m.....	8	2500 m.....1
1500 m.....	4	2864 m.....0

DANES

JUTRI

SLOVENIJA

MNENJE MARJANA PODOBNIKA

»Turnšek ne more ostati na svojem položaju«

Obrambni minister bo vnovič predstavil svoja stališča

LJUBLJANA - Podpredsednik slovenske vlade in predsednik Slovenske ljudske stranke (SLS) Marjan Podobnik je včeraj odgovarjal novinarjem na vprašanja o zapletu v zvezi z zahtevanim odstopom obrambnega ministra Tita Turnška. Poudaril je, da so Turnškove včerajšnje kritike sklepov glavnega odbora SLS neutemeljene, saj jih je odbor sprejel z več kot zadostno sklepčnostjo. Tudi dodatna preverjanja so pokazala, da so bile vse odločitve sprejete v skladu s statutom stranke.

Ob tem pa je prav in dobro, meni Podobnik, da je bila tudi na željo ministra Turnška sprejeta odločitev, po kateri bo ta imel vnovič priložnost svoja stališča pojasniti članom glavnega odbora na ponedeljkovi seji. To pa po njegovih besedah ne pomeni, da je s tem Turnšku dana se ena možnost ostati na ministrskem položaju. Glede na dejstvo, da se Turnšek ni odločil ponuditi odstopa, bo moral glavni odbor oblikovati ustrezno stališče v skladu s prepričanjem SLS, da želi vzpostaviti jasne principe odgovornega ravnanja v slovenski družbi.

Stranko so presenetile spekulacije nekaterih pomembnih državnih funkcionarjev, vendar bo pri svojem stališču dosledno vztrajala.

Podobnik tudi meni, da bo predsednik slovenske vlade po seji glavnega odbora SLS državnemu zboru predlagal zamenjavo ministra Turnška. Postopek zamenjave pa naj bi bil nato v nekaj dneh tudi izpeljan, v kratkem pa naj bi se dogovorili se o bodočih kadrovske rešitvah.

SLS nikakor ne misli ponoviti napak iz časa Demosove vlade, je opozoril Marjan Podobnik, ki so ji ob kakršnihkoli predlogih kadrovske zamenjave očitali revansizem, rezultat tega pa je bil prezgodnji padec te vlade. SLS bo torej kot vladna stranka, z na volitvah visoko izkazano podporo, usklajen koalicijski program izvajala tako, da bo na najodgovornejše funkcije predlagala strokovno ustrezne in odgovorne ljudi, ne bo pa podpirala tistih, "ki se jim kolca po nestrankarstvu oziroma enopartijski diktaturi".

O možnih kandidatih za položaj obrambnega ministra naj bi se predsednik SLS v prihodnjih dneh pogovoril s premijerom Drnovskom. (STA)

PORTOROŽ

Okrogla miza o slovenskem etničnem in državnem prostoru

O jezikovni pripadnosti dela Istre predaval prof. Samo Pahor

PORTOROŽ - V Portorožu je včeraj potekala okrogla miza o vprašanjih oblikovanja slovenskega etničnega in državnega prostora s posebnim poudarkom na slovensko-hrvaški meji v Istri. Srečanje, na katerem naj bi slovenski strokovnjaki s pravnega, zgodovinskega in drugih sorodnih področij osvetlili odprta vprašanja glede določanja meddržavne meje med Slovenijo in Hrvaško ter kako doseči čimvišjo stopnjo njene odprtosti, sta v sodelovanju s Slovensko ljudsko stranko (SLS) in pod pokroviteljstvom njenega predsednika Marjana Podobnika pripravila Znanstveno raziskovalni inštitut Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU) in Umetnostno zgodovinski inštitut Franceta Steleta.

V uvodnem pozdravu udeležencem, med katerimi so tudi podpredsednica državnega zbora Eda Okretić-Salmić, predsednik vrhovnega sodišča Mitja Deisinger, rektor mariborske univerze Ludvik Toplak, s hrvaške strani pa tudi vodja hrvaškega dela slovensko-hrvaške meddržavne komisije za mejna vprašanja Vladimir Ibler, je Marjan Podobnik najprej poudaril, da je srečanje uglednih strokovnjakov namenjeno vprašanju, za katera meni, da bi jih Slovenija morala začeti javno proučevati že pred leti. Po njegovem prepričanju sta Slovenija in Hrvaška danes v položaju, ko si vendarle morata priznati nekatera zgodovinska dejstva in kot prijateljski državni razrešiti vsa se odprta vprašanja.

Lojze Marincek je v otvoritvenem nagovoru udeležencem okrogle mize poudaril, da v velikem delu slovenske javnosti prevladuje prepričanje, da smo Slovenci pri pogajalskih urejanjih spornih zadev z Republiko Hrvaško na različnih področjih v nekoliko podrejenem položaju. Razlog naj bi bil zlasti v dejstvu, da so se v sosednji državi na pogajanja z nami tudi ustrezno strokovno pripravili, zato mora tudi Slovenija narediti vse, da z znanstvenimi in strokovno podkovanimi argu-

menti dokazuje svoje upravičene zahteve. Pri tem pa ne gre hiteti, temveč si moramo vzeti potreben čas za dosego ravni enakovrednih pogajanj, je opozoril Marincek.

Ob orisu kulturne in politične zgodovine Istre je minister Marincek med drugim ugotovil, da se žal danes namerno pozablja dejstvo, da smo Slovenci plačali davek, da je sosednja Hrvaška po drugi svetovni vojni dobila večinski del Istre.

V svojem prispevku k razširitvi vprašanja jezikovne pripadnosti prebivalstva severozahodnega dela hrvaške Istre je tržaski Slovenec Samo Pahor pojasnil, da je ime Istra v različnih zgodovinskih obdobjih označevalo ozemlje različnih razsežnosti, pri čemer se danes ostaja nereseno vprašanje, ali je severni del kvartnerske obale v Antiki pripadal Istri ali Liburniji. V nadaljevanju je skusal prikazati, kako je spreminjanje upravnih mej med državnimi entitetami na širšem območju Istre vplivalo tudi na jezikovno podobo teh krajev.

Vinko Reisp je v dopoldanskem delu okrogle mize govoril o upravnih razdelitvi Istre na zemljevidih iz 18. stoletja, Duša Krnel-Umek pa je predstavila razvoj etnične podobe Istre. Pri tem je poudarila, da je na to vprašanje in oblikovanje slovenske državne meje na območju Istre po nastanku samostojne Slovenije potrebno gledati v kontekstu oblikovanja slovenskega naroda v obdobju zadnjih dvesto let, za katerega je zaradi specifične geopolitične lege severnega Jadrana znacen pritisk sosednjih narodov, da si omogočijo prehod na morje ali pa prehod v obratni smeri od morja v notranjost na vzhod in sever. Slovenci smo se po njenem mnenju v tem prostoru odbržali tudi zaradi svoje miroljubnosti. Prav iz tega zgodovinskega konteksta pa je danes potrebno gledati tudi na urejanje kopenske in morske meje s sosednjo Hrvaško v Istri. (STA)

PORTOROŽ / POSVET ZADRUŽNIKOV SLOVENIJE

Priprava kmetijskih zadrug na vstopanje Slovenije v EU

O združništvu v zamejstvu je govoril dr. Mario Gregorič

V dneh 18. in 19. t.m. je potekal v Portorožu dvodnevni letni posvet zadrugnikov Slovenije. Osrednja tema je bila »Priprave kmetijskih in gozdarskih zadrug na vstopanje Slovenije v Evropsko unijo«. Na posvet sta bili povabljeni tudi združni organizaciji v slovenskem zamejstvu iz Avstrije in Italije. Posveta so se udeležili visoki predstavniki slovenske vlade in države, in sicer podpredsednik slovenske vlade Marjan Podobnik, sekretarka ministrstva za ekonomske odnose in razvoj Vojka Ravbar, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Ciril Smerkolj, sekretar za kmetijstvo in evropske zadeve mag. Franc But in drugi.

Vsi imenovani so prikazali važnost vstopa Slovenije v Evropsko unijo in nujnost sprememb, ki bodo potrebne pri prilagajanju zakonodaje in gospodarjenja v drugačnih pogojih tržisca. Sekretarka Ravberjeva je izrazito poudarila pobude v korist kvalitete proizvodnje, ki je po njeni oceni najučinkovitejše sredstvo za promocijo Slovenije in njene proizvodnje. Minister Smerkolj je poudaril potrebo, da Slovenija v tem prehodnem obdobju z vsemi silami podpre razvoj posameznih kmetij, ker bo to istocasno pomenilo tudi okrepitev združništva, kajti samo v močnem kmetijstvu je možno močno in uspešno združništvo. Pomeni pa tudi uspešnejše kljubovanje pri soočanju z razvitim kmetijstvom v državah Evropske unije.

Zelo izčrpno in razčlenjeno je bilo predavanje o gospodarski problematiki, s katero se bo soočala Slovenija ob pristopanju v EU s posebnim poudarkom na kmetijstvu, ki ga je imel mag. Franc But državni sekretar za kmetijstvo in evropske zadeve. Veliko važnost kmetijstvu je namenil zato, ker prav ta panoga predstavlja več kot polovico približevalnega programa Evropske unije, zajetnega v nič manj kot 40.000 tisoč straneh gradiva. O važnosti kmetijstva kot gospodarske panoge, na katero je vezano tudi ohranjanje okolja, je posebej govoril podpred-

sednik vlade Marjan Podobnik.

Združno realnost v slovenskem zamejstvu na Koroskem in v Furlaniji-Juljski krajini, kjer živijo Slovenci, sta predstavila, kot receno, predstavnik Zveze zadrug iz Celovca dr. Gabrnik in predstavnik Kmečke zveze iz Trsta dr. Mario Gregorič. Prvi je predstavil organiziranost združne stvarnosti na Koroskem in vpliv le-te pri vstopanju v Evropsko unijo.

Dr. Gregorič je v svojem posegu podal kratak oris združništva med Slovenci v Italiji v preteklosti in sedanjega stanja. Dejal je med dru-

gim, da imajo zadruge poleg ekonomske valence tudi narodnoobrambni značaj, ker je manjšina vedno smatrala, da so zadruge učinkovita oblika za zavarovanje zemlje. V sedemdesetih in osemdesetih letih, se je združništvo, predvsem po zaslugi prizadevnosti članov samih in stanovske kmečke organizacije Kmečke zveze, ki je bila pobudnik ustanavljanja teh struktur, zabeležile lep razvoj in uspeh, žal pa jim ni uspelo zagotoviti si primerno kapitalizacijo zaradi pomanjkanja lastnega kapitala kot posledice sibeke finančne in gospodarske moči v-

lanjenih kmetij. In prav pomanjkanje kapitala se je za nekatere zadruge, predvsem govedorejske - je dejal dr. Gregorič - izkazalo za usodno, saj morajo delovati s pretežno izposojenim kapitalom. Vsled tega so pasivne obresti tista postavka, ki daje negativen predznak njihovim bilancam, ki bi sicer bile aktivne, in v dobrsni meri izničuje poztvoválnost in skrb združnikov.

Ob težkih posledicah za zamejsko združništvo, ki jih je imel stečaj Trzaskes kreditne banke, pa je dr. Gregorič kot negativno okoliščino omenil tudi nenaklonjeno povojno politično ozračje, ko je bilo slovensko zamejsko kmetijstvo in vzporedno s tem združništvo, v vsej povojni dobi zastavljeno s strani italijanskih oblasti na različnih ravneh.

Zadnji del svojega posega je dr. Gregorič namenil negativnim učinkom kmetijske politike Evropske unije na kmetijstvo in na združništvo. Zaradi tega že leta strokovne organizacije opominjajo na umestnost, da bi del pristojnosti pri vodenju kmetijske politike bil poverjen posameznim članicam EU in preko teh Deželam, ki lahko hitro in učinkovito ukrepajo v prid območij s težkimi danostmi.

Posegu dr. Gregorica so z velikim zanimanjem prisluhnili vsi udeleženci srečanja, saj je bilo zanimivo za Slovenijo in njeno kmetijsko in združniško organiziranost ob vstopanju v Evropsko unijo. -en

NOVICE

Prošnje za prispevke v gozdarstvu

Deželni odbornik za gozdove dr. Giorgio Matassi je sredi lanskega decembra podpisal odlok, ki določa rok za predložitev prošenj za prispevke v gozdarstvu, ki jih predvideva pravilnik Evropske unije 2080/92. Odlok je podvržen se formalni odobritvi pristojnih organov. Istocasno so bile z istim odlokom odobrene tudi nekatere tehnično-proceduralne spremembe »uresničevalnega priročnika večletnega deželnega programa EU 2080/92« z namenom, da bi se čim bolj olajšali proceduralni in administrativni postopki izvajanja pravilnika 2080/92 in istocasno spremenili tudi nekateri tehnično normativni posegi, ki jih predvideva pravilnik. Prošnje je tako mogoče vložiti do 28. t.m. po novih normah, ki pa ne spreminjajo bistveno prejšnjih. Za podrobnejše informacije se zainteresirani lahko obrnejo na urade Kmečke zveze.

Novosti pri dodelitvi kvot mleka

Z odlokom z dne 16. 1. 1998, ki je bil objavljen v Uradnem listu z dne 21. 1. 1998, je prišlo pri dodelitvi kvot mleka posameznim rejcem do novosti. Navajamo le poglobitve točke tega odloka, dodatne informacije pa lahko zainteresirani dobijo v uradih Kmečke zveze. Na osnovi tega odloka, ki uveljavlja odlok z dne 1. 12. 1997 st. 411, bodo določene nove kvote. AIMA bo rejcem poslala na dom sporočilo na kakšni osnovi jim je bila določena nova kvota. V tem sporočilu bodo navedene proizvodne kvote za leti 1995-96 in 1996-97 in to na osnovi popisa stevila goveda (krav) v hlevu, ki ga je opravila Krajevna zdravstvena enota v lanskem poletju. Predhodno je bil opravljen popis z izpolnitvijo obrazca L 1, ki sta ga podpisala proizvajalec in odjemalec (mlekarna) in v katerem je bilo navedeno tudi število krav v hlevu. AIMA je pri določitvi nove kvote vzela v postev nižje število krav med tistim, navedenim na obrazcu L 1, in dejansko ugotovljenim v hlevu. Ta podatek bo AIMA sporočila pristojnim uradom Dezele. Rejec, ki bo smatral, da je bil z novo kvoto oskudovan se bo lahko pritožil tako na Dezelu kot na AIMA. Rok za predložitev pritožbe oz. pritožbe pa bodo uradi Kmečke zveze se pravočasno sporočili.

Združni hlev »Dolga krona« obvešča, da bo v hlevu v četrtek, 26. februarja, z začetkom ob 10.30, dražba za prodajo 100 glav govedi plemenske rjave pasme. Vabljeni vsi zainteresenti!

Protest zaradi diskriminacije

V eni prejšnjih števil prilog »Človek in zemlja« smo že izčrpno pisali o presenetljivi odločitvi deželnega odbora FJK, ki je Kmečko zvezo izključil iz seznama članov deželne »zelene mize« čeprav je KZ stanovska kmečka organizacija v deželi, ki predstavlja slovensko kmetijstvo. Predsednik KZ je zaradi te diskriminacije naslovil na predsednika deželnega odbora Giancarla Cruderja, naslednje protestno pismo:

Izvršni odbor naše zveze je z razočaranjem vzel na znanje, da ste s sklepom odbora št. 3876 dne 5. januarja letos ustanovili komisijo t.i. »zeleno mizo« kot stalen moment posvetovanja v kmetijstvu, ne da bi v sestavo omenjene komisije zagotovili prisotnost tudi predstavnikov naše zveze kot zastopnika interesov kmetov pripadnikov slovenske narodnostne skupnosti v FJK.

Nasa zveza je že imela priliko Vam tolačiti nujnost, da se slovenski narodnostni skupnosti zagotovi zastopstvo v organih in ustanovah, ki odločajo ali ki prispevajo pri odločitvah na vseh področjih njenega udejstvovanja. Pri tem smo Vam izrazili priznanje za večjo odprtost, ki ste nam jo izkazali v ukrepih in delovanju Vašega odbora. Zato so nam nerazumljivi razlogi zaradi katerih je deželna vlada, ki ji predsedujete, sklenila onemogočiti slovenski kmečki strokovni organizaciji, da neposredno sodeluje in prispeva k izboljševanju ukrepov, ki zadevajo tako važno področje v življenju skupnosti katere je organizacija neposreden izraz. Spoštovanje, ki ga imamo do Vas in do Vašega odbora, nam vsiljuje misel, da je naše predstavništvo izostalo iz zelene mize le iz naključnega spregleda, kar je za nas vsekakor nesprejemljivo.

Apeliramo zato na Vas čut pravičnosti in enakopravnosti, da v skladu z najosnovnejšimi načeli demokracije in s programskimi izjavami, ki ste jih sprejeli 18.12.1996 nujno zagotovite predstavništvu Kmečke zveze v komisiji imenovani »Zelena miza«.

Predsednik Alojz Debelis

Čezoceanska vina v Evropi

V zadnjih nekaj letih se prodor vin iz cezoceanskih vinorodnih dežel na evropsko tržišče vse bolj siri, kar je že zacelo zaskrbljati evropske proizvajalce - članice Evropske unije.

Iz podatkov, ki jih je obdelal evropski statistični urad Eurostat in ki jih v eni svojih zadnjih števil objavila specializirana revija »Corriere Vinicolo« je razvidno, da se je uvoz vin iz Argentine, Avstralije, Čila, Južne Afrike, Nove Zelandije in drugih držav na evropsko tržišče od 2.739.000 hektolitrov v letu 1994, do leta 1996 povečal na 5.363.000 hektolitrov ali kar za 96 odstotkov.

Pa ne le to; medtem ko podvojen izvoz vin iz teh cezoceanskih dežel prica o agresivnosti njihove gospodarske politike, stara Evropa izgublja na svoji učinkovitosti in njen izvoz vin na tradicionalna

cezoceanska tržišca, naseduje. V istem obdobju, ko se je izvoz vin iz cezoceanskih držav na evropsko tržišče povečal ha 96 odst., se je izvoz evropskih vin na cezoceanska tržišca zmanjšal za 26 odst. in sicer od 11.759.000 hektolitrov leta 1994 na 9.315.000 hektolitrov v letu 1996.

Razlogi za tak preobrat so precej očitni. Niso samo v tem, da lahko »izvenkomunitarni« proizvajalci poslujejo po logiki popolnega liberizma, ki zagotavlja večjo občutljivost in hitrejšo reagiranje na potrebe in želje tržišca. So tudi posledica znantega povečanja proizvodnih stroškov pri glavnih evropskih proizvajalcih kot so Italija, Francija in Španija, po drugi strani pa se morajo »komunitarne« države tudi stalno soočati z omejevalnimi normami Evropske linije same.

Pajčevinasto vlakno

Ze več let je v kmetijskih trgovinah mogoče kupiti pajčevinasto vlakno. To je posebna folija bele barve, narejena iz posebne tkanine, ki nekako spominja na pajčevino. V italijanscini se ta folija imenuje »tessuto non tessuto«, saj je podobno platnu. V prodaji ga dobimo bodisi velikih obseznosti za poklicne vrtnarje, kot tudi majhnega obsega za take, ki imajo domači vrt. Na razpolago je tudi pajčevinasto vlakno na meter. Pajčevinasto vlakno se vedno bolj uveljavlja tudi po nasih vrtovih.

S pajčevinastim vlaknom branimo povrtnine pred zimskim mrazom. Zimsko solato, radič in druge zimske povrtnine pokrijemo s to folijo. Zelo prav pride tudi v primeru pomladanskih pozeh, ki nas večkrat presenetijo, ko ze mislimo, da je zima že mimo. Prav tako lahko branimo komaj sajena ali mlada sadna oz. oljna drevesa pred pozehami. Ce predvideva-

mo zelo nizke temperature, posebno ce je tudi burja ali dez, takole storimo: okrog sadnega drevja najprej postavimo mrežo tako, da z njo obkrožimo tudi krošnjo. Nato vse skupaj zavijemo s pajčevinastim vlaknom, ki ga na vrhu spnemo skupaj. Pajčevinasto vlakno uporabljamo tudi pomladi, da pokrijemo komaj posejano gredo. Na ta način branimo semena pred morebitnimi pozehami, spomladanskimi nalivi in drugimi dejavniki. Pajčevinasto vlakno lahko uporabljamo tudi v okrasnem vrtu, da zacasno zavijemo oz. pokrijemo rastline, ki so na mraz občutljive (npr. limone). V vseh primerih je zelo važno, da dobro pritrdimo ob tla s kamenjem, se bolje pa da robove nekoliko zakopljemo.

Številne so pozitivne lastnosti pajčevinastega vlakna:

- Temperatura površine, ki jo pokrijemo s pajčevinastim vlaknom se poviša za nekaj stopinj in vlaga se obdrži po vsej

površini enaka. Na ta način seme hitreje in bolj enakomerno vzklije. To je pozitivno posebno za povrtnine, ki potrebujejo veliko dni, da vzklijejo, ko sta primer petršilj ali tudi korenček. Prav tako je pajčevinasto vlakno pozitivno, ker anticipira pobiranje povrtnin za nekaj dni. Ce proizvajamo rastline v lončkih, slednje po sejanju lahko pokrijemo s pajčevinastim vlaknom.

- Druga pozitivna lastnost te folije je, da je propustna na svetlobo in vodo. Pokrito gredo zato lahko zalivamo ne da bi morali pajčevinasto vlakno premakniti.

- Ob toplem vremenu rastline pod pajčevinastim vlaknom ne utrpijo ozigov. Vsekakor je bolje, da od prvih toplih vremen naprej vlakno rahlo dvignjeno nad rastlinami.

- Rastline lahko pustimo pokrite tudi precej časa (npr. solato). Le v primeru rastlin, ki cvetijo, je bolje, da pajčevinasto

vlakno odstranimo, da ne bi oviralo normalen potek oprasevanja.

- Vlakno lahko uporabljamo tudi pod tunelom, da bolje scitimo rastline pred mrazom in tudi pred kondenziranjem vlage. Priporočljivo pa je vsekakor, da ob toplih urah odkrijemo in vlakno postavimo na sonce, da se posuši. Nekoliko pred sončnim zahodom spet pokrijemo.

- Pajčevinasto vlakno brani semena pred posredno ali neposredno škodo, ki jo povzročajo zivali (npr. ptici).

- Ce rastline dobro pokrijemo, jih zavarujemo proti neke- terim škodljivcem (npr. listnim usem).

Pajčevinasto vlakno traja precej časa, ker se ne pokvari ne z visokimi, ne z nizkimi temperaturami. Ob dotiku z vodo ne gnije. Po uporabi vlakno operemo z vodo in ga lahko se večkrat uporabimo.

dr. Magda Sturman

KOŠARKA / DANES V A2 LIGI

Veliko zanimanje za derbi v Gorici

Dinamica in Genertel za drugo mesto

GORICA- Za današnji derbi kosarkarske A2 lige med domaćo Dinamico in trzaskim Genertelom vlada izredno zanimanje. Obe ekipi sta pri vrhu lestvice, Genertel je drugi za Livornom, dve točki manj pa ima goriska Dinamica. Poleg že običajnega rivalstva za premoč v deželi se bo torej danes bil hud boj tudi za končno drugo mesto na lestvici, ki omogoča ugodnejši izhodiščni položaj v drugem delu prvenstva.

Ceprav je vsak derbi poglavje zase in izrazitega favorita za zmago ni, ima tokrat vseeno gorisko moštvo večje možnosti za zmago. Sicer že na prvem medsebojnem srečanju v Trstu so Goričani večji del tekme vodili. Popustili so le proti koncu, kar jim je bilo tudi usodno.

Danes pa so Goričani odločno namenjeni, da vrnejo Tržačanom milo za drago. Skoraj vsi napovedujejo, da igra na današnjem derbiju ne bo bogve kako kakovostna, saj bodo odločali »živci«, izkušnost, trenutni navdih posameznikov.

V trzaskem moštvu bo gotovo igral vodilno vlogo »play-maker« Marič, ki je

»duša« ekipe in tudi dober strelec. Genertel pa bi lahko presenetil Goričane z dobrom obrambo, ki je že večkrat dala Pancottovi ekipi lepa zadoščenja. Gorisko moštvo ima vsekakor večje število dobrih posameznikov, od katerih bi lahko bila odločilna za zmago Riva in Mian.

DANASNJI SPORED (18.00): Dinamica Gorica - Genertel Trst, Snai Montecatini - Montana Forlì, Baronia Neapelj - Serapide Pozzuoli, Casetti Imola - Juve Caserta, Biniviaggi Livorno - Faber Fabriano, Sicc Jesi - Bancosardegna Sassari, Cirio Avellino prost.

A1 liga: derbija v Milanu in Veroni

Derbija današnjega, 21. kola italijanske A1 lige bosta v Milanu, kjer se bosta pomerila Stefan el in Benetton iz Trevisa, ter v Veroni, kjer bosta igrala domaći Mash in bolonjski Teamsystem.

OSTALI DANASNJI SPROED (18.00): Kinder Bologna - Pompea Rim, Scavolini Pesaro - Mbo Pistoia, Fontanafredda Siena - Viola Reggio Calabria, Polti Cantù - Pepsi Rimini, Varese - Cfm Reggio Emilia.

NOVIČE

Celjski rokometiški korak od polfinala Lige prvakov

LEON - V prvi četrtfinalni tekmi evropske lige rokometnih prvakov so igralci Celja P. Lasko v gosteh s 26:24 (12:9) premagali ekipo Prosese Ademarija Leona. Z zmago v spanskem Leonu so rokometiški Celjani P. Lasko se korak bliže do osvojitve zastavljenega cilja, uvrstitve v polfinale lige evropskih prvakov. Poudariti pa je seveda treba, da jim do napredovanja verjetno manjka le še pol koraka, saj so doma letos skorajda nepremagljivi. Strelci za Celje: Perić (13 obramb), Vučurinec 1, Serbec 4, Puc 4 (1), Pajović 1, Stefanović 3, Pungartnik 2, Tomsic, Nacinović 5, Jelčić 6, Lapajne, Likavec.

Zdravko Zovko: »Pričakoval sem trdo igro, vendar ne lepo za oko. Med osmimi ekipami, ki so se uvrstile v četrtfinale, ni več sentimentalnosti, saj so vsi podobnih kvalitet. Obramba 3-2-1 je zopet stekla, kot je treba, tako da smo lahko vse podredili končnemu rezultatu.« Z besedami celjskega stratega se je strinjal tudi domaći trener, Manuel Cardenas, ki je povedal, da so Celjani zanj poleg Barcelone trenutno najboljša ekipa v Evropi.

Pontoni (še) ni bil obsojen

RIM - Disciplinska komisija kolesarske zveze včeraj ni izrekla sodbje proti bivšemu svetovnemu prvaku Danieleju Pontoniju, ki je bil »pozitiven« na dveh protidoping kontrolah in obtožen jemanja kokaina. Za odložitve je zaprosil Pontonijev zagovornik odv. Rossini, češ, da bo komisiji posredoval nove razbremenilne dokaze. Furlanskemu kolesarju bodo vnovič sodili 7. marca.

A1 liga: poraz Čemičeve ekipe

BOLOGNA - V včerajšnjem anticipiranem srečanju odbojarske A1 lige v Bologni je domaći Jeans Hatú, pri katerem igra tudi naš najboljši sportnik Matej Černic (0+12), izgubil proti Gabeci iz Monticharija z 0:3 (7:15, 2:15, 6:15). V Rimu pa je Casa Modena preamgala domaći Piaggio s 3:0 (15:7, 15:2, 15:6). DANASNJI SPORED: Sisley Treviso - Conad Ferrara, Alpitour Cuneo - Multimedia Neapelj, Cosmogas Forlì - Jucker Padova, Mirabilandia Ravenna - Lube Macerata.

S palico ženske vse više

AUCKLAND - Avstralka Emma George je izboljšala svetovni rekord v skokui s palico z rezultatom 4, 57 m. Prejšnji rekord - za dva centimetra slabši rezultat - je dosegla ista atletinja februarja lani.

Pizzoli dvoranski rekorder

ATENE - Na včerajšnjem mednarodnem atletskem mitingu v Atenah je Italijan Emiliano Pizzoli (24 let) izboljšal državni dvoranski rekord na 60 m ovire s časom 7, 60. Prejšnji rekord je bil last Laurenta Ottoza s 7, 62, ki ga je dosegel februarja 1993.

Erik Dolhar tokrat drugi

Smučarji, časniki iz FJK so imeli včeraj na Piancavallu svoj drugi nastop. Kot že prejšnji teden je tudi tokrat zmagal Mario Marzari, nas Erik Dolhar pa se je popravil za eno mesto in pristal na drugi stopnički. Slovensko zastopstvo na tekni je bilo močno zdesetkano, ker so bili nekateri naši smučarji, tekmovalci člani ocenjevalne komisije Kraskega pusta. Prihodnja tekma bo v soboto v kraju Fopni di Sopra.

KOŠARKA / SINOČI V C LIGI

Po »pustnem« začetku velika zmaga Jadrana

Premagal je Fagagno z odlično igro v drugem polčasu David Pregarc in Štefan Samec sta dosegla po 24 točk

Štefan Samec je vnovič sejal paniko v nasprotnikovi obrambi (Foto KROMA)

Jadran Nuova Kredtina - Cosatto Fagagna 89:75 (36:48)

JADRAN: Franco 6 (0:2 prosti meti, 3:6 met za dve, - met za tri), Oberdan 15 (4:4, 4:7, 1:2), Pozar (-, 0:1, 0:2), Pregarc 24 (8:11, 2:5, 4:8), Samec 24 (4:7, 10:15, -), Rauber 12 (7:10, 1:5, 1:2), Grbec 8 (0:2, 1:2, 2:4), Hmeljak, Valente n.v., Slavec n.v., trener Vatovec.

SON: 21. PON: Samec (32). 3T: Pregarc 4, Grbec 2, Oberdan 1, Rabuer 1.

FAGAGNA: Coco 4 (1:2), Colombis 5 (3:4), Rovere 18 (1:1), Zampa 8 (0:2), Carniello 8 (3:4), Luszak 4 (2:4), Franceschin 13, Rosso 3 (1:3), Gattolin 2, Soreno n.v., trener Colosetti.

SON 33. PON: Luszak (33), Rosso (37).

SODNIKA: Barni (Treviso) in Lucifera (Padova).

Jadranovci so sinoči spet dokazali, da v pravih trenutkih značajno reagirajo. Po pustnem razpoloženju, s katerim so začeli sinočnje srečanje in ko so takoj izgubljali z 0:9, nič ni kazalo, da bodo uspeli sprebrniti rezultat v svojo korist. V tem pa so naši kosarkarji uspeli z odlično obrambo v drugem polčasu, ko so dovolili nasprotnikom, da so dali le 27 točk, in tudi z uspešnim napadom. Razigrala sta se namreč najprej Stefan Samec, ki pa je moral zaradi petih osebnih napak zapustiti igrišče že v 32. minuti, in David Pregarc, ki sta dala po 24 točk. Jadranovci so tako prvič povedli v 31. minuti s točko razlike (57:56). Tekma je bila nato se nekaj minut izenačena, pet minut pred koncem pa so imeli Vatovčevi varovanci že 9 točk prednosti in ob zanosnem navijanju svojih navijačev so razliko še povečali na 15 točk (82:67) ter nato tudi zanesljivo zmagali.

Ne samo: naša združena ekipa je popravila medsebojno razliko v kosih s tem nasprotnikom, saj je na prvi tekmi izgubila za 12 točk, sinoči pa je zmagala za 14. Torej zares zlata vredna zmaga za končnico prvenstva.

Za sinočni uspeh si prav vsi, seveda za drugi polčas (razen Stefana Samca, ki je odlično igral tudi v prvem delu tekme), zaslužijo pohvalo, najboljši na igrišču pa je bil David Pregarc. Od gostov pa je največ pokazal bivši kosarkarka trzaskega Don Bosca Rovere, ki je dal 18 točk, in je bil v prvem polčasu neresljiva uganika za našo ekipo.

(Kaf)

ROKOMET / ITALIJANSKA A LIGA

Genertel izenačil

Igral je derbi s Pratom - Slabo sojenje

Genertel - Prato 22:22 (9:7)

TRST - Trzaski Genertel je včeraj v derbiju kola italijanske rokometne A lige proti Pratu igral v zelo okrnjeni postavi zaradi poškodb in izključitev. Tržacani so skozi vso tekmo izredno postrtovalno igrali in bili povsem neakovredni gostom, ki vodijo na lestvici. Tekma je bila od vsega začetka izredno izenačena, ekipi sta se menjavali v vodstvu. Tržačanom pa je uspelo skleniti prvi polčas z dvema zadetkoma prednosti. Tudi v nadaljevanju je bilo srečanje sila izenačno do 16. minute, ko so gostitelji, zaradi utrujenosti, malce popustili, tako da so gostje povedli s 3 goli razlike (20:17). Tržacani pa se niso dali. Močno so reagirali in stanje v 25. minuti tudi izenačili. Tedaj pa sta stopila v ospredje sodnika, ki sta povsem skvarila srečanje, tako da je prišlo v zadnji minuti tudi skoraj do pretepa med odobrniki obeh društev. Tekma pa se je končala pri neodločenem izidu, kar je tudi pravično plačilo za obe ekipi.

Najboljša strelca v trzaskih vrstah sta bila Fusina, ki je dal kar 8 golov, in Tomic (3), pri gostih pa sta bila najuspešnejša Massotti in Kobilica, ki sta dala po 5 zadetkov.

KOŠARKA / TURNIR STEFI

Naši so se izkazali

Iztok Floridan (Bor) najboljši igralec turnirja

Reprezentanca Vidma je zmagovalka kosarkarskega četverboja pokrajin za 16. turnir Stefi za kategorijo deckov v Cordenonsu. Reprezentanca Trsta, v kateri so bili kar trije slovenski kosarkarji, se je uvrstila na 3. mesto, lahko pa bi bila tudi prva, ko ne bi nastopila brez dveh boljših kosarkarjev, kot sta Umani in Delise. Tako proti Vidmu kot proti Pordenonu je Trst doživel tesen poraz. Nasi trije kosarkarji so se odrezali odlično. Borovec Izток Floridan je bil celo imenovan za najboljšega igralca turnirja, njegov klubski tovaris Diego Posar (stiri trojke) je končal na spisek deželnega selektorja, poletovec Kristjan Ferfolja pa se je na vseh treh tekmah izkazal z meti in prodori. »Vsi naši fantje so se resnično izkazali, škoda, da je na koncu iz selekcije izpadel Mitja Jevnikar, saj bi si tudi on zaslužil igrati.« je nastop naših treh fantov ocenil Borov odbojnik Mario Pison, ki je bil med spremljevalci naših fantov. Izidi:

Trst - Videm 70:76 (41:37)

Ferfolja 5, Floridan 19, Posar 6.

Trst - Pordenon 79:82 (36:40)

Ferfolja 11, Floridan 34, Posar 5.

Trst - Gorica 79:66 (36:29)

Ferfolja 11, Floridan 8, Posar 13.

Končni vrstni red:

1. Videm, 2. Pordenon 3. Trst, 4. Gorica

NAMIZNI TENIS / ŽENSKA A1 LIGA

Kras Generali do točk še lažje, kot je pričakoval

fanio Puricelli in Katjo Milic (na sliki), predvsem zaradi tehnične opremljenosti nasprotničnega loparja in Krasova igralca je potrebovala nekaj več časa, da ulovi Puricellijev ritem. K tej zmagi je Katja Milic prispevala še drugo

točko nad rezervno igralko in tekme je bilo konec.

Krasov trener Ge Ke Qiang je podpisal 10. prvenstveno zmago in že začel razmišljati o naslednjem, dosti težjem nasprotniku prihodnji teden, to je o ekipi Che Lin iz Messine, ki si vztrajno prizadeva za preboj med prvo četverico in s tem v igro play-offa.

Regaldi Novara - Kras Generali 0:5

Canillo - Wang 0:2 (5:21, 6:21), Avezzani - Vanja Milic 0:2 (16:21, 9:21), Puricelli - Katja Milic 1:2 (21:13, 18:21, 15:21), Avezzani - Wang 0:2 (7:21, 11:21), Canillo - Katja Milic 0:2 (15:21, 11:21).

Tekme v drugih državnih ligah se odvijajo danes dopoldne. Ženska postava A2 v Verzuolu, B v Bologni, C-1 v Gorici. V Zgoniku so ob 10. uri na sporedu tri prvenstvene tekme deželnih lig. (J.J.)

KOŠARKA

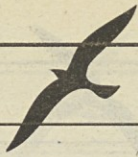
Nečasten poraz Kontovela

Kontovel - Lega nazionale 37:69 (22:39)

KONTOVEL: Doglia 9 (3:4), Krizman 3 (1:2), Rizzante, Turk 9 (1:1), Emili, Starec 2, Gulic 2 (0:2), Starec 2, Černe 8 (0:2), Godnic 2.

Pustno razpoloženi Kontovelci so doživeli nečasten poraz proti ekipi, ki ni boljša od njih. Kontovelman v napadu ni slo prav nič od rok, resnici na ljubo pa niso naredili veliko, da bi se stvari na igrišču spremenile. Podatek, da so v drugem polčasu dosegli le petnajst točk, je dovolj zgovoren in tekma v bistvu ne potrebuje dodatnih komentarjev, saj je bila popolnoma enosmerna.

(B.S.)

MOŠKA B1 LIGA / ZA LA GORIZIANO KMEČKO BANKO

Usodne napake
v končnici 4. seta

Po slabem začetku so valovci imeli vajeti igre v svojih rokah vse do rezultata 14:10

La Goriziana Kmečka banka - Occhiobello 1:3 (10:15, 8:15, 15:10, 15:17)

VAL: Feri 6+10, Florenin 3+10, Snidero 9+21, Cola 10+8, Beltrame 4+5, Rigonat 3+0, Sulina 0+0, Visciano 1+0. Grauner, Cernic, Buzzi-nelli.

Servis (t/n): Val 6/10, Occhioibello 3/20, Napake: Val 13, Occhioibello 16. Blok: Val 18, Occhioibello 14.

Valovci so tekmo začeli zelo negotovo. Occhiobello je igral skoraj brez napak, gostitelji pa so samo od časa do časa pokazali, kaj znajo. Največ problemov je imel Igor Florenin, ki ga je trener De Marchi celo zamenjal z Viscianom. Do desete točke sta bila sicer oba seta izenačena, vendar je Val na koncu obrakrat popustil.

Povsem drugače je bilo v nadaljevanju tekme. valovci so stopili na igrišče trdno odločeni, da obrnejo potek tekme. Florenin si je opomogel tako na servisu kot pri pridobivanju menjav v napadu, zelo je narašal učinek bloka, na centru pa se je

še posebej razigral Paolo Cola, ki je bil sinoci verjetno najboljši igralec Valovega moštva. Valovci so pričljivo dobili tretji set, z odlično igro pa nadaljevali vse do rezultata 14:10 v četrtem setu, to se pravi, da so bili boljši od Occhiobella skoraj cela dva seta. Pri gostih, pri katerih igrata dva Argentina in trije veterani, je na dan prišla tudi utrujenost.

Ko je ze vse kazalo, da bodo Goricani vendarle izsilili igranje skrajšanega petega niza, so nepricakovano popustili. Naredili so stiri zaporedne napake in Occhiobello je prvič prisel do match-zoge pri rezultatu 15:14. Tako pri rezultatu 15:15, kot 16:15, je prišlo do cele vrste menjav servisa, naposled pa so gostje le dosegli sedemnajsto točko, s tem pa tudi dragoceno zmago.

»Lahko recemo, da smo četrti set dobesedno podarili nasprotnikom. Tie break je bil prav gotovo v našem dometu, mogoče pa tudi zmaga. Res škoda,« je sinočni poraz komentiral sportni vodja Ivan Plesničar.

MOŠKA B LIGA / V CHIOGGI

Koimpex
praznih rok

Domačini zmagali po samih treh setih igre

De Bei Bonacic Chioggia - Koimpex 3:0 (16:14, 15:8, 15:10)

KOIMPEX.: Bertocchi 3+1, Božic 1+4, Colautti 2+, Kralj (2+, Populini (3+3, Princi, Radetić 3+0, Riolino 1+2, Stabile 5+1, Strajn 0+0.

Servis (t/n): Koimpex 3:6, De Bei 6:14

Koimpexu tudi tokrat ni uspelo in se iz Chioggie vrača z glatkim porazom. Tekma se je začela in končala v prvem setu. Domačini so si sicer takoj nabrali nekaj točk prednosti, vendar so jih nasi ujeli in z odlično igro tudi povedli s 14:11. Podobno kot pred tednom dni pa našim fantom ni uspelo zaključiti. Nekaj taktično slabo odigranih zog in set je splaval po vodi. Zal pa je to Koim-

pexovo ekipo potrla, da ni znala reagirati. Popustil je sprejem, netočne zoge pa so se onemogočile delo, tokrat nekoliko nerazpoloženemu podajacu. Na drugi strani mreže pa so se domačini razigrali, v njihovih vrsta pa se je se zlasti izkazal odlični Vianello.

Trener Cac je skušal z menjavami razbiti ritem nasprotniku, vendar mu ni uspelo. Slogasi so zdržali do sredine vsakega seta, nakar so se domačini odlepili in osvojili gladko zmago.

V prihodnjih kolih pa bo slo za Koimpex zares, saj ga čaka cela serija vsaj na papirju lažjih tekem, na katerih si spodrsjaja nasi igralci ne bodo več smeli privoščiti. (INKA)

ŽENSKA B2 LIGA

Prvič do
točk s 3:0

Koimpex Nuova kreditna povsem nadigral Giovolley

Koimpex Nova Kreditna - Giovolley 3:0 (15:5, 15:9, 15:10)

KOIMPEX NUOVA KREDITNA : Barbara Gregori 2+4, Fabrizi 7+5, Cok 2+3, Molassi 6+4, Benevol 2+9, P. Gregori 6+1, Gruden 1+0, Pertot 0+0, Piccoli, Flego, Vincenzi.

Servis, (točke, napake): Koimpex 6:2, Jo Volley 5:7

Odbojkarice Koimpexa so na pustno soboto poskrbele za letošnjo prvo zmago s 3:0. V Repnu je padel Giovolley iz Reggia Emilie, po drugi zaporedni zmagi pa lahko Drasičeve varovanke z realnim optimizmom gledajo naprej. Sicer je obstanek še daleč, toda zadnji nastopi kažejo, da je vsak nasprotnik premagljiv. Predvsem pa je mnogo večja samozavest tista, ki slogasicam omogoča, da bolj optimistično gledajo na svoje možnosti.

Sinoci je Giovolley položil orožje po samih treh nizih. Trener Drasić je na igrišče poslal Benevolovo in Barbaro Gregori na centru, Eliso Molassi in Paolo Gregori na krilih, Tjaša Gruden je podajala, z njo v diagonali pa je zaigrala Katja Fabrizi. Začetek je bil spodbuden: z ostrim servisom in izvrstno igro v obrambi so spravile nasprotnice na kolena. Set se je zaključil ze na petici. Tudi nadaljevanje je bilo dobro, toda pri 8:3 za Koimpex NTKB se je nekaj zataknilo in nasprotnice so povedle z 9:8. Takrat pa je namesto Paole Gregori, ki je bila izvrstna v pr-

vem setu (6+1) stopila Breda Cok in slogasice so z delnim izidom 7:0 dobile tudi ta set.

Tretji set je bil slabši kot prva dva. Na dan je prišla rahla utrujenost, toda na koncu so Drasičeve varovanke le zmogle toliko moči, da so se prvič letos veselile gladke zmage s 3:0.

Po tekmi je bil trener Franko Drasić razumljivo zadovoljen in je za nas izjavil:

»Ta rezultat 3:0 je velika moralna injekcija za vso ekipo. Dekleta že reagirajo drugače kot so doslej. Ne popustijo in ne vržejo puske v koruzo tudi, ko nasprotnik vodi ali ima pobudo. Naslednjo tekmo imamo prihodnjo soboto v Ravenni. Upam, da se bo pozitivna serija nadaljevala. Doma smo to tekmo dobili s 3:2 in mislim, da so nasprotnice povsem v našem dometu.«

Na sliki: podajajica Tjaša Gruden prvič po poškodbi na igrišču ze od vsega začetka

DEŽELNE LIGE / VALOVKE IZGUBILE TIE BREAK 16:18

Drama v Sovodnjah, Olympia se je oddolžila
Igralke Bora Friulexport zdaj v boju za play-off

Vse ostale naše ekipe so ostale praznih rok, v slabih vodah pa se je znašla tudi Soča Unitecno

ŽENSKA C LIGA

Olympia Kmečka banka - Cassacco 3:0 (15:10, 17:15, 15:3)

OLYMPIA: Corsi 7+4, Bulfoni, Silvana Princi 7+6, Pascolat, Trapuzzano 4+2, Zotti 9+13, Skerk 5+5, Ciocchi 4+5, Pitacco 0+0, Vanja Cernic, Lucia Princi, Mirjam Cernic.

Servis (točke/napake): Olympia 10/11, Cassacco 5/10.

Z dobrim nastopom se je Olympia oddolžila sinocnjim nasprotnicam za nepricakovan poraz v prvem delu prvenstva. Trenerka Silva Meulja je bila z igro svojih igralk se posebej zadovoljna. »Igrali smo koncentrirano in z veliko voljo za zmago. Če bomo s tako igro nadaljevali, lahko se bitveno popravimo svoj položaj na lestvici, ne glede na to, da nas v prihodnjih kolih čakajo težke tekme,« je dejala.

Cassacco se je tudi tokrat zilavo upioral Goricankam, v drugem setu pa je imel kar tri zaključne zoge. Furlanska sesterka igra v polju zelo poztrovalno, a na mreži je bila Olympia za dva razreda boljša.

Imsa BCC - Porcia 2:3 (15:8, 6:15, 13:15, 15:7, 16:18)

VAL: Barbara Uršič 1+10, Tomšič 5+0, Michela Tomasin 12+6, Ambrosi 10+2, Monica Tomasin 20+12, Zuccarino 3+1, Danielis 0+0, Visintin 2+0, Paola Uršič 2+0, Humar 0+0.

Valovke so igrale zelo dobro, zal pa so vnovic ostale praznih rok. V prvem in tretjem setu so renomiranega nasprotnika popolnoma nadigrale. Blok je deloval izvrstno, kot že dolgo ne. Z njim so nase igralkle dosegla 13 točk in tri menjave. Edini set, v katerem valovkam nikakor ni slo od rok, posebno zaradi slabšega servisa, je bil drugi. V tretjem so spet odlično klju-

Ivana Flego (Bor)

bovale nasprotnicam vse do vodstva s 13:12. V tie breaku je Porcia ob menjavi igrišča vodila z 8:5, a valovke so odlično reagirale in celo prve prisle do »match«-zoge (14:13), izkušenejše gostje pa so na koncu le prevladale, pri tem pa so si vsaj enkrat pomagale tudi s sodniško napako.

MOSKA C LIGA
Rigutti - Soča Unitecno 3:1 (11:15, 15:3, 15:8, 15:13)

SOCA UNITECNO: Tomšič, Batistić, Makuc, Lutman, Mucci, Brisco, Petejan, Devetak.

Okrnjeni sočani so doživeli v Trstu poraz, po katerem se jim je Rigutti na lestvici nevarno približal na dve sami točki zaostanka. Trener Cotić je moral popolnoma spremeniti postavbo, ker je tokrat zaradi bolečin v zapestju manjkali tudi glavni tolkač Ales Klede. Tako je standardni podajac Tomšič igral na krilu, Manuel Devetak je prevzel vlogo koordinatorja (opravil jo je dokaj dobro), podajal pa je Makuc. Pokazalo se je, da je bila taksn postavba prevec neuigrana, saj je Soča naredila precej napak, igrala je nekonstantno, v ključnih trenutkih pa je zoga nekajkrat padla na tla zaradi nespornazuma med igralci. Najboljše so gostje igrali na začetku tekme, ko so nadoknadili zaostanek 7:2, povsem izenačen pa je bil tudi zadnji

set. »Ko bi igrali v popolni postavi, bi gotovo zmagali, saj niso oni pokazali nič posebnega« nam je povedal Andrej Brisco.

Bor - Vivil 0:3 (3:15, 13:15, 13:15)

BOR: D. Furlanić 7+18, I. Furlanić 3+10, Ruttar 0+0, Cuk 4+2, SustersiĆ 0+0, Leghissa 1+3, Strolego 2+12, Pavlica 0+0.

T/n 3:8.

Kljub porazu so borovci sinoci z igro povsem zadovoljili. Le v prvem setu so, kot obicajno doslej, povsem odpovedali, v ostalih dveh pa so bili povsem enakovredni močnim in izkušenim nasprotnikom. V drugem setu so že izgubljali s 6:14, z vrhano mero borbenosti pa so skoraj ves zaostanek nadoknadili (13:14), naposled pa so bili gostje prisebnejši in osvojili set. Se bolj izenačen je bil tretji set, v katerem so Sep-pijevi varovanci povedli z 12:11, v razburljivem koncu seta pa so spet bili »prekratki« in prepustili set in končno zmago gostom. (Dejan)

Il Pozzo - Olympia Kmečka banka 3:0

MOSKA D LIGA
Prata - Naš prapor 3:0 (15:6, 15:4, 15:3)

NAS PRAPOR: Boškin, Korečić, Mucci, Poletto, Uršič, Bevčar, Sošol, Leghissa.

»Zadeli smo trinajstico,« je po tekmi povedal trener Leghissa, potem ko je sestel točke, ki so jih Brici osvojili v posameznih setih. Mimo sal, je treba reci, da je bil Nas prapor proti objektivno močnejšemu nasprotniku brez moči. Prata zasluženovo vodi na lestvici skupine A, Nas prapor pa se je na včerajšnje gostovanje podal brez stitirj standardnih igralcev. Gostiteljem je povsem po nepotrebnem izdatno pomagala sodnica. »Tako pristranskega

sojenja se nisem dozivel,« je povedal Leghissa.

Volley Corno - Val Koimpex 3:0 (15:6, 15:7, 16:14)

VAL KOIMPEX: Plesničar, Mitja Cernic, Jelen, Faganel, Sergo, Marko Cernic, Prichiazzi, Frandolic, A. Cernic, Figelj.

Medtem ko so nasi odbojkarji v prvih dveh setih odpovedali, saj so skupno nizu povsem zadovoljili. Ta set je bil zelo razburljiv. Stanje je bilo izenačeno do 7:7, nakar so gostitelji povedli na 14:10. Gosnje pa so močno reagirali, zidi izenacili na 14:14, zal, pa so v naslednjih dveh akcijah napravili dve naivni napaki in tako set izgubili.

ŽENSKA D LIGA
Staranzano - Bor Friulexport 2:3 (5:15, 15:7, 8:15, 15:10, 9:15)

BOR: Azman 10+11, Flego 7+9, Zadnik 2+1, Faimann 11+3, Jana Milicević 3+0, Sadlowski 0+1, Macho 7+6, Bogatec, Boz, Bezensek in Rogelj.

Servis (t/n): Bor 11/14, Staranzano 9/17. Napake: Bor 13, Staranzano 22.

Borovke so po tej zmagi dohitele Staranzano na drugem mestu in se vmesala v boj za play off. Prvi set je bil njihov letos doslej najboljši, saj so močnega nasprotnika dobesedno zmlele. Več težav so imele v 2. in 4. setu, ko jih je motila razsvetljava v telovadnici. Po izenačenem boju sta ekipi prisli do tie breaka. Staranzano je v tem setu serviral manj ostro kot v prvih stitirh setih, ko je servis izredno forsiral. To je olajšalo delo borovk v sprejemu in pa tudi v napadu. Vodile so že od vsega začetka (8:6 ob menjavi igrišča), nasprotnice so postale živčne in tako se olajšale pot borovk do dragocene in zaslužene zmage.

Ristorante del Doge - Sava 3:0 (16:14, 15:1, 15:4)

SAVA: Babudri, Furlan, Kobal, Kosmina, Obad, Sossi, Spacal, Starc.

Igralke Save so v Codroipuu opravile svoj najslabši letošnji nastop. Zmaga bi naso ekipo spravila na varno sredino lestvice, za zmago pa je potrebno učinkoviteje zai-grati. Tega pa naše igralkle včeraj niso storile. Izenačen je bil le prvi set, v katerem je vsekakor stalno vodil Del Doge in je Sava le na koncu omilila razliko. V preostalih dveh setih pa je domaca ekipa stalno gospodarila na igrišču. Skratka poraz, ki si ga Sava ne bi smela dovoliti, v preostalih tekmah pa bo treba zdaj vsekakor pokazati veliko več. (Inka)

GORICA / PO OSTRIH KAZNIH NA RAČUN OLYMPIE

Bagon: »Imajo nas na piki«

Goriško društvo bo zahtevalo sestanek z vodstvom federacije

Tri kola diskvalifikacije za kapetana Simona Terpina, teden dni za predsednika Franka Bagona, globa in igranje dveh domačih tekem za zaprtimi vrati zaradi izgrediv publike. Disciplinska komisija odbojcarske zveze je po »vroči« tekmi preteklega kola za vrh lestvice s San Vitom izrekla na račun moške ekipe Olympie zelo ostre kazni. Ponovila se je slika z lanskega finala za deželni pokal v Gorici. Kaj se je pravzaprav zgodilo, smo vprašali predsednika goriškega društva Bagona.

Disciplinska komisija je ukrepala zelo strogo. Kako reagirate?

»Ukrepi so bili v bistvu pričakovani. Ne da bi se spušcal v ocenjevanje posameznih točk, pa moram reci, da se je spet pokazalo, da ima federacija pri izrekanju kazni dvojna merila. Če namreč ukrepe po sobotni tekmi primerjam s tistimi, ki jih je federacija izrekla po nasi tekmi s trziškim Finvolleyjem, ne morem razumeti, zakaj je naš kapetan Simon Terpin dobil tokrat tri kola kazni, en njihov igralec pa takrat za neprimerno hujše besede, tudi proti nam Slovincem, samo eno. Kar se mene tiče naj povem, da sem po

sobotni tekmi nastopil pred sodniki namenoma zelo ostro, da bi izzval reakcijo s ciljem, da enkrat za vselej razčistimo stvari. Sodnik si je na moj račun dovolil tudi zalitev, bo pa seveda ostal nekaznovan (Bagon je bil kaznovan samo zaradi »glasnega protestiranja«, op.ur.).«

Se boste torej pritožili?

»Na odločitve kot take se ne bomo pritožili, bomo pa napisali pismo in zaprosili za sestanek s federacijo, ker imamo občutek, da nas nekateri sodniki imajo na piki in zelimo marsikaj razčistiti. Tezko se je namreč znebiti občutka, da smo bili v soboto namenoma oskodovali, saj sta sodnika že od vsega začetka dvigovala temperaturo s tem, da sta osporavala našim igralcem pravico, da servirajo s konca telovadnice, čes da predstavlja aluminijasto tesnilo, ki cementni del dvorane loci od parketa, oviro preko katere servis ni dovoljen. Bilo je še več epizod, ki so izzvale razburjenje, najmanj kar lahko podčrtam pa je to, da bi bil moral sodniški delegat dvakrat pomisliti, preden se je odločil, da pošlje v Gorico furlanska sodnika na važno tekmo proti furlanskemu moštvo.«

domači šport

Danes

Nedelja, 22. februarja 1998

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

15.00 v Bazovici: Zarja Gaja - Manzano; 15.00 v Flumignanu, Ul. Lestizza: Flumignano - Juventus; 15.00 v Aielku, Ul. Tosorat: Aiello - Primorje Adriaker

1. AMATERSKA LIGA

15.00 v Trstu, Drevored Sanzio: San Giovanni - Vesna; 15.00 v Spetru ob Soči: Isonzo - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Trebcah: Primorec - Villesse

3. AMATERSKA LIGA

15.00 na Opcinah, Vill. Fanciullo: Montebello Don Bosco - Kras; 15.00 v Dolini: Breg B - CGS

NARASCAJNIKI

10.00 v Repnu: Primorje - Latte Carso

NAJMLAJŠI

11.45 v trstu, Ul. Carnaro: Chiarbola - Zarja Gaja

KOSARKA

MOSKA D LIGA

10.30 v Trstu, Monte Cengio: Inter 1904 - Bor Radenska

MOSKA D LIGA

11.00 v Trstu, Altura: Termoidraulica Fanin - Cicibona Pref. Marsich

PROMOCIJSKA LIGA

15.30 v Trstu: San Vito - Breg

PROPAGANDA

9.00 v Trstu, na 1. maju: Jadran - Sgt B

NAMIZNI TENIS

ZENSKA A 2 LIGA

10.30 v Verzuolu: Manta - Kras Corium

ZENSKA B LIGA

11.00 v casalecchiu: Masi - Kras Activa

ZENSKA C LIGA

10.00 v Gorici, Drevored Colombo: Azzurra - Kras

MOSKA C2 LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras - Sakura Ruda

ZENSKA C2 LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras A - Fincantieri in Kras B - Cus Udine

ODBOJKA

DEKLICE

11.30 v Trstu, Ul. Petracco: Virtus B - Sloga Pizzeria

Veto A

Jutri

Ponedeljek, 23. februarja 1998

KOSARKA

NARASCAJNIKI

18.00 v Briscikih, Ervatti: Polet Metra - Bor Friulex-port

ODBOJKA

1. ZENSKA DIVIZIJA

20.00 na Proseku: Kontovel Nuova Kreditna - Altura

Obvestila

SD MLADINA smucarski odsek - obvesča clane, ki bi se radi udeležili Zamejskega smucarskega prvenstva - 17. pokala ZSSDI, ki bo v nedeljo, 1. marca na Zoncolanu, da potrdijo vpis na tekmo in prisotnost na predvideni družabnosti istega dne najkasneje do petka, 27. februarja ob 12. ure. Za informacije lahko poklicete na tel. st. 220793 (Lara), 220718 (Sonja) in 213518 (Ennio).

SK BRDINA organizira v nedeljo, 1. marca ob priliki Zamejskega prvenstva avtobusni izlet na Zoncolan. Vpisovanje bo jutri, 23. t. m. in sredo 25. t. m. na sedežu kluba od 19. do 21. ure. Informacije na tel. st. 299573 in 226271.

SZ OLYMPIA organizira avtobusni izlet članov in simpatizerjev ob priliki društvenega tekmovanja v sklopu Zamejskega prvenstva v nedeljo, 1. marca na Zoncolanu. Odhod ob 6. uri izpred Slovenskega sportnega centra. Za vpis in informacije telefonirati v večernih urah v telovadnico (32310) ali Marjanu (538169) ali Ediju (535114)

ZSSDI razpisuje tečaj za pridobitev naslova učitelja smučanja 1. in 2. stopnje. Vse informacije nudi urad ZSSDI v Trstu, tel. 635627.

SK DEVIN obvesča, da se nadaljujejo smucarski tečaji ob sobotah in nedeljah na snegu. Informacije nudi tajništvo, tel. st. 2916004.

SPDG prireja 1. marca 1998 Slovensko zamejsko prvenstvo za 17. Pokal ZSSDI na Zoncolanu v veleslalomu in super - slalomu. Tekmovanja se lahko udeležijo člani zamejskih sportnih društev in klubov. Prijave (pisne) do 27. februarja na sedežu SPDG Ulica Malta 2 (fax 531495) v Gorici, oziroma pri ZSSDI. Zrebanje startnih števil bo 27. februarja ob 19. uri na sedežu SPDG v Gorici.

NOGOMET / DEŽELNO MLADINSKO PRVENSTVO

Uspešna Soffiantinijeva »rošada«

Costa in Esposito strelca - Juventusina igrala neodločeno z Ronchijem -

Juventusina - Ronchi 2:2 (0:1)
JUVENTININA STRELCA: Costa, Esposito iz enajstmetrovke.

JUVENTINA: Costa, Crainich, Devetak, Livon, Della Mora, Spigarolo, Venturini, Scacco, Esposito, Ferletič, Federici.

Standreska ekipa je včeraj igrala brez standardnega vratarja, tako da je moral na azacetku v vrata srednji napa-

dalec Costa. Gostitelji bi lahko že v prvem polcasu izenačili zadetek, ki so ga dali gostje. V drugem polcasu je treba omeniti povsem posrečeno menjavo, ki jo je uvedel Juventusin trener Alessandro Soffiantini. Costo je poslal v napad, Esposito pa v vrata. In ta »rošada« je v drugem polcasu dala odlične rezultate: Costa je namreč že v uvodnih minutah stanje izenačil in si nato tudi

prisluzil enajstmetrovko. Najstrožje kaznuen pa je izvedel »vratar« Esposito in tako povedel Juventusino v vodstvo.

Ko je vse kazalo, da bo zmaga ostala doma, so gostje nepricakovano stanje izenačili nekaj minut pred koncem.

Za dobro igrjo je treba pohvaliti prav vse nogometase Juventusine, ki so dali zares vse od sebe, saj so nastopili v zelo okrnjeni postavi.

ITALIJANSKA A LIGA / ENO ODLOČILNIH KOL

Zrelostni izpit za Lazio, »žejna« tudi Fiorentina

Rimljani v Milanu proti Interju, Toskanci doma z Juventusom Udinese brez Bierhoffa - Zaccheroni: »Smo v težavah«

RIM - V nogometni A lgi je februar že po tradiciji mesec velikih odločitev, od tod tudi živčnost, sumničenja in izbruh polemik na račun sodnikov. Dansanje kolo bo v tem pogledu eno odločilnih in bo prav gotovo prispevalo k razjasnitvi stanja na vrhu. Med sabo se bodo namreč pomerila stiri mostva od petih, ki krojijo usodo na zgornjem delu lestvice. Na sporedu sta namreč tekmi Inter - Lazio in Fiorentina - Juventus, Udinese pa bo v Genovi proti Sampdoriji prav tako prestajal težko preizkušnjo.

Zrelostni izpit caka se posebej Lazio. Po igralskem kadru sodijo Rimljani v sam vrh, zadnjič so izgubili pred enajstimi koli, po sredovi pokalni zmagi proti Juventusu pa jim je samozavest še narasla. Po drugi strani pa mora Inter dokazati, da gladka zmaga z Leccejem ni bila samo rezultat sibkosti nasprotnika. Vroče bo tudi v Firencah, saj sta si Fiorentina in Juventus že po tradiciji v laseh, Toskanci pa imajo možnost za dokončno uveljavitev, ceprav v Firencah proti Juventusu ne zmagujejo že pet let.

Videmčani bodo v Genovi nastopili brez Bierhoffa, oslavljen pa je tudi napad Sampdorie, ker je Montella diskvalificiran. Zaccheroni je pred tekmo izjavil: Smo v velikih težavah!«. Poleg nemsekag asa bodo namreč manjkali se Bertotto, Amoroso, Poggi, Genaux, Frezzolini, Gargo in Nonis.

Današnji spored: Bari - Lecce (prva tekma 1:0), Bologna - Piacenza (0:0), Brescia - Atalanta (1:0), Fiorentina - Juventus (1:2), Lazio - Inter (1:1), Milan - Empoli (1:0), Napoli - Roma (2:6), Parma - Vicenza (0:0), Sampdoria - Udinese (2:3).

Brez zmagovalca

V vnaprej igrani tekmi B lige sta se Monza in Treviso razsila pri neodločenem izidu 1:1 (1:1).

Današnji spored: Ancona - Ravenna (prva tekma 0:2), Cagliari - Verona (1:2), Chievo - Genoa (1:0), Andria - Castel di Sanmgro (3:3), Padova - Lucchese (0:2), Perugia - Venezia (0:2), Reggina A - Salernitana (0:4), Reggina - Foggia (2:3), Torino - Pescara (0:3).

Alen Bokšić je v formi (Telefoto AP)

NOGOMET / V PROMOCIJSKI LIGI

Zarja/Gaja za zmago, Primorje sproščeno Juventusina išče točke za obstanek v ligi

V 1. AL: Vesna proti San Giovanniju in Sovodnje proti Isonzu na zelo nevarnih gostovanjih - V 2. AL danes od ekip naših društev zaposlen le trebenski Primorec

PROMOCIJSKA LIGA

Zarja/Gaja - Manzano

»Modro-rumeni« gostijo trdoživno ekipo Manzana, ki po odličnem začetku (osem tekem, 12 točk), od 9. kola dalje ne igra več tako uspešno. Ceprav so gostje v preostalih 12 tekmah doživeli le tri poraze, so zmagali le dvakrat (Trivignano, Maranese) in to predvsem, ker so dobesedno odpovedali v napadu. Medtem ko so v prvih osmih tekmah dali 15 golov, so nato v 12 tekmah le šestkrat zatresli mrežo nasprotnikov. Ker gostje imajo le točko več od združene ekipe, bodo gotovo prišli v Bazovico z upanjem, da nepremagani zapustijo igrišče, kar pomeni, da računajo vsaj na delitev točk.

Neodločeni rezultat pa morda bi ne prijal »modro-rumenim«, ki ciljajo na zmago. Upeštevajoč, da gostje v zadnjih nastopih niso preveč blesteli v napadu, bo trener Tul prav gotovo ukrepal s primerno taktiko, oziroma razporeditvijo ekipe. Na žalost pa je nedeljska tekma v Oglelju je pustila nekaj posledic nekaterim nogometasem, ki ta teden niso redno trenirali. Zaradi udarcev, ki so jih utrpeli proti Aquilei, je vprašljiv nastop Desteja, Tognettija, Grgica in Martinuzzija. Tudi bomber Di Donato ni še okrevljal in zato ga ne bo na igrišču.

Sodnik: Pietro D'Acunto (POR).

Aiello - Primorje

Aiellu, ki si je lani sele v zadnjem kolu zagotovil obstanek v ligi, tudi letos ne gre najbolje. Zaradi slabih rezultatov (pet tekem, stiri točke) je prav po tekmi s Primorjem prišlo pri Aiellu do zamenjave trenerja. Odstavljenega Vercha je zamenjal Mian, rezultati pa se niso izboljšali, niti po novemskih borzi nogometasev, na kateri so bili voditelji Aiella precej aktivni. Aiello je namreč koncal prvi del prvenstva na repu lestvice z osmimi točkami. V nadaljevanju pa je igral bolj uspešno, ce upoštevamo, da je v petih tekmah osvojil enako stevilo točk, kot jih je prej v 15 nastopih. Prav zato bo naloga proeske enajsterice vse prej kot lahka. Zaradi kočljivega položaja na lestvici bo Aiello igral na vse ali nic.

Prosečani so po dveh zaporednih zmagah precej izboljšali položaj na lestvici in zato lahko igrajo sporsceeno. Trener Bidussi ne bi smel imeti večjih problemov s postavo. Miselj je izključen, vrniti pa se bo Dagri, ki je presedel kazen izključitve. Zaradi službenih obveznosti pa je pod vprašajem nastop Leghisse.

Sodnik: Augusto Picco (TOL).

Flumignano - Juventusina

V Juventusinim taboru že skoraj vse prvenstvo ponavljajo stari refren: ura je, da se začena zmagovati. Dolej pa je zb ralo le picli dve zmagi. Standresko mostvo je postalo že pravi specialist za neodločene izide (že deset). Samo z neodločenimi rezultati pa je usoda vsakega mostva skoraj zapečatena.

Danes Juventusina gostuje pri Flumignanu, ki je s 25 točkami na sredini lestvice. Igrala bo z okrnjeno postavo, saj je Luca Montana izključen kar za tri kola. Tudi Kausa ne bo na igrišče, ker se ni saniral poškodbe rame.

Na tekmi v prvem delu je Juventusina izgubila doma z 1:2 (strelec standreskega mostva je bil Trampus). Standreska ekipa bo danes morala igrati izredno zbrano in motivirano, saj bo odslej zanjo vsaka tekma »življenjske važnosti«.

Flumignano ne slovi po izredno uspešnem napadu (doslej je dal le 17

zadetkov), je to pa čvrsta ekipa, ki igra taktično dobro.

Sodnik: Walter Lonza (TRI).

1. AMATERSKA LIGA

S. Giovanni - Vesna

Trzacani, ki so startali med glavnimi favoriti, saj so se precej okrepili z izkušenimi nogometasi, so doslej razocarali. Zbrali so le 30 točk (8 zmag, 6 nedoločenih rezultatov, 6 porazov). Poudariti pa moramo, da so Svetovancani na domaćih tleh se nepremagani. Zanimivo je tudi, da so v desetih tekmah na igrišču, v Ul. R. Sanzia dobili le tri gole. To pa kaže, da je San Giovanni na domaćih tleh izredno trd oreh za vsakogar. Krizani se tega dobro zavedajo in zato je trener Nonis ta teden poskusil razne sheme igre, da bi zaustavil nasprotnika, ki gotovo cilja na zmago. Če bo Vesna nepremagana zapustila svetoivansko igrišče, bo to za »plave« lep uspeh in obenem dober korak na poti za končno zmago in za napredovanje v promocijsko ligo. Trener Nonis bo po vsej verjetnosti potrdil postavbo iz prejšnje nedelje. Poskodovanih igralcev ni, odsoten bo se vedno Bandel, ki je izključen.

Sodnik: Giovanni Bevilacqua (MON).

Isonzo - Sovodnje

Sovodenjci so v San Pieru vselej igrali zelo dobro in zato upajo, da bo tudi danes tako, ceprav se zavedajo, da jih caka izredno težka naloga, saj je Isonzo drugi na lestvici. Isonzo, ki je že v prvem delu zadal Sovodenjem prvi poraz (Sandijeu Gergoletu pa prvi gol po šestih kolih), bo seveda skušal na vse viže osvojiti celoten izkupicek, da bi ne izgubil stika z vodilno Vesno.

Ce pa bodo Sovodenjci igrali tako motivirano in odločno kot na prejšnji tekmi s San Giovannijem, potem optimistično razpoloženje, ki vlada v sovođenjskem tboru pred to tekmo, ni ravno pretiran. Res je, se vedno bo odsoten »libero« Interbartolo, kar je precejšen handicap za mostvo. Vrnila pa se bosta v ekipo Tomsic in Bregant.

Sodnik: Luca Zamó (COR)

C2 LIGA

Triestino čaka težko gostovanje

Albinese računa na play-off

Gostovanje Triestine pri Albineseju brzkone ne bo lahko, saj sodi nasprotnik med zasledovalce Trzacanov. Ekipa se ni odrezana od boja za play off, zato računa na zmago, Trzacani pa o porazu sploh ne smejo razmišljati, ce želijo doseči napredovanje. Beruattovo mostvo je v četrtak odigrali tekmo za trening z ajdovskim Primorjem. Na tekmi, ki se je končala z rezultatom 2:1 v korist slovenskega prvoligasa, je zadovoljil Troschè. Dokazal je, da je nared za vrnitev v mostvo, ceprav bo verjetno danes sedel na lopi za rezerve.

Današnji spored: Mestre - Cittadella, Voghera - Giorgione, Novara - Leffe, Cremapergo - Mantova, Biellese - Pro Patria, Solbiatese - Pro Sesto, Sandomà - Pro Vercelli, Albinese - Triestina. Ospitaletto - Varese.

2. AMATERSKA LIGA

Primorec - Villesse

Villesse, ki se bori za obstanek v ligi in krvavo potrebuje točke, bo v Trebcah naletel na motivirano ekipo. Trebenci namreč igrajo v povratnem delu prvenstva kot prerojeni, saj so osvojili več točk (13) v petih tekmah drugega, kot prej v trinajstih tekmah prvega dela prvenstva (12 točk).

Tudi ekipa iz Viles si je v drugem delu nekoliko opomogla. Prvenstvo je slabo začela in nato zaslala v krizo, katero ni prebolela niti po zamenjavi trenerja. Po 7. kolu je Moretta nadomestil Medeot, ki je začel s stirimi zaporednimi porazi, nakar se je začela pozitivna serija (ena zmaga, šest neodločenih rezultatov). Podatki dokazujejo, da bo na trebenskem igrišču gotovo oster boj za točke, ker obe ekipi računata na zmago.

Sodnik: Stefano Vio (CER).

3. AMATERSKA LIGA

Montebello Don Bosco - Kras

V sredo je uspešno krasovcem z neodločenim rezultatom v zaostali tekmi prekiniti pozitivno serijo ekipe Campanelle po osmih zaporednih zmagah. Enajsterica Krasa z osvojeno točko na žalost ni izboljšala položaja na lestvici, vendar je potrdila, da bo gotovo trn v peti trojici Campanelle, S. Andrea, Cus, ki se potegujejo za napredovanje. V preostalih sedmih nastopih pa si Kras ne sme dovoliti spodsrajev in prav zaradi tega, danes, ceprav igra v gosteh, mora startati na zmago.

Breg B - CGS

Druga Bregova psotava gosti trzaški CGS, ki je lani izpadel iz 2. AL in prav zaradi tega smo letos od Trzacanov pričakovali mnogo več. Glej slučajnost: Brežani so letošnjo prvo prvenstveno zmago dosegli prav proti CGS. Ker predstavnik dolinske občine tokrat igrajo doma, je upati, da bodo prvi uspeh v povratnem delu osvojili že danes.

(Bruno Rupel)

Guido Tavagnacco v Rettori Tribbio 2

V tržaski umetnostni galeriji Rettori Tribbio 2 na Starem trgu so pred nekaj dnevi odprli razstavo akvarelov slikarja Guida Tavagnacca. Razstava bo odprta do 27. februarja po naslednjem urniku: ob delavnikih od 10. do 12.30 in od 17. do 19.30, ob praznikih pa od 11. do 13. ure. Ob ponedeljkih je galerija zaprta.

Tavagnacco (letnik 1920) je bil po rodu s Cedajskega. Diplomiral je leta 1942 na umetnostnem liceju v Benetkah, kjer je obiskoval tudi tečaje Saettija in Cesettija. Potem ko je sodeloval v odporniskem gibanju, se je po vojni zaposlil kot profesor risanja v raznih srednjih solah na Videmskem, predvsem pa se je posvetil slikarstvu, ki mu je ostal zvest do smrti, leta 1990. Veliko je razstavljal v raznih krajih sveta, ter bil deležen številnih priznanj.

Zadnji dan razstave o železarni

V občinski umetnostni dvorani na Trgu Unità 4 bo se danes odprta razstava ob 100-letnici skedenjske železarne. Razstavo, ki si jo lahko ogledamo od 10. do 13. ure in od 17. do 20. ure, je doslej obiskalo več kot 40 tisoč oseb (bila je namreč na starih sedezih, v občinski palači, v postni palači, v galeriji Tergesteo ter v Skedenjskem etnografskem muzeju). Obiskovalci lahko prispevajo tudi k solidarnostnemu skladu za uslužbence železarne z nakupom grafike Lojzeta Spacala (80x60 cm, cena 600 tisoč lir). Skladu bodo namenili tudi 20% od prodaje razglednic ter

manifestov, na katerih je reprodukcija Spacalove grafike.

Do srede, 25. t.m., pa bo v palači Costanzi odprta razstava »Uomini e orsi« (Ljudje in medvedi), za katero se je zavzelo odbornstvo za kulturo Trzaskе občine, priredili pa so jo mestni muzeji za zgodovino in umetnost ter mestni naravoslovni muzej. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 19. ure (vstop je prost), doslej si jo je ogledalo preko 15 tisoč oseb. Ob tej priložnosti je muzej na Trgu Hortis odprl dvorano, posvečeno neozojski favni. Z izjemo pone-deljka in praznikov je odprta vsak dan od 8.30 do 13.30.

Danes mimohod Cerkniških Zmajskih zgag

CERKNICA - Danes bodo v Cerknici pripravili tradicionalni pustni karneval. Sprevod Zmajске zgage bo na pot po Cesti 4. maja, glavni cerkniški prometnici, krenil ob 12.32 uri. Po karnevalu pa se bo pustno veselje nadaljevalo v središču mesta, kjer bo igralo več glasbenih skupin. Tu bodo na ogled tudi velike figure iz karnevalskega spreveda, so sporočili iz pustnega društva Cerknica.

Po cerkniških ulicah se bodo danes med drugim sprehodili butalski župan s svojim pomladnim ljudstvom, policijo in vojsko, kobilica z Martinom Krpanom, Hribci in hudič s polhi. Obiskovalci bodo lahko videli ščuko velikanko, prave ribiče, velikega zabca z zabjo zalego, povodnega moza Jezerka in skupino domorodcev ter seveda nepogrešljive coprnice in strašnega ognjenega zmaja s skupino netopirjev. Manjkale pa ne bodo niti tradicionalne maske, kot so oraci, pokaci in koranti iz Podlehnikarja ter pustni sprevod in vleka ploha iz Iske vasi.

Zaradi karnevalskih prireditev bodo nekatere cerkniške ceste zaprte za promet. Danes, 22. februarja, od 10. do 18. ure in na pepelnično sredo, 25. februarja, od 15. do 16. ure bo za promet zaprta Cesta 4. maja. Obvoz bo po Notranjski cesti in Cesti pod Slivnico. Od danes do ponedeljka, 23. februarja, pa bo delno zaprta tudi Cabranska ulica. (STA)

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Stalno gledališče FJK - Gledališka sezona 1997/98

Danes, 22. t. m., ob 16. uri (red G/D(17): gledališka skupina CTB - ERT se zadnjih gostuje s predstavo »Caterina di Heilbronn« H. von Kleista. Režija Cesare Lievi. Predstava v abonmaju: odrezek 14 moder. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča in pri UTAT v Pasazi Protti; v teku je predprodaja vstopnic za Goldonijevo predstavo »La guerra«, ki bo na programu od 24. do 28. t. m. (v abonmaju - odrezek 8 rumen): urnik: 8.30-13, 16-19 ob delavnikih, UTAT v Pasazi Protti (urnik: 8.30-12.30, 15-19).

Gledališče Verdi

Operna in baletna sezona 1997/98

Od 3. do 25. marca bo na sporedu opera Juliesa Masseneta »Manon«. Dirigent Alain Guingal. Izvajajo orkester, zbor in baletni ansambel Gledališča Verdi Blagajni gledališča Verdi (urnik: 9-12, 16-19 - tel. 6722500 - zaprto ob ponedeljkih).

Dvorana Tripcovich

Danes, 22. t. m., ob 16. uri: G. Rossini »La cambiale di matrimonio«.

Vstopnice dobite pri blagajni Gledališča Verdi (urnik: 9-12, 16-19).

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 22. t. m., ob 16.30 ponovitev predstave: »...e fuori nevica!«, ki jo je napisal in režiral Vincenzo Salemme.

V torek, 24. t. m., bo ob 17.30 v dvorani Zavarovalnice Generali srečanje z igralci predstave »... e fuori nevica«. Vstop prost.

TRŽIČ

Občinsko gledališče - Gledališka sezona 1997/98

V sredo, 25. in v četrtek, 26. t. m., ob 20.30: gostujeta gledališči Emilia Romagna Teatro in Teatro di Sardegna z Goldonijevo komedijo »La bottega del caffè«. Režija Gigi Dell'Aglio, nastopa Paolo Bonacelli. Vstopnice dobite pri blagajni gledališča: od pone-deljka do sobote 17-19 (za informacije tel. 0481 - 494368/494365).

GORICA

Kulturni dom

Gorica Kinema - Gorizia Cinema: v četrtek, 26. t. m., ob 20.45 film »Sladka prihodnost«, (Kanada 1997). Režija Atom Egoyan.

Za informacije: Kulturni dom Gorica (tel. 0481-33288).

ČEDAD

Gledališče Ristori

V torek, 24. t.m., ob 20.30: G. Rossini »La cambiale di matrimonio«.

VIDEM

Nuovo Teatro Giovanni da Udine

5., 6. in 7. marca, ob 20.45 William Shakespeare: »Hamletas«. Nastopa Andrius Mamontovas.

Teatro Contatto - Avditorij Zanon

11. in 12. marca ob 20.30 se bo predstavila skupina Teatro dell'Archivoltto z delom Daniela Pennaca »Monsieur Malaussene«. Režija Grogio Gallione, nastopa Claudio Bisio.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

Jutri, 23. t. m., ob 20. uri gostuje Drama SNG iz Ljubljane (za gledališki abonma in izven): J. Osborne »Ozri se v gnevu«. Režija Janez Pipan.

PORTOROŽ

Avditorij

Danes, 22. t. m., ob 18.00 in 20.30 bo na sporedu shriljivka »Hudičev advokat«. Glavne vloge: Keanu Reeves, Al Pacino in Charize Theron.

NOVA GORICA

Primorsko dramsko gledališče

V četrtek, 26. t. m., ob 20. uri: Peter Barnes »Ni tako slabo kot zgleda«. Režija Jasa Jamnik.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 22. t. m., ob 19. uri v Stihovi dvorani: B. Slade »Ob letu osorej«. Režija Boris Kobal. Igrata Polona Vetrin in Ivo Ban.

Mestno gledališče ljubljansko

V torek, 24. t. m., ob 15.30 (abonma torek popoldanski) in ob 19.30 (abonma torek): Michael Tremblay »Nore babe«.

SNG - Drama

Jutri, 23. t. m., ob 20. uri (izven - konto): J. Osborne »Ozri se v gnevu«. Gostovanje in Sezani.

V torek, 24. t. m., ob 19.30: N. V. Gogolj »Revizor«. Predstava je razpodana.

Mala drama: v torek, 24. t. m., ob 20. uri: M. Duras »La musica« (izven - konto).

Lutkovno gledališče

»Pustovanje pri lutkah«: danes, 22. t. m. ob 16. uri ter v torek, 24. t. m., ob 17.30. Vstopnice za vse predstave so v prodaji.

Slovensko mladinsko gledališče

Jutri, 23. t. m., ob 18. uri »Pika« po avtorski predlogi Astrid Lindgren. Režija Vito Taufer.

V počastitev 100-letnice rojstva Bertolda Brechta bo v torek, 24. in v petek, 27. t. m., ob 22. uri na sporedu predstava: Bertold Brecht »Galileo Galilei«. Režija Matjaz Berger.

KOROŠKA

KOTMARA VAS

Farna dvorana

Danes, 22. t. m., ob 14.30, veseloigra »Zdravnik po sili«.

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Glasbena matica

Koncertna sezona 97/98

3. marca bo v Deutscher Hilfsverein nastopil harmonikas Corrado Rojac z mezosopranistko Evo Mabellini. Na programu Frescobaldi, Bach, Pozzoli, Cajkin, Rojac in Solotarjov.

Gledališče Rossetti

Società dei concerti - Koncertna sezona 1997/98

Jutri, 23. t. m., ob 20.30 bodo nastopila Federico Agostini (violina) in Claude Cymmermann (klavir). Na programu Mozart, Stravinskij in Korngold.

Gledališče Miela

Svobodna glasba

Danes, 22. t. m., ob 21. uri bo na sporedu prvi iz serije koncertov ljudske glasbe. Nastopila bo skupina Gruppo l'angolo s petjem in plesom južne Italije.

TRŽIČ

Občinsko gledališče - Koncertna sezona 1997/98

5. marca. ob 20.30 koncert pianistke Irine Plotnikove. Na programu Cajkovski. Vstopnice dobite pri blagajni gledališča (urnik: 10-12, 17-19 ob ponedeljka do sobote), pri UTAT v Trstu in pri Discotex v Vidmu.

GORICA

Avditorium

Glasbeni festival Srečanja z jazz glasbo

V četrtek, 26. t. m., ob 21. uri prvi koncert na katerem bo nastopil kvartet ameriskega trobentaca Daveja Douglasa. Vstopnice dobite pri agenciji Appiani in pri UTAT v Trstu.

VIDEM

Nuovo Teatro Giovanni da Udine

Danes, 22. t. m., ob 21. uri bo nastopil kantavtor Fabrizio De André.

ZOPPOLA (Pordenon)

Rototom

V torek, 24. t. m., ob 22. uri: »Disco Inferno«- pustni zur.

V soboto, 28. t. m., ob 22.30 (dvorana rock) nastop italijanske skupine Sux; ob 24.00 (dvorana reggae) koncert italijanske skupine So Vibes.

SLOVENIJA

DOBROVO V BRDIH

Viteška dvorana Galerije Zorana Musica

V petek, 27. t. m., ob 20. uri koncert Tria Lorenz (za abonma in izven).

LJUBLJANA

SNG Opera in balet

V četrtek, 26. t. m., ob 20. uri premiera opere G. Verdija »Ples v maskah«. Dirigent Igor Svara.

Ponovitev v soboto, 28. t. m., ob 19.30 (abonma sobota, izven, konto).

Cankarjev dom

Jutri, 23. t. m., ob 20. uri in Linhartovi dvorani večer izraelske glasbe - med izročilom, klasiko, jazzom in domišljijo. Nastopila bo Timna Brauer in Elias Meiri Ensemble.

V četrtek, 26. in v petek, 27. t. m., ob 19.30 ob Gallusovi dvorani (oranžni abonma I. in II.) nastop Orkestra slovenske filharmonije. Dirigent Jurij Simonov, solist Anatolij Fokanov (bariton).

HRVAŠKA

ZAGREB

Stadion

15. maja bodo nastopili Rolling Stones.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Galerija Moderne umetnosti v Muzeju Revoltella: do 9. aprila je na ogled nov razstavni prostor Punto video, arte & tecnologia.

Občinska razstavna dvorana na Trgu Unità: se danes, 22. t. m., je na ogled razstava o skedenjski železarni. Urnik: 10-13, 17-20.

Palaca Costanzi: do 25. t. m. je na ogled razstava »Ljudje in medvedje«. Urnik: vsak dan od 9. do 19. ure.

Galerija Tribbio 2 (Piazza Vecchia 6): do 27. t. m. je na ogled razstava že preminulega umetnika Guida Tavagnacca. Urnik: 10-12.30, 17-19.30, ob praznikih 11-13, zaprto ob ponedeljkih.

Galerija Cartesius (Ul. Marconi 16): do 5. marca je odprta razstava v spomin na Federica Righija. Urnik: 10.30-12.30, 16.30-19.30, zaprto ob ponedeljkih.

Studio Tommaseo (Ul. del Monte 2/1): do 19. marca je na ogled razstava umetnika Lorenza Gattija na temo »Edilizia«.

Poštna palača na Trgu Vittorio Veneto: odprt je poštni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Dvorana občinskega stencasa (Piazza Piccola 3): do 2. marca razstavlja Mauro Likar. Urnik: vsak dan od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

Galerija Studio d'arte Nadia Bassanese: do 22. marca je na ogled razstava France Cattani in Raimonda Galeana »La stanza di van Gogh ad Arles«.

KONTOVEL

Trgovina »Dolce Divani« (Kontovel 531): do 9. marca je odprta skupinska razstava »L'arte riprende vita sul Carso«. Urnik: vsak dan, razen nedelje, od 14.30 do 19. ure.

GORICA

Galerija Ars - Katoliska knjigarna (Travnik 25): na ogled je razstava Robert Hlavaty ob 100-letnici rojstva.

TRŽIČ

Srednja sola Randaccio: do 28. t. m. razstavlja Ivo Petkovsek.

RONKE

Razstavna dvorana občinske knjižnice: se jutri, 23. t. m., razstavlja David Faganel.

SAN VITO AL TAGLIAMENTO

Galerija »Scaramuccia d'Artisti«: v soboto, 28. t. m., ob 17.30 otvoritev fotografske razstave Luce Cesca. Razstava bo odprta do 15. marca. Urnik: petek, sobota in nedelja 11.00-12.30 in 17.00-19.00.

PORDENON

Cinemazero (Trg Maestri del Lavoro 3): na ogled je fotografska razstava »Mehika, vojna v nebesih«.

MILAN

Združenje Italija-Kitajska (Ul. Bagutta 24): do 25. t. m. razstavlja tržaski slikar Bruno Gripari na temo »Rapori in enkavsti v tigrovem letu«.

SLOVENIJA

SEŽANA

Mala galerija: na ogled je razstava akvarelov, ki jo prireja Društvo saleskih likovnikov.

Kosovelova knjižnica: do 28. t. m. je na ogled razstava Karla Zelenka.

Kulturni center Srečka Kosovela: na ogled je razstava kipov in risb kiparja Zmaga Posege.

DOBROVO V BRDIH

Grad Dobrovo: do aprila 1998 je na ogled razstava grafik Toneta Kralja. Urnik: od 10. do 18. ure - ob ponedeljkih zaprta.

LJUBLJANA

Moderne galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije - retrospektivna razstava Toneta Kralja. Mednarodni grafični center: do 22. marca razstavlja Karla Zelenko.

NOVO MESTO

Galerija Krka: do 31. marca je na ogled razstava ob 90-letnici Lojzeta Spacala.

RAI 3 slovenski program

Za TRST: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 **Televikj carovnja**
20.30 **TV dnevnik**
20.45 **Sportna tribuna**
20.55 **Pri nas doma**

RAI 1

6.00 Aktualno: Euronews
6.40 Dokumenti
7.30 Otroški variete Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Del Buono), vmes risanke
8.00 Variete: Plavo drevo
8.30 Glasbena oddaja: Il vento dello spirito
9.25 Masa - Izročitev prstana novim kardinalom
10.30 Nabožna oddaja: A sua immagine
12.00 Angelus in papežev blagoslov
12.20 Aktualno: Linea verde Zelena crta - Iz narave v živo (vodi Sandro Vanucci)
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Domenica in... (vodijo Fabrizio Frizzi, Antonella Clerici, Gian Piero Galeazzi), vmes sportni oddaji (15.50) Cambio di campo, (16.50) Solo per i finali
18.00 Dnevnik - Flash
18.10 Sport: 90. minuta
19.00 Variete: Domenica in...
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.45 Film: La forza del singolo - The Power of One (dram., ZDA '92, r. John G. Avildsen, i. Brendan Seary, Guy Witcher, Simon Benton)
22.40 Dnevnik
22.45 Aktualno: TV 7 - Tednik (vodi Romano Tamberlich)
23.45 Effetto cinema
0.25 Nočni dnevnik
0.35 Zapisnik, horoskop, vremenska napoved
0.45 Sottovoce - Potihoma: Marina Ripa di Meana
1.15 Sportna oddaja
2.45 Nočni dnevnik

RAI 2

7.00 Jutranji dnevnik
7.05 Variete: Jutro v družini (vodita T. Timperi in S. Martone), vmes (7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik
10.05 Nedeljski Disney, vmes risanke Aladdin in nan. Blossom
11.30 Variete: V družini (vodita T. Timperi in S. Martone)
13.00 Dnevnik, Tg2 Motori, 13.35 Telecamere
14.00 Vremenska napoved
14.05 Film: Brancalone alle Crociate (kom., It. '70, i. V. Gassman, A. Celi)
16.20 Nan.: Sentinel
18.05 Aktualno: Tg2 Dosje
18.55 Meteo 2
19.00 Sport: Domenica sprint
20.00 Risanke: Tom & Jerry
20.30 Dnevnik Tg2
20.50 TV film: Diamanti maleddetti (thriller, ZDA '96, i. L. Lyoka, P. Harrington)
22.30 Nan.: Law & Order - Dvojni obraz pravice
23.15 Dnevnik, vreme
23.35 Rubrika o protestantizmu
0.05 Film: Mario, Maria e Mario (dram., It. '93, r. E. Scola, i. G. Scarpati)
2.50 Univerzitetne diplome

RAI 3

5.35 ZOI - Nagano '98: hokej (finale)
9.20 Dober dan, glasba!
10.00 ZOI - Nagano '98: Zaključna prireditev
11.30 Dok.: Geo & Geo
13.00 Glasbena odd.: Opera e no
14.00 Dezelni dnevnik, vreme, 14.15 dnevnik
14.25 Sport: Quelli che aspettano..., 14.55 Quelli che il calcio...
17.00 Stadio sprint
17.55 Glasba: James Taylor
18.50 Vreme, dnevnik, dezelne vesti, sportne vesti
20.00 Aktualno: On the road
20.30 Variete: Blob
20.40 Aktualna odd. o zdravju: Elisir
22.25 Sportna nedelja
23.30 Dnevnik, dezelne vesti
23.50 Sportna nedelja
0.20 Dnevnik, vreme, filmske novosti
0.35 Variete: Fuori orario, vmes film Il bambino d'inverno (dram., Fr. '89, r. O. Assayas, i. M. Feller)

RETE 4

6.00 Nan.: Z odprtim srcem, 7.00 Christy, 8.00 Pregled tiska
8.30 Aktualno: Eurovillage
9.00 Nedeljski koncert
10.00 Masa
10.45 Aktualno: La domenica del villaggio, vmes (11.30) dnevnik
12.30 Dokumentarec
13.30 Dnevnik Tg4
14.00 TV film: Scelta di Anna (vestern, ZDA '96)
16.00 Dokumenti: La macchina del tempo
18.00 Nan.: Chicago Hospital (i. Adam Arkin), vmes (18.55) dnevnik
20.35 Film: Affari sporchi - Internal Affairs (krim., ZDA '90, i. R. Gere, A. Garcia, N. Travis)
22.40 Film: Il sorriso (dram., Fr. '94, i. J.-P. Marielle)
0.40 Nedeljski koncert
1.40 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
9.00 Nabožna oddaja: Le frontiere dello spirito
9.45 Aktualno: Anteprima News (vodi F. Pierobon)
10.00 TV film: Cento cuccioli da salvare (puist., ZDA-VB '93, i. Concetta Tomei, Christopher Pettiet)
12.00 Nan.: Casa Vianello - Brezsrčni Raimondo
13.00 Dnevnik
13.30 Variete: Buona Domenica (vodijo Maurizio Costanzo, Paola Barale, Claudio Lippi, Enrico Papi, 1. del)
18.15 Nan.: Due per tre - Maske (i. J. Dorelli, Loretta Goggi)
18.45 Variete: Buona domenica (drugi del)
20.00 Dnevnik TG 5 in vreme
20.30 Variete: Stranamore (vodi Alberto Castagna)
23.00 Aktualni oddaji: Target - Anno zero (vodi Gaia De Laurentiis), 23.30 Non solo moda (vodi Alef Jnifen)
0.05 Nan.: N.Y.P.D. - New York Police Department (i. Dennis Franw)
1.00 Nočni dnevnik Tg5
1.30 Nan.: Voci nella notte
2.30 Nočni dnevnik
3.00 Missione impossibile

ITALIA 1

6.30 Otroški variete, vmes nan. in risanke ter variete Bim Bum Bam
9.40 Aktualno: La nostra inviata Manuela, risanke
10.35 Variete: Sorridi, c'è Bim Bum Bam
11.00 Sport: NBA Action
11.30 Variete: Mai dire gol
12.25 Odprti studio
12.45 Sport: Vodič nogometnega prvenstva, 13.30 Zadnje vesti z nogometnih igrišč (vodi Alberto Brandi)
13.40 TV film: Una mamma invisibile - Nevidna mama (kom., ZDA '95)
15.45 Risanke
17.00 Nan.: Dva policaja v Chicagu
18.00 Inviato speciale
18.30 Odprti studio
19.00 Nan.: Nash Bridges (i. Don Johnson)
20.00 Risanke: Simpsonovi
20.30 Variete: Mai dire gol
21.30 Nan.: X-Files (i. David Duchovny, Gillian Anderson)
22.30 Sportna oddaja: Pressing (vodi R. Vianello)
0.30 Italija 1 sport
1.40 Film: Giustizia all' inferno (pust., ZDA '92, i. Michael Nouri, D. Nguyen)

TELE 4

14.40 He Man
16.00 Kotiček zdravja
17.00 La sfera di cristallo
18.30 Nan.: Hardcastle & McCormick, Laff Movie
20.30 Film
22.00 Nad.: Potres v L. A.
23.00 Aktualna kronika
23.10 Glasba: Musichiamo

MONTECARLO

14.25 19.30, 22.35, 0.55 dnevnik, 12.10, 18.15 Sport
12.00 Papežev blagoslov
13.05 18.15 ZOI
14.00 Film: Anime in delirio (vestern, ZDA '53, i. J. Stewart, J. Leigh)
18.55 21.35 Sport: Goleada
23.15 Sportna oddaja: Crono
23.45 Film: La collina del disonore (dram., ZDA '65, r. S. Lumet, i. S. Connery)

Slovenija 1

8.30 Ozare (pon.)
8.50 Ziv zav: nan. Ferdi, 9.15 Telerime, 9.20 lutkovna nan. Zvezdica, 9.45 risana nan. Carobni solski avtobus
10.10 Glasbqa odrasca: Orkestralna glasba 20. stoletja
11.00 Dogodivščine z divjega zahoda (ZDA, 13.)
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Pomagajmo si
13.00 Porocila, vreme, sport
13.10 Vremenska panorama
13.45 Film: Spet zaljubljena Res je!
15.20 Res je!
16.50 Obvestila, oglasi
17.00 Obzorik, vreme, sport
17.10 Oglasi, 17.15 Po domače
18.50 Spoznavanje narave in družbe: Galebov let
19.10 Risanke, 19.20 Loto
19.30 TV Dnevnik, vreme, sport
19.45 Zrcalo tedna, oglasi
20.05 Nagano '98
20.35 Zoom
22.05 Ciril Zlobec - Pesnik lju-bezni in Krasa
23.05 Porocila, vreme, sport
23.25 Film: Little murders (ZDA '71, i. E. Gould)

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani
17.00 Pr. za otroke: V mojem kosku je pa mavrica
17.50 Lovstvo na Primorskem
18.20 Pustni karneval Cimos
20.00 Napovednik, videospot dneva
20.05 Pustni karnevak: Čuki za otroke
20.50 Sprevod pustnih sem
22.00 Folklorna skupina Ivan Navratil Metlika (2. del)

Slovenija 2

11.25 Film: The Gift (Avstralija 1988, r. Paul Cox, i. Nicholas Hatjandreou, Vicki Serbos)
12.55 Tedenski izbor: Pomp
13.35 V vrtincu
14.30 Zimske olimpijske igre Nagano '98
19.30 Videoring, oglasi
20.00 TV nadaljevanka: Strici so mi povedali (M. Kranjec-F. Stiglic, 3.)
21.10 Kosarka NBA: Neww York - Houston
22.40 Dokumentarna serija: Stoletje ljudstva - Daljše življenje (VB, 6.)
23.30 Alpe Jadrans
0.05 Nan.: V New Orleansu (ZDA, i. Tony Crane, S. n Walters, Barry Corbin, 7.)
0.55 Napovedniki

Koper

15.00 Euronews
16.00 ZOI: Povzetek sportnega dogajanja in tekmovalj Program v slov. jeziku: TV Poper
18.00 TV dnevnik, vreme, sport
19.25 Risanke: Pravljičje dedka Ciccio
20.00 Vesolje je...
20.30 ZOI: Zaključna prireditev
22.00 TV Dnevnik, vreme
22.15 Zimske olimpijske igre Nagano '98: Hokej (finale)
TV Dnevnik-Vsedanes

Horoskop

zapisal B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Pred vami je naporen teden. Odveč vam bo vsak napor. Veliko boste razmišljali in sanjari, ze naslednji hip pa boste zaradi slabe vesti hoteli postoriti vse nakopičeno delo naenkrat.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Vase družbeno življenje bo prihodnji teden zelo raznoliko. Srečevali se boste z najrazličnejšimi ljudmi in vsakdo vam bo imel povedati veliko zanimivega.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Tezave na delovnem mestu vas bodo obremenjevale v prihodnjih dneh. Odločitve, pred katerimi stojite, vam bodo dale misliti, ceprav so se vam zdele preproste.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Vase srce je polno hrepenenja in radosti. Ze dolgo se niste počutili tako dobro. Pred vami se odpira nov svet in vam prinaša veliko novih in lepih občutij.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Ceprav vas kar razganja od custev, vam bo uspelo vse stvari urediti po mirni poti. Dovolj ste premeteni, da veste, kako po ovinku priti do zelenega cilja.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Ste v zelo romantičnem obdobju. Vse vase misli se vrtijo okoli partnerja, zato ni čudno, da se je sem ter tja počutil nekoliko utešjenega.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Iz službe boste domov prihajali utrujeni, saj vas na delovnem mestu čaka veliko presenečenj. Po večini bodo prijetna. Veliko energije boste porabili za prilagajanje.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Ceprav boste zaposleni od jutra do večera, vam enegije ne bo manjkalo. Znali boste izkoristiti vsako minuto. Pri delu boste ustvarjalni in inovativni.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: V vsakdanji naglici preprosto pozabite na tiste ljudi, ki vam največ pomagajo. Ustavite ponoreli ritem in se sem ter tja odpravite nekoliko bolj zgodaj domov.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Pred vami je uspešen teden. Ker boste zelo dober pogajalec, vam bo uspelo ljudi prepričati v svoj prav, hkrati pa boste poskrbeli, da bodo njihove želje upostevane.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Preobremenjeni ste z vsakdanjimi skrbmi, kar ni po godu vašemu svobodnimiselnemu in zanesenjskemu duhu. Vcasih si vzemite v roke kako dobro knjigo.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Nastopilo je vase obdobje, saj se kar stirje planeti zadržujejo v ozvezdju rib. Polni boste energije in zaupanja vase. S partnerjem se boste odlično razumeli.

RADIO

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Porocila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Mladinski oder: Na lovu za tihotapci (E. Blyton, prev. T. Zener, r. A. Rustja, 1.); 10.30 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Orkestri; 11.30 Nabožna glasba (I. Florjanc); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Obzorik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Mala scena: Godci, godite, naš ples je začel... (M. Mahnič, r. J. Babič); 15.15 Iz krajevnih stvarnosti; 16.00 Sport in glasba; 17.00 Porocila; 17.30 Iz krajevnih stvarnosti, nato Zabavna glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila v ital.; 9.30 Zmo v etru (pon., vsakih 14 dni); 10.30 Nedeljska mati-neja ali Jutranji val; 14.00 Radio gol.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 7.15 Otvoritev; 7.30 Kmetijska oddaja; 7.45 Glasb. utrinek; 8.00 OKC obveščajo; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00 Kulturni dogodki, Prešernovi nagradjeni S. Vu-

ga, M. Hočevnar, pravljica «Štirinajsti»; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.30 Šport in glasba; 15.30 DIO; 17.30 Osmrtnice; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih s T. Pircem; 22.00 Zrcalo dneva, nato iz naše diskoteke; 0.00 Nočni pr.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 7.50 Horoskop; 8.05 Ballate e sballate; 9.00 Kulturna porocila; 9.30 V knjigarnah; 10.00 Kino-Gledališče; 10.15 Sigla single; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Sport; 13.40 Bella Bellissima; 14.30 Ferry sport; 17.33 Lestvica LP; 18.30 Pripoved; 19.00 F. Schubert; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik, Šport; 20.00 RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 00.00-5.00 Olimpijski pr.; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Kronika; 7.40 ZOI; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Sledi časa; 9.35 Veseli tobogan; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 DIO; 16.00 Pod lipo domačo; 17.05 Reportaža; 18.05 Igra: Zanke; 18.35 MePZ Gorjanci; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Za prij-

ten konec dneva; 23.05 Literarni nohturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.40, 8.40, 10.00, 16.40 ZOI; 7.00 Kronika; 8.30 Prireditve; 9.00 Gori, doli, naokoli; 9.35 Popevki tedna; 11.35 Gost; 13.00 Športno popoldne: Gost izbira glasbo, zimzelene melodije; 15.30 DIO; 16.00 Popevki; 18.00 Morda niste vedeli; 18.45 Črna kronika; 19.30 Top albumov; 20.30 Študentski rock; 21.30 Na piedestal; 22.00 Zrcalo dneva, šport, vreme; 22.25 Drugi val.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Porocila; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00 Maša; 10.05 Solisti in orkestri; 10.40 Izbrana proza; 11.05 Koncert: Tafelmusik; 13.05 Amaterski zbori; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 15.50 Glasb. miniature; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkvena glasba; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Glasb. portret; 22.05 Prevodne strani; 22.30 Oratorij; 23.55 Napoved sporeda; 0.00 Porocila.

Radio Koroška

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška-Guten Morgen, Kärnten - Duhovna mise (J. Kopeinig); 18.00-18.30 Za vesel konec tedna.

RAI 3
slovenski
program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Pisana delavnica (vodi Breda Bertalanic)
20.30 TV DNEVNIK
20.50 Sportna tribuna

RAI 1

6.30 Jutranji dnevnik
6.45 Jutranja oddaja 'Unomattina' (vodita Antonella Clerici, Maurizio Losa), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.35 Film: Dio, come ti amo! (kom., It. '66, i. Gigliola Cinquetti)
11.20 Aktualna oddaja o vrtarstvu: Verdemattina (vodita Luca Sardella in Janira Majello)
11.30 Dnevnik
12.25 Vreme in kratke vesti
12.35 Nan.: Gospa v rumenem - Umor v knjižnici (i. Angela Lansbury)
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Aktualna oddaja: Cara Giovanna (vodi Giovanna Milella)
15.20 Evropski dnevi
15.50 Mladinski variete: Solletico, vmes nan. Zorro in risanke (vodita Elisabetta Ferracini, Mauro Serio), vmes nan. Zorro
17.50 Danes v parlamentu
18.00 Dnevnik
18.10 Aktualno: Primadittutto
18.45 Variete: Colorado (vodi Carlo Conti)
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik in sport
20.40 Aktualna odd.: Il fatto (vodi Enzo Biagi)
20.50 Film: L'uomo delle stelle (dram., It. '95, r. G. Tornatore, i. S. Castellitto)
22.50 Dnevnik
22.55 Aktualno: Porta a porta (vodi Bruno Vespa)
0.15 Nočni dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme
0.45 Aktualno: Tempo
1.10 Filozofija

RAI 2

6.45 Pregled družbenega tiska
7.00 Jutranji Go cart: Risanke
9.10 Rubrika o židovski kulturi: Sorgente di vita
9.40 Nad.: Quando si ama, 10.00 Santa Barbara
10.45 Racconti di vita
11.00 Tg2 Medicina 33, 11.15 Dnevnik, vreme
11.30 Variete: I fatti vostri (vodi M. Giletti)
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje
14.00 Variete: Ci vediamo in TV
16.15 17.15 Poročila
16.30 Kronika v živo
18.10 Vreme, dnevnik, sport
18.40 Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.05 Nan.: J.A.G. Avvocati in divisa
20.00 Aktualna odd.: Campioni - Nagrajevanje najboljših sportnikov
20.30 Vecerni dnevnik
20.50 Nan.: Inspektor Derrick (i. Horst Tappert)
23.00 Nan.: Disokkupati
23.30 Dnevnik, v parlamentu, vreme, sport, kino
0.35 Aktualno: Telecamere

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik
8.30 Aktualna odd.: Elisir, 10.10 Art' è, 10.30 Vprašanja ob koncu tisočletja
12.00 Dnevnik, 12.15 Sport
12.20 Aktualno: Telesogni, 13.00 Il grillo, 13.30 Medita/Mente
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
14.50 Tgr - Znanstveni dnevnik
15.00 Sport: nogometni ousni pkal, nogomet B lige
17.00 Dok.: Geo & Geo
18.30 Nad.: Un posto al sole
19.00 Dnevnik, dezelne vesti, dezelni sport
20.00 Od 20. do 20. ure
20.15 Blob
20.50 Aktualna odd. o zgodovini: Maldafrica
22.30 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Dokumenti: Vent' anni solo ieri
23.45 Sport: Sportfolio
0.30 Dnevnik, pregled tiska
1.10 Variete: Fuori orario
3.10 Film: Gente di rispetto (dram., It. '75, i. F. Nero)

RETE 4

6.00 Nad.: Un amore di nonno, 6.50 Cuore selvaggio
8.30 Pregled tiska
8.50 Nad.: Vendetta d' amore, 9.20 Amanti, 10.30 Sei forte, papà
11.30 Dnevnik
11.40 Forum (vodi P. Perego)
13.00 Kolo sreče
13.30 Dnevnik
14.30 Nad.: Sentieri - Steze
15.30 Film: La gente mormora (kom., ZDA '51, i. C. Grant, J. Crain)
17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto! - Cena je prava
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Variete: Game Boat
20.35 Vecerni Forum (vodi Paola Perego)
22.50 Film: Taxi Driver (dram., ZDA '76, r. M. Scorsese, i. R. De Niro, J. Foster)
1.30 Pregled tiska
1.20 Nan.: Z odprtim srcem, 2.50 Wings

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.45 Aktualna odd. o dobrem pocutju: Vivere bene benessere (vodi Maria Teresa Ruta)
9.45 Variete: Maurizio Costanzo Show
11.30 Aktualna oddaja: Signor mie
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 Sgarbi quotidiani
13.45 Nad.: Beautiful
14.15 Aktualna oddaja: Uomini e donne - Moski in zenske (vodi M. De Filippi)
15.40 Aktualna oddaja o zdravju: Vivere bene salute
16.15 Nan.: Ciao dottore! (i. Ulrich Reinthaller)
17.15 Kronika v živo: Verissimo sul posto
17.45 Aktualna oddaja: Verissimo (vodi Cristina Parodi)
18.35 Variete: Tira & Molla
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 Variete: Striscia la notizia (vodi Ezio Greggio in Claudio Lippi)
21.10 Film: Lontano da casa (pust., ZDA '94, i. Mimi Rogers, Bruce Davison)
22.40 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (1.00) nočni dnevnik
1.30 Striscia la notizia

ITALIA 1

6.10 Otroški variete, vmes nanizanke in risanke
9.20 Nan.: Supercar
10.20 Film: Pustolovec iz Hong Konga (pust., ZDA '55, i. Clark Gable, S. Hayward)
12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti
12.55 Nan.: Willy, princ z Bel Aira
13.30 Risanke
14.00 Risanke: Sampsonovi
14.20 Variete: Colpo di fulmine, 15.00 Fuego!
15.30 Nan.: A scuola di filosofia - Vojna dvojčkov
16.05 Variete za najmlajše, risanke
17.30 Nan.: Xena (i. L. Lawless)
18.30 Odprti studio
19.00 Nan.: V osmih pod isto streho - Vsakemu svoj posel, 19.30 La tata (i. Juliet Mills)
20.00 Glasb. odd.: Sarabanda (vodi Enrico Papi)
20.45 Film: Massima tensione - Deadly Current (pust., ZDA '96, i. J. Fahey)
22.40 Variete: Scatafascio
0.00 Sport: Goals, veliki angleski nogomet
0.30 Fatti e misfatti
0.40 Sport studio

TELE 4

19.30 16.45, 23.00, 1.30 Dogodki in odmevi
16.05 Nan.: He Man
17.00 Made in Italy
19.00 Zoom - Svet dela
20.05 Kosarka
21.30 Telequattro sport
23.30 Zoom - Svet dela
0.00 Film

MONTECARLO

12.35 19.25, 22.40, 1.10 Dnevnik
9.00 Film: Bozambo
11.00 Nan.: Ironside
12.00 Aktualna odd.: Candido
14.00 Film: Masquerade (krim., '67, i. R. Harrison)
16.30 Variete: Tappeto volante
18.05 Variete: Zap zap
20.40 Sport: Biscardijski proces
23.00 Dottor Spot
23.05 Film: A muso duro (dram., '74, i. C. Bronson)

Slovenija 1

8.00 TV prodaja
8.30 Pocitniški program: Risanke, 9.00 Telerime, 9.05 Otroški musical: Ameriska pravljica, 9.50 Brisi pisi
10.00 Mladinski film: Ursine ljubezni (M. Dedakovic)
10.25 Tedenski izbor. Dok. serija: Novi raziskovalec
11.15 Dok.: Mesec gosenic
12.05 Na vrtu
12.30 Utrip
12.45 Zrcalo tedna
13.00 Poročila, vreme, sport
13.10 Vremenska panorama
13.35 Ljudje in zemlja
14.05 Tedenski izbor: Ciril Zlobec - Pesnik ljubezni in Krasa, 14.55 Zoom
16.20 Dober dan, Koroska
17.00 Obzornik, vreme, sport
17.10 Po Sloveniji
17.25 Oglasi, napovedniki
17.30 Otroški program: Radovedni Tacek: Rep
17.45 Dok. serija: Ocividec
18.20 Recept za zdravo življenje
19.05 Risanke
19.10 Zrebanje 3 X 3 plus 6
19.30 TV dnevnik, vreme, sport
20.00 Napovedniki, oglasi
20.05 Nad.: Savannah (ZDA, i. David Gail, R. Lively, Jamie Luner, Paul Satterfield, 8. del)
20.55 Oglasi, napovedniki
21.05 Dok.: Odstranjanje
21.55 Oglasi, napovedniki
22.00 Odmevi
22.25 Univerzitetni razgledi
22.30 Kultura, vreme, sport
22.50 Odstranjanje: Pogovor
0.50 Recept za zdravo življenje
1.35 Npovedniki

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani
17.00 Pustni karneval: Cuki za otroke
17.15 Sprevod pustnih sem
19.05 Folklorna skupina Ivan Navratil Metlika, Bilje
19.50 Napovedik, videospot
20.00 Dnevnik TV Primorka
20.25 Davorin Rojc, slikar
20.40 Sportni ponedeljek
21.00 Nan.: To trapasto življenje (11. ep.)
22.40 Glasbeni utrinki
23.00 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

7.45 1.25 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
8.55 Napovedniki
9.00 Nanizanka: Moesha (ZDA, 3. epizoda)
9.20 Tedenski izbor. Nan.: Pajsje življenje (ZDA, 5. epizoda), 9.50 Ana Marija - Zenska gre svojo pot (Nemčija, 12. epizoda)
10.40 Euronews
12.55 Tedenski izbor. Film: Preblisk (Spanija)
14.35 Alpe Jadran
15.05 Sport v nedeljo
15.50 TV prodaja
16.20 Nad.: Strici so mi povedali (M. Kranjec - F. Stiglic, 3. del)
17.30 Nanizanka: Trdno v sedlu (Nova Zelandija, 20. epizoda)
17.55 Oglasi, napovedniki
19.00 TV igrice: Lingo
19.30 Videoring
19.55 Oglasi, napovedniki
20.00 Studio City
20.55 Napovedniki, oglasi
21.05 Pomp
22.05 Oddaja o modi in vizualni pop kulturi: Trend
23.00 Brane Rončel izza odra
0.25 Studio City (ponovitev)
1.20 Napovedniki

Koper

15.00 Euronews
16.15 Tecaj italijanskega jezika
16.45 Nan.: Harry O
17.30 Istra in...
18.00 Program v slovenskem jeziku: Sportna mreža
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv Dnevnik, vreme, sport
19.30 Otroška oddaja: Eccheccimanca
20.00 Slovenia magazine
20.30 Evropski kulturni magazin: Alica
21.00 Nad.: Vzgoja srca (r. M. Cravenne, i. F. Fabian)
22.00 Dnevnik
22.15 Dok.: Umetniki v svet
22.30 Program v slov. jeziku: Sportel
23.30 Sportna mreža

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Iz Četrtrkovih srečanj, nato Soft music; 9.15 Odprta knjiga: Je bila to mladost? (Olga Petelin, r. A. Rustja, 3., del); 9.40 Pravna posvetovalnica (pripr.M. Ozbič); 10.10 Koncert simfonične glasbe; 11.10 Pogovor z Vlasto Bernard; 11.30 Slov. banke na Primorskem (M. Waltritsch); 12.00 V središču pozornosti; 12.40 Naša pesem: KZ Iskra iz Bovca; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na otroškem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Komorni orkester Pro arte; 18.00 Znanstveno raziskovanje: Slovenske mladinske ilegalne publikacije v Trstu in Gorici (1927-1940); 18.15 Glasba za vse okuse; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 10.30 Matineja; 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi - Un palco all' opera.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.15 Dobro

jutro; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15 Na rešet; 8.50 Kulturni koledar; 9.45 Na rešet; 11.00 Pregled športnih dogodkov; 13.00 Daj, povej; 15.30 DIO; 16.10 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Bla bla radio, odd. za dijake; 19.00 Prenos RS, jingle Modri val; 20.00 Modri abonma; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 iz diskoteke

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 11.00 Caro amico ti scrivo; 11.15 Dialogi; 11.45 Mi in vi; 12.55 pesem tedna; 13.00 L'una blu; 13.55 Casa mia casa tua; 14.10 Vivere oggi; 14.45 Tutto scuola; 18.00 Magic bus; 18.45 Ruoli femminili; 19.25 Sigla single; 20.00 Radio Maribor.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.40 ZOI; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski našveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih; 18.15 Kultura; 18.20 Zunanje-politični feljton; 19.45 Lahko noč, otroci;

20.00 Sotočja; 21.05 Melodije po pošti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturmo; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 00.00-6.00 ZOI; 7.00 Kronika; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.30 Koledar prirediteljev; 8.40 ZOI; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 11.35 Obvestila; 13.45 Gost, drobtinice; 14.45 Zagon; 15.30 DIO, vmes šport; 16.40 ZOI; 17.00 Hip hop; 18.00 Vroči stol; 18.45 Črna kronika; 19.30 Popularnih 40; 21.00 Telstar; 22.00 Zrcalo; 22.30 V soju žarometov; 23.15 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Repriža; 13.30 Slovenski KZ; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 DIO; 17.15 Ekonomska politika; 17.30 Slov. glasb. ustvarjalnost; 18.45 Kulturni globus; 19.30 Operni koncert; 20.00 Dvignjena zavesa; 20.30 Koncertna sezona EBU; 22.30 Komorni studio; 23.55 Glasba in napoved.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kratek stik.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Clan italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VČERAJ NA OPČINAH 31. IZVEDBA

Tisočglava množica veselo sprejela zlodeje, vesoljčke, krave in vse ostale

OPCINE - In zmagali so zlodeji doberdobske Klo...akcije, ki so v srditem boju za točke premagali kriske vesolske ladjice in množico vesoljčkov in proseško-kontovelske krave z izmuceno Ercolino na celu oz. na vozu. Pravzaprav pa je zmagala kakovost, saj je letosnji Kraški pust po splosni oceni prdstavil nekaj najlepših vozov doslej, svoje pa je prispevalo tudi vreme, ki je na Opcone priključilo rekordno število gledalcev, po podatkih policije je središnji predel Opčin v včerajšnjem sončnem popoldnevu radostno zasedlo okrog 20 tisoč ljudi. Lanska jubilejna izvedba ob 30. obletnici pobude je bila prelomnega značaja, organizatorjem in sodelujočim je vlila novega zagona, saj so se priprav na letosnjo lotili zelo temeljito, srečanja med odborom Kraskega pusta in skupinami po vaseh pa so privedla do tako kakovostnih rezultatov, ki se jih organizatorji niso nadejali. Ob nujni tekmovalnosti v želji po zmagi pa je na letosnji, 31. izvedbi prislo do izkaza velike solidarnosti in izrazov sočustvovanja med nastopajočimi vasm. Zmagovalci, doberdobski pustni odbor, so se namreč odločili, da pokal posvetijo dvema mladima vnetima pustnima delavcema, ki nista ućakala 31. Kraskega pusta: po razglasitvi najboljših na Brdini so se spomnili Radovana Doljaka iz Praprota in Giorgia Markuze iz Trnovce. Nedavno preminulemu Giorgiu so prijatelji z odra na Brdini poslali tudi glasbeni pozdrav.

Na Brdini, ki je bila zasedena do zadnjega kotička, sta seveda glavno besedo imela kralj in kraljica, ki sta se danes nekoliko nacakala, saj njune kraljevske kocije iz Boljunca ni bilo od nikoder. Ne bi se spodobilo, da bi kraljica morala pes v dobi, ko vsi mislijo na veselje, je menilo njeno veličanstvo 31. kraska kraljica. Na veselje oz. na tretje tisočletje, ki je pred pragom, je mislilo (naj) več skupin. Drugace pa so privlacle predvsem aktualne in krajevne teme. V goste je letos pršla z etnografskega vidika zanimiva skupina iz Gracišca, začetek mimohoda je oznanjala godba na pihala s Proseka, na Brdini pa je kraljevskemu paru in vsem gostom v čast plesala jazz balet skupina kluba Urška iz Nove Gorice. bip

Letosnja zirija, v kateri so bili sportni delavci, ni imela lahkega dela, ker je bilo več skupin z vozovi ali samo z maskami precej enakovrednih.

VOZOVI

1. Doberdob (Klo...akcija)	28 točk;
2. Kriz (2001, Darilo iz veselja)	27 točk;
3. Prosek-Kontovel (Ercolina)	26 točk;
4. Prečnik (Zimska pravljica)	23 točk;
5. Bazovica (Illyndian)	21 točk;
6. Medja vas/Stivan (Leto 2000)	19 točk;
7. Praprot (Se ne molamo)	16 točk;
8. Jabadabadu (Jabadabasnada)	14 točk;
9. Opcone (Bogovi med nami)	13 točk.

SKUPINE

1. Boljunec	29 točk;
2. M. Cuk, Milkovič, Sesljan, CEM	24 točk;
3. T'mali iz Saleza in Zgonika	20 točk;
4. Kraska skupina	18 točk;
5. Združene vasi	16 točk;
Smail	16 točk;
7. Tarokirani	9 točk.

Na stran smo sku-sali stisniti cim vec slik (vse f. Kriz-mancic/ KROMA), da bi lahko tudi bralci, ki včeraj niso mogli na Opcone, »videli«, kaj vse se je dogajalo. Le-vo zgoraj »vesoljčki« iz Kriza s »črnim pa-pežem«, desno zgoraj bazovski Illyndian, pod njim pa proseško-kontovelska izmuce-na Ercolina. V sredini, ob razpredelnici, Peceni piščanec, ki je osvojil prvo mesto na petkovem defileju mask v Prosvetnem domu. Gre za obogati-tev skupne ponudbe Kraskega pusta, za or-ganizacijo defileja, ki je bil oblikovan že kot gledaliska predstava, pa je poskrbela Melita Malalan. In se stiri slike v spodnjem delu strani: levo zgoraj skupina VZS/ CEO M. Cuk, Milkovič, Se-sljan, CEM, desno pa boljunski Kitajci. Le-vo spodaj del skupine Savrini in anka Sa-vrinke iz Gracišca, ki je bila letosnja go-stujoća skupina, na Opcone je iz Istre priš-la z oslici (sicer na kolescih), s sabo pa je prinesla staro orodje in navade. Ob Sa-vrinkah radodarni Miklavžek iz Preč-nika.